

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ
ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΣΠΟΥΔΩΝ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ
ΚΑΙ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΗ ΣΤΡΑΤΗΓΙΚΗ

ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

ΔΡΟΓΟΥΤΗΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ

ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η εργασία υποβάλλεται για την μερική κάλυψη των απαιτήσεων με στόχο την απόκτηση του διπλώματος:

Οικονομικής και Επιχειρησιακής Στρατηγικής

Από

ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

ΔΡΟΓΟΥΤΗΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΤΜΗΜΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΗΣ

2009

ΔΗΛΩΣΗ

Η Διατριβή αυτή είναι πρωτότυπη και εκπονήθηκε αποκλειστικά και μόνο για την απόκτηση του μεταπτυχιακού τίτλου Οικονομικής και Επιχειρησιακής Στρατηγικής του τμήματος Οικονομικής Επιστήμης του Πανεπιστημίου Πειραιώς.

Ο Μεταπτυχιακός φοιτητής
ΔΡΟΓΟΥΤΗΣ ΤΗΛΕΜΑΧΟΣ

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας είναι η τέταρτη σε έκταση μεγαλύτερη χώρα στον κόσμο και η πρώτη σε πληθυσμό με 1.330.044.544 κατοίκους (2008). Μετά την προηγούμενη δεκαετία έχει καθιερωθεί ως η κορυφαία χώρα αποδέκτης Α.Ξ.Ε. ανάμεσα στις αναπτυσσόμενες χώρες και ως ο δεύτερος προορισμός στον κόσμο μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Οι επενδύσεις ξεκίνησαν να διαχύνονται στην Κίνα μετά το 1992 και οι ετήσιες εισροές ξεπέρασαν τα \$40 δις. πριν το 1996, ενώ το 2005 και 2006 έφτασαν τα \$70 δις. Οι επενδύσεις που γίνονται στην Κίνα επικεντρώνονται κυρίως στη βιομηχανία μεταποίησης τον κλάδο του finance και την ακίνητη περιουσία με τους κλάδους αυτούς να απολαμβάνουν τα περισσότερα επενδυτικά κεφάλαια. Παρόλα αυτά παρατηρείται μια ανισότητα όσον αφορά την γεωγραφική κατανομή των Α.Ξ.Ε. και μια τάση συγκέντρωσης τους στην παράκτιες επαρχίες της χώρας. Οι δύο κορυφαίες επαρχίες που δέχονται τις περισσότερες Α.Ξ.Ε. είναι η Jiangsu και η Guangdong γεγονός που οφείλεται κυρίως στην οικονομική ανταγωνιστικότητα και στις βάσεις για μελλοντική ανάπτυξη που διαθέτουν οι δύο αυτές επαρχίες. Σημαντική είναι επίσης η ελληνική επενδυτική δραστηριότητα στην Κίνα με πολλές ελληνικές επιχειρήσεις να επενδύουν σημαντικά κεφάλαια που φτάνουν συνολικά τα 204 εκατομμύρια ευρώ. Η χώρα μας αποτελεί τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Κίνας στα Βαλκάνια και πολλά εργοστάσια μαρμάρων, πλαστικών, στρωμάτων και επίπλων δραστηριοποιούνται εδώ και αρκετά χρόνια στην κινεζική επικράτεια. Ωστόσο, παρά την άνθηση των Α.Ξ.Ε. τα τελευταία χρόνια, παρατηρείται μια σημαντική μείωση τους τα τελευταία δύο χρόνια κάτι που οφείλεται στην παγκόσμια οικονομική κρίση και τη γενικότερη οικονομική ύφεση. Αυτό έχει ως συνέπεια τη μείωση των εξαγωγών που απευθύνονται κυρίως στις βιομηχανικές χώρες και την έξαρση της ανεργίας καθώς πολλά είναι τα εργοστάσια που διέκοψαν τις δραστηριότητές τους. Διάφορες πολιτικές αντιμετώπισης της κρίσης έχουν εφαρμοστεί και θα εξακολουθήσουν να εφαρμόζονται, ωστόσο είναι αμφίβολο αν η Κίνα θα καταφέρει να ξεπεράσει τα όποια προβλήματα αυτή έχει δημιουργήσει, δίνοντας και πάλι μια μεγάλη ώθηση στις Α.Ξ.Ε. που πραγματοποιούνται σε αυτήν και στην κινεζική οικονομία γενικότερα.

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Η συγκεκριμένη διατριβή δεν θα είχε ολοκληρωθεί χωρίς την συνεργασία του κυρίου Παντελίδη Παντελή, ο οποίος με τη σωστή καθοδήγηση και την εμπειρία που διαθέτει στο θέμα των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων, συνέβαλε στην ολοκλήρωσή της, και για το λόγο αυτό θα ήθελα να τον ευχαριστήσω προσωπικά.

Επίσης, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κύριο Δελλή για την προθυμία του να μου παρέχει χρήσιμες πληροφορίες σχετικά με την εκπόνηση της διπλωματικής εργασίας όποτε αυτό κρίθηκε αναγκαίο.

Τέλος, ξεχωριστές ευχαριστίες θα ήθελα να δώσω στους γονείς μου οι οποίοι συνέβαλαν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο στην ολοκλήρωση των σπουδών μου.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ	1
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1: ΟΙ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥΣ	3
Α.Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ	3
Β.ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ	4
Γ.ΑΣΙΑ:ΠΡΩΤΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	5
Δ.ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ	6
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ	7
Α.ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ-ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	7
Β.ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ	9
1.Πολίτευμα-Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας	9
2.Διοικητικός καταμερισμός της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας	9
3.Πολιτικές σχέσεις με Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής	10
Γ.ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΙΝΑΣ	11
1.Βασική εκπαίδευση στην Κίνα	11
2.Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση	12
3.Αναλφαβητισμός στην Κίνα	12
Δ.ΑΝΕΡΓΙΑ-ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ	13
1.Ποσοστά ανεργίας	13
2.Πηγές ανεργίας	13
i. Αλλαγές στο αγροτικό εργατικό δυναμικό	13
ii. Απολύσεις εργαζομένων	14
iii. Αύξηση του αριθμού των ατόμων που εισέρχονται στην αγορά εργασίας	14
Ε.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	15
1.Οικονομικές μεταρρυθμίσεις στην Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας	15
2.Σύνθεση ΑΕΠ-Ένταση βιομηχανικής παραγωγής	18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3:ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ	19
Α.ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.	19
Β.ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	19
1.Επενδύσεις Greenfield	19
2.Επενδύσεις Brownfield	20
3.Συγχωνεύσεις και εξαγορές (Mergers and Acquisitions)	20
Γ.ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	20
1.Επενδύσεις σε αναζήτηση αγορών	20
2.Επενδύσεις σε αναζήτηση πόρων	21
3.Επενδύσεις σε αναζήτηση στρατηγικού πλεονεκτήματος	21
4.Αναζήτηση Αποδοτικότητας	21
5.Αναζήτηση Επενδύσεων Εξαγωγής	22
Δ.ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ Α.Ξ.Ε.	22
Ε.Α.Ξ.Ε. ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ	23
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ	26
Α.ΕΙΣΑΓΩΓΗ	26
Β.ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ	26
Γ.ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.	27
1.Μέγεθος αγοράς και ανάπτυξη	27
2.Εργατικό κόστος-Ποιότητα του εργατικού δυναμικού	27
3.Φυσικές-οικονομικές και τεχνολογικές υποδομές	28
4.Νομικό περιβάλλον	28
Δ.ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ	28
1.Γενικά Κίνητρα	28
2.Βιομηχανικά Κίνητρα	29
3.Περιφερειακά Κίνητρα	31

4.Εξαγωγικά Κίνητρα_____	32
Ε.Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ_____	33
ΣΤ.ΟΙ ΔΕΚΑ ΚΟΡΥΦΑΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ Α.Ξ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ_____	36
Ζ.ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ (REALIZED FDI)_____	36
1.Αριθμός έργων (projects) στην κινεζική επικράτεια_____	39
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΚΛΑΔΟΙ)_____	41
Α.ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε. ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ/ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ_____	41
Β.MANUFACTURING (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ)_____	43
Γ.REAL ESTATE (ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ)_____	45
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ_____	47
Α.ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε._____	47
Β.ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ_____	47
1.Coastal Region (Παράκτια Περιοχή)_____	52
Γ.ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ JIANGSU ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.____	53
Δ.ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ GUANGDONG ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε._____	54
1.Οικονομική ανταγωνιστικότητα και μελλοντική ανάπτυξη_____	54
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ_____	57
Α.ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ_____	57
Β.ΣΤΑ ΥΨΗ ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΚΙΝΑ-ΙΣΧΥΝΕΣ ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ_____	59
Γ.ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ_____	59
Δ.ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ_____	62
Ε.ΤΟΜΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΕΦΙΚΤΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΙΝΕΖΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ_____	63
ΣΤ.ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ_____	64

Ζ.ΤΟ ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ	65
Η.Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ Α.Ξ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ	68
ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8:ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	73
Α.ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ	73
Β.ΠΩΣ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΙΣ Α.Ξ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ	74
Γ.Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ	74
Δ.ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ-ΕΞΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ	75
Ε.ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ	76
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	78
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ	82

ΛΙΣΤΑ ΓΡΑΦΗΜΑΤΩΝ**ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2:ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ**

ΓΡΑΦΗΜΑ 2.1: Συμβολή στην παγκόσμια αύξηση του ΑΕΠ (σε όρους ισοτιμίας αγοραστικής δύναμης, μ.ο. πενταετίας)	16
ΓΡΑΦΗΜΑ 2.2: Εξέλιξη ΑΕΠ Κίνας (σε δις. δολάρια ΗΠΑ, αξίες 2007), Ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης	16
ΓΡΑΦΗΜΑ 2.3: Εξέλιξη ποσοστού φτώχειας στην Κίνα	17
ΓΡΑΦΗΜΑ 2.4: Εξέλιξη δείκτη ανθρώπινης ανάπτυξης στην Κίνα	17

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4:ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.1: Οι δέκα κορυφαίες χώρες που πραγματοποιούν Α.Ξ.Ε. στην Κίνα	36
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.2: Realized FDI Value (Πραγματοποιημένη επένδυση)	37
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.3: Ποσοστά συμμετοχής σε Α.Ξ.Ε. την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2008	38
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.4: Ποσοστά συμμετοχής σε Α.Ξ.Ε. την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2007	38
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.5: Αριθμός έργων στην κινεζική επικράτεια (Number of Projects)	39
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.6: Ποσοστά συμμετοχής στα πραγματοποιηθέντα έργα την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2008	40
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.7: Ποσοστά συμμετοχής στα πραγματοποιηθέντα έργα την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2007	40

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΚΛΑΔΟΙ)

ΓΡΑΦΗΜΑ 5.1: Realized FDI Value ανά κλάδο	42
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6:ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΓΡΑΦΗΜΑ 6.1: Distribution of FDI (Κατανομή των Α.Ξ.Ε.)	51
ΓΡΑΦΗΜΑ 6.2: Coastal Region (Κατανομή των Α.Ξ.Ε. στην παράκτια περιφέρεια)	52
ΓΡΑΦΗΜΑ 6.3: Utilized FDI of Jiangsu	54
ΓΡΑΦΗΜΑ 6.4: Utilized FDI of Guangdong	55

ΛΙΣΤΑ ΠΙΝΑΚΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1: Έκταση (περιλαμβανομένου υδάτων) συγκριτικά με άλλες χώρες	8
ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2: Ποσοστά ανεργίας και σειρά κατάταξης	13

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3: ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των βασικών εναλλακτικών τρόπων διεθνοποίησης της επιχειρηματικής δράσης	24
---	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5: ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΚΛΑΔΟΙ)

ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1: Κατανομή των Α.Ξ.Ε. ανά κλάδο	41
--	----

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1: Επαρχίες που αντιστοιχούν στις τρεις μεγάλες περιφέρειες της Κίνας	47
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2: Αναλογία έργων, Contractual και Realized FDI Value στην παράκτια περιφέρεια	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.3: Αναλογία έργων, Contractual και Realized FDI Value στην κεντρική περιφέρεια	49
ΠΙΝΑΚΑΣ 6.4: Αναλογία έργων, Contractual και Realized FDI Value στην δυτική περιφέρεια	50

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7: ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1: Διμερές εμπόριο Ελλάδος-Κίνας (2002-2007 και Ά εξάμηνο 2008)	63
---	----

ΓΛΩΣΣΑΡΙΟ

Α.Ξ.Ε.	Άμεσες Ξένες Επενδύσεις
UNCTAD	United Nations Conference on Trade and Development
ΟΟΣΑ	Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης
ΟΗΕ	Οργανισμός Ηνωμένων Εθνών
ΛΔΚ	Λαϊκή Δημοκρατία Κίνας
ΚΚΚ	Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας
ΑΕΠ	Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν
UNDP	United Nations Development Programme
FDI	Foreign Direct Investment
Π.Ε.	Πολυεθνική Επιχείρηση
«Ο»	Ownership
«L»	Location
«I»	Internalization
Ε.Ε.	Ευρωπαϊκή Ένωση
Π.Ο.Ε.	Παγκόσμιος Οργανισμός Εμπορίου
RMB	Renminbi
REIT	Real Estate Investment Trust
ΕΟΤ	Ελληνικός Οργανισμός Τουρισμού
DWT	Dead Weight Tons
ΕΛΚΕ	Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ο στόχος της συγκεκριμένης διατριβής είναι η μελέτη των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων (Α.Ξ.Ε.) στην Κίνα. Η συγκεκριμένη χώρα, αποτελεί έναν από τους σημαντικότερους και πιο δημοφιλείς προορισμούς, όσον αφορά την προσέλκυση επενδυτικών κεφαλαίων και έχει καθιερωθεί στη δεύτερη θέση ως αποδέκτης Α.Ξ.Ε. μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής. Η μεγάλη αυτή άνθηση των Α.Ξ.Ε. συνοδεύτηκε από μια έντονη οικονομική ανάπτυξη και από ένα μεγάλο "άνοιγμα" στον υπόλοιπο κόσμο. Προκειμένου όμως μια επιχείρηση να αποφασίσει για την πραγματοποίηση μια ξένης επένδυσης, θα πρέπει να λάβει υπόψη της πολλούς παράγοντες οι οποίοι θα καθορίσουν την τελική επιλογή. Όλα τα παραπάνω στοιχεία αναλύονται διεξοδικά στη συνέχεια για την περίπτωση της Κίνας, προτού όμως εξετάσουμε το κυρίως μέρος της συγκεκριμένης διατριβής ας δούμε εν συντομία τον τρόπο με τον οποίο είναι δομημένη η διπλωματική εργασία.

Στο πρώτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται ορισμένα στοιχεία για τις Α.Ξ.Ε. στο σύνολό τους παγκοσμίως, τα οποία προκύπτουν από δύο επίσημες εκθέσεις για τις Α.Ξ.Ε. οι οποίες πραγματοποιήθηκαν από τον οργανισμό του ΟΗΕ, UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development) και από τον ΟΟΣΑ (Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης).

Στο δεύτερο κεφάλαιο, παρουσιάζεται το προφίλ της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας παραθέτοντας κάποια στοιχεία που αφορούν το πολιτικό της περιβάλλον, το εκπαιδευτικό σύστημα που επικρατεί στην Κίνα καθώς και κάποια οικονομικά, γεωγραφικά και δημογραφικά στοιχεία της χώρας. Επίσης γίνεται λόγος για τα ποσοστά ανεργίας τα τελευταία χρόνια, τις πηγές ανεργίας και το εργατικό δυναμικό της.

Το τρίτο κεφάλαιο, αφορά κάποια στοιχεία που ισχύουν γενικά για τις Α.Ξ.Ε. και όχι συγκεκριμένα και μόνο για την Κίνα. Γίνεται αναφορά για το τι είναι οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις, για τα είδη των Α.Ξ.Ε., τα κίνητρα που προσφέρουν και τους εναλλακτικούς τρόπους διεθνοποίησης της επιχειρηματικής δράσης εκτός των Α.Ξ.Ε.

Στο τέταρτο κεφάλαιο, γίνεται λόγος για την εξέλιξη των Α.Ξ.Ε. στην Κίνα, τις πολιτικές ενθάρρυνσης που οδήγησαν στην άνθηση των Α.Ξ.Ε. στη χώρα και τους λόγους που ευνοούν τις συγκεκριμένες επενδύσεις στην κινεζική επικράτεια. Επίσης

παρουσιάζονται οι δέκα κορυφαίες χώρες που πραγματοποιούν Α.Ξ.Ε. στην Κίνα και ο αριθμός των έργων (projects) που πραγματοποιήθηκαν.

Στο πέμπτο κεφάλαιο, παρουσιάζονται οι κλάδοι στους οποίους γίνονται επενδύσεις και αναφέρονται ορισμένοι από τους σπουδαιότερους όπως η βιομηχανία μεταποίησης (manufacturing) και η ακίνητη περιουσία (real estate).

Στο έκτο κεφάλαιο, γίνεται αναλυτική παρουσίαση για την κατανομή των Α.Ξ.Ε. ανά επαρχία και γίνεται εκτενής αναφορά για τις επαρχίες που προσελκύουν τις περισσότερες επενδύσεις.

Το κεφάλαιο εφτά, αφορά στις ελληνικές επενδύσεις που πραγματοποιούνται στην Κίνα και στις σημαντικότερες ελληνικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται σε αυτήν. Επίσης, παρουσιάζονται οι διμερείς εμπορικές και οικονομικές σχέσεις των δύο χωρών, καθώς και οι τομείς ενδιαφέροντος που καθιστούν εφικτή την ελληνοκινεζική συνεργασία.

Τέλος, στο κεφάλαιο οκτώ, αναλύονται τα συμπεράσματα της συγκεκριμένης διατριβής και σχολιάζεται το πώς η παρούσα οικονομική κρίση έχει επηρεάσει τις Α.Ξ.Ε. στην Κίνα αλλά και γενικότερα την κινεζική οικονομία.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1:ΟΙ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΟ ΣΥΝΟΛΟ ΤΟΥΣ

Α.Η ΠΟΡΕΙΑ ΤΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Δύο πρόσφατες εκθέσεις για τις Άμεσες Ξένες Επενδύσεις προσφέρουν ένα πλήθος στοιχείων που μπορούν να ερμηνεύσουν τις διεθνείς οικονομικές εξελίξεις, οι οποίες εμφανίζονται ιδιαίτερα περίπλοκες. Η πρώτη έκθεση έγινε από την UNCTAD (United Nations Conference on Trade and Development), τον οργανισμό του ΟΗΕ για τις επενδύσεις και την ανάπτυξη, αφορά στις Α.Ξ.Ε. σε όλο τον κόσμο και δημοσιοποιήθηκε το Μάιο του 2007. Η δεύτερη έγινε από τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ), αφορά στις επενδύσεις στις χώρες - μέλη του Οργανισμού και δημοσιοποιήθηκε τον Ιούνιο του 2007. (Ριζοσπάστης 19/08/2007)

Οι διεθνείς επενδυτές επιδιώκουν να επενδύουν τα κεφάλαιά τους στο εξωτερικό πρώτα από όλα με τη μορφή των άμεσων επενδύσεων γιατί είναι πιο κερδοφόρες και τους δίνουν τη δυνατότητα να εξουσιάζουν τις τύχες των επιχειρήσεων, αλλά και ολόκληρων κλάδων της οικονομίας στις χώρες όπου επενδύουν. Υπολογίζεται ότι οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις είναι περίπου το 70% των συνολικών επενδύσεων σε όλο τον κόσμο.

Το πρώτο συμπέρασμα που βγαίνει και από τις δύο εκθέσεις είναι ότι οι Ηνωμένες Πολιτείες μετά από ένα μικρό χρονικό διάστημα (περίπου ένα χρόνο) επέστρεψαν στην κορυφή των χωρών με τις μεγαλύτερες επενδύσεις στον κόσμο. Όπως προκύπτει από την έκθεση της UNCTAD, οι ΗΠΑ δέχτηκαν το 2006 επενδύσεις 177,3 δισ. δολαρίων και ξεαναβρέθηκαν στην πρώτη θέση, εκτοπίζοντας απ' αυτήν τη Βρετανία που δέχτηκε επενδύσεις 169,8 δισ. δολαρίων. Σημειώνουμε ότι η Βρετανία βρέθηκε το 2005 στην πρώτη θέση εξαιτίας κάποιων εξαγορών στον τομέα των πετρελαίων.

Σύμφωνα με την έκθεση της UNCTAD, οι άμεσες ξένες επενδύσεις στις αναπτυγμένες χώρες, το 2006, έφτασαν τα 800 δισεκατομμύρια δολάρια, αυξημένες κατά 48%.

Το ποσό αυτό αντιστοιχεί σε διπλασιασμό των εισροών, σε σχέση με το 2004.

Αξίζει ακόμα να σημειωθεί ότι η Ευρωπαϊκή Ένωση, ως σύνολο, υποδέχτηκε το 45% των παγκόσμιων άμεσων επενδύσεων το 2006, ενώ στην Ιαπωνία η εκροή επενδύσεων ήταν μεγαλύτερη της εισροής, με αποτέλεσμα η οικονομία της χώρας (ως προς το δείκτη των επενδύσεων) να βρεθεί στα επίπεδα του 1989.

Αξιοσημείωτη, επίσης, είναι η μεγάλη αύξηση των επενδύσεων στις πετρελαιοπαραγωγούς χώρες της Αφρικής, όπου τα ποσά που επενδύθηκαν το 2006 ξεπέρασαν τα 38 δισεκατομμύρια δολάρια, δημιουργώντας ρεκόρ όλων των εποχών.

Όπως σημειώνεται στην έκθεση, οι υψηλές τιμές του πετρελαίου και των μεταλλευμάτων οδήγησαν σε αύξηση των επενδύσεων όχι μόνο στις αναπτυγμένες, αλλά και στις αναπτυσσόμενες χώρες με τα πλούσια κοιτάσματα.

Β.ΔΙΑΣΥΝΟΡΙΑΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗ ΛΑΤΙΝΙΚΗ ΑΜΕΡΙΚΗ

Οι διασυνοριακές επενδύσεις αφορούν σε συγχωνεύσεις και εξαγορές επιχειρήσεων από επιχειρήσεις άλλων χωρών. Η αύξηση αυτού του τύπου επενδύσεων αποδεικνύει αφ' ενός την περαιτέρω μεγέθυνση των διεθνικών μονοπωλίων, αλλά και το βαθμό αλληλεξάρτησης των οικονομιών.

Σύμφωνα με την UNCTAD, το ποσό που διατέθηκε για τις συγχωνεύσεις και εξαγορές αυτού του τύπου, το 2006, υπερτριπλασιάστηκε, σε σχέση με το 2005. Βεβαίως, με την εξέλιξη αυτή επιβεβαιώνεται η ένταση στη συγκεντροποίηση του κεφαλαίου ως αποτέλεσμα όχι μόνο της ελεύθερης κίνησης των κεφαλαίων, αλλά και ως προϊόν ενός αδυσώπητου ανταγωνισμού μεταξύ των ίδιων των μονοπωλίων. Έτσι επιβεβαιώνεται η τάση για τη διαρκή μεγέθυνση των διεθνικών μονοπωλίων, τα οποία στην προσπάθειά τους να κατακτήσουν ηγεμονεύουσα θέση στους κλάδους της παγκόσμιας οικονομίας εξαγοράζουν ή απορροφούν μικρότερες συγκριτικά με τα ίδια μονοπωλιακές επιχειρήσεις ή άλλες επιχειρήσεις με πολύ ταχείς ρυθμούς. (Ριζοσπάστης 19/08/2007)

Τα διεθνικά μονοπώλια, όπως είναι φυσικό, πραγματοποιούν το συντριπτικά μεγαλύτερο μέρος των Α.Ξ.Ε. Όμως, όπως αναφέρει η UNCTAD, τα τελευταία χρόνια εμφανίστηκαν στον κατάλογο των μεγάλων επενδυτών και κρατικές επιχειρήσεις, κυρίως από αναπτυσσόμενες χώρες και ειδικά επιχειρήσεις διαχείρισης φυσικών πόρων.

Ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι επενδύσεις και στη Λατινική Αμερική, όπου συνολικά υπήρξε μια επιβράδυνση, αλλά με διαφορές από χώρα σε χώρα. Έτσι, το Μεξικό παρέμεινε στην κορυφή ως προς την υποδοχή επενδύσεων (αν και ποσοστιαία είχε μηδαμινή αύξηση), ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκεται η Βραζιλία, όπου οι επενδύσεις το 2006 ήταν κατά 6% μεγαλύτερες σε σχέση με το 2005. Η χώρα με τη μεγαλύτερη αύξηση επενδύσεων στη Λατινική Αμερική ήταν η Χιλή, όπου οι άμεσες ξένες επενδύσεις αυξήθηκαν κατά 48% εξαιτίας κυρίως των επενδύσεων στα μεταλλεία.

Αντιθέτως, άλλες χώρες, όπως η Κολομβία και η Αργεντινή, είδαν τις επενδύσεις στο εσωτερικό τους να μειώνονται κατά 52% και 30% αντίστοιχα, εξαιτίας κυρίως της μείωσης των εξαγορών και των συγχωνεύσεων.

Γ.ΑΣΙΑ: ΠΡΩΤΟΣ ΠΡΟΟΡΙΣΜΟΣ ΓΙΑ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Από το χώρο των αναπτυσσόμενων, η Ασία παραμένει πρώτη όσον αφορά στο ύψος των ξένων επενδύσεων. Όπως αναφέρει η έκθεση της UNCTAD, το ύψος των επενδύσεων σε Ασία και Ωκεανία το 2006 έφτασε τα 230 δισ. δολάρια, κατά 15% υψηλότερο του 2005. Ειδικότερα, από το σύνολο των επενδύσεων στην Ασία, το 63% πηγαίνει στην Κίνα και στο Χονγκ Κονγκ, ενώ ακολουθεί η Σιγκαπούρη. Στη Δυτική Ασία, η Τουρκία και οι πετρελαιοπαραγωγοί χώρες του Κόλπου παρέμειναν ως οι κατεξοχήν αποδέκτες των Άμεσων Ξένων Επενδύσεων.

Τέλος, αξίζει να σημειωθεί ότι όπως το 2005, έτσι και το 2006 παρουσιάστηκαν αξιοσημείωτες εκροές κεφαλαίων από χώρες όπως η Κίνα και η Ινδία. Έτσι, η Κίνα παγίωσε τη θέση της ως πηγής άμεσων επενδύσεων σε άλλες χώρες, ενώ το 2006 διπλασιάστηκαν και οι επενδύσεις που έγιναν από την Ινδία σ' όλο τον κόσμο.

Ως προς τους κλάδους της οικονομίας όπου έγιναν επενδύσεις, αξίζει να επισημανθεί ότι και το 2006, όπως και το 2005, οι μεγαλύτερες επενδύσεις και οι μεγαλύτερες εξαγορές ή συγχωνεύσεις (περίπου το 65% του συνόλου των Α.Ξ.Ε.) έγιναν στον τομέα των υπηρεσιών, έτσι όπως τον προσδιορίζει η αστική οικονομία. Γιατί, σύμφωνα με τα στοιχεία της UNCTAD, οι επενδύσεις σ' αυτό τον κλάδο έγιναν κυρίως στις τηλεπικοινωνίες και στην αγορά ακινήτων. Αλλά αυτοί οι κλάδοι δεν είναι κλάδοι υπηρεσιών, αλλά βιομηχανίας.

Βεβαίως, από αυτά τα στοιχεία φαίνεται πτώση στο μεταποιητικό τομέα, όπου οι επενδύσεις μειώθηκαν κατά 4% μέσα σε ένα χρόνο, και απότομη άνοδος (κατά 10% σε σχέση με το 2004) στον πρωτογενή τομέα και πρωτίστως στην πετρελαϊκή βιομηχανία.

<http://www2.rizospastis.gr/wwwengine/story.do?id=4168317>

Δ.ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΡΟΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΩΣ

Σύμφωνα με στοιχεία του UNCTAD σημειώθηκε μείωση των εισροών των Α.Ξ.Ε. παγκοσμίως κατά 21% το 2008 και αναμένεται περαιτέρω μείωση το 2009. Οι παγκόσμιες εισροές μειώθηκαν στα \$1.4 τρις. γεγονός που οφείλεται κυρίως στην παγκόσμια οικονομική κρίση και την γενικότερη οικονομική ύφεση. Ωστόσο, ο αντίκτυπος της κρίσης διαφέρει σημαντικά ανάλογα με την περιοχή και την χώρα κάτι που επηρεάζει με ανάλογο τρόπο τις εισροές των επενδύσεων σε κάθε χώρα.

Τα προκαταρκτικά στοιχεία που εκδίδονται από το UNCTAD αναφέρουν ότι οι εισροές των Α.Ξ.Ε. μειώθηκαν κατά 33% στις ανεπτυγμένες χώρες το 2008 στο σύνολό τους κυρίως λόγω των παρατεταμένων προβλημάτων που επηρεάζουν τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα και ως αποτέλεσμα της κρίσης ρευστότητας στις αγορές χρήματος.

Ο ρυθμός αύξησης των εισροών Α.Ξ.Ε. στις ανεπτυγμένες χώρες αν και μικρότερος από το 2007, εξακολούθησε να είναι θετικός και το 2008 στο ποσοστό του 4%.

http://news.xinhuanet.com/english/2009-01/20/content_10686201.htm

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2: ΛΑΪΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ

Περιγραφή σημαίας: κόκκινο φόντο με ένα μεγάλο κίτρινο αστέρι με πέντε κορυφές και τέσσερα μικρότερα κίτρινα ιδίου σχήματος αστέρια (που τοποθετούνται σε ένα κάθετο τόξο προς τη μέση της γωνίας) στην ανώτερη αριστερή γωνία.

Εθνικός ύμνος: Η πορεία των εθελοντών ένα τραγούδι που καλεί τους ανθρώπους για να σώσει το έθνος από την εξάλειψη, η οποία ήταν δημοφιλής κατά τη διάρκεια του πολέμου της αντίστασης ενάντια στην ιαπωνική επιθετικότητα (1937-1945).

Α.ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΑ-ΔΗΜΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Η Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας είναι η τέταρτη-μεγαλύτερη χώρα παγκοσμίως (μετά από τη Ρωσία, τον Καναδά και τις ΗΠΑ). Υπάρχουν υψηλά οροπέδια, έρημοι στη δύση, πεδιάδες, δέλτα ποταμών, και λόφοι στην ανατολή. Το όρος Everest στα σύνορα με το Νεπάλ είναι η παγκόσμια ψηλότερη κορυφή.

Πρωτεύουσα: Πεκίνο

Γεωγραφικές συντεταγμένες: 35 00 N, 105 00 E

Τοποθεσία : Ανατολική Ασία (Άπω Ανατολή)

Μήκος συνόρων: 22,147.34 χλμ.

Χώρες που συνορεύει: Βιετνάμ (1.281 χλμ), Λάος (423 χλμ), Βιρμανία (2.185 χλμ),

Ινδία (3.380 χλμ), Μπουτάν (470 χλμ), Νεπάλ (1.236 χλμ), Πακιστάν (523 χλμ),

Αφγανιστάν (76 χλμ), Τατζικιστάν (414 χλμ), Κιργιζιστάν (858χλμ), Καζακστάν (1.533 χλμ), Ρωσία (3.645 χλμ), Μογγολία (4.677 χλμ), Βόρειος Κορέα (1.416 χλμ) καθώς και

Χονγκ Κονγκ (30 χλμ) & Μακάο (0,34 χλμ)

Πληθυσμός: 1.330.044.544 (2008)

Πυκνότητα πληθυσμού: 140 κάτοικοι ανά τετρ. χλμ.

Έκταση: σύνολο 9.596.960 τετρ. χλμ.
 γαία: 9.326.410 τετρ. χλμ.
 ύδατος: 270.550 τετρ. χλμ.

Έκταση (περιλαμβανομένου υδάτων) συγκριτικά με άλλες χώρες :

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.1

A/A	ΧΩΡΑ	Έκταση
	Κόσμος	510,072,000 τετρ. χλμ
4 ^η	Λ.Δ. Κίνα	9,596,960 τετρ. χλμ
96 ^η	Ελλάδα	131,940 τετρ. χλμ
174 ^η	Κύπρος	9,250 τετρ. χλμ
191 ^η	Χονγκ Κόνγκ	1,092 τετρ. χλμ
244 ^η	Μακάο	25 τετρ. χλμ

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=gr-chinainfo&lang=gr>

Ακτογραμμή: 14.500 χλμ.

Θαλάσσια σύνορα: θάλασσα της ανατολικής Κίνας, κόλπος της Κορέας, κίτρινη θάλασσα.

Γεωγραφία εδάφους: κυρίως ορεινή με υψηλά οροπέδια, έρημοι στη δύση, πεδιάδες, δέλτα, και λόφοι στα ανατολικά.

Ακραίες υψομετρικές διαφορές:

χαμηλότερο σημείο: -154 μ. Turpan Pend

υψηλότερο σημείο: 8.850 μ. όρος Έβερεστ

Φυσικοί πόροι: άνθρακας, μετάλλευμα σιδήρου, πετρέλαιο, φυσικό αέριο, υδράργυρος, κασσίτερος, βολφράμιο, αντιμόνιο, μαγγάνιο, μολυβδαίνιο, βανάδιο, μαγνητίτης, αλουμίνιο, μόλυβδος, ψευδάργυρος, ουράνιο, δυνατότητα χρήσης υδροηλεκτρικής ενέργειας (μεγαλύτερη στο κόσμο)

Χρήση γης: καλλιεργήσιμο έδαφος: 13,31%

μόνιμες συγκομιδές: 1,2%

άλλες χρήσεις: 85,49% (εκτίμηση του 1998.)

Αρδευόμενα εδάφη: 525.800 τετρ. χλμ (εκτίμηση του 1998.)

Φυσικές καταστροφές: συχνοί τυφώνες (περίπου πέντε ετησίως κατά μήκος των νότιων και ανατολικών ακτών), καταστρεπτικές πλημμύρες, τσουνάμι, σεισμοί, ξηρασίες, καθίζηση εδάφους.

Β.ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ

1.Πολίτευμα-Κομμουνιστικό Κόμμα Κίνας

Η Κίνα ιδρύθηκε την 1^η Οκτωβρίου του 1949. Πρόεδρος της Κίνας είναι ο Χου Ζιντάο ο οποίος είναι ο τέταρτος πρόεδρος στην ιστορία της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Πρωθυπουργός είναι ο Ουέν Ζιαμπάο, ο οποίος είναι ο δέκατος πρωθυπουργός της Κίνας και μέλος του Κομμουνιστικού Κόμματος Κίνας (ΚΚΚ) από το 1965.

Η Κίνα είναι μονοκομματική σοσιαλιστική δημοκρατία, με το Κομμουνιστικό Κόμμα να έχει την απόλυτη εξουσία, με βάση το Σύνταγμα, μαζί με την Κεντρική Λαϊκή Κυβέρνηση και τα αντίστοιχά τους σε επίπεδο επαρχιών και διαμερισμάτων. Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας ιδρύθηκε την 1^η Ιουλίου του 1921 στη Σαγκάη της Κίνας. Μετά από 28 χρόνια αγώνων το ΚΚΚ κέρδισε τη μάχη της "επανάστασης των νέο-δημοκρατικών" και ίδρυσε τη Λαϊκή Δημοκρατία της Κίνας το 1949. Το ΚΚΚ είναι το κυβερνών κόμμα της ηπειρωτικής Κίνας. Η βούληση των Κινέζων πολιτών εκφράζεται μέσω των νομοθετικών σωμάτων του συστήματος του Λαϊκού Κογκρέσου. Τα μέλη του Κογκρέσου του Λαού εκλέγονται από τους ψηφοφόρους. Αυτά τα συμβούλια σε επίπεδο κοινοτήτων εκλέγουν τα μέλη των ανεξάρτητων δήμων ή επαρχιών. Το Κογκρέσο των Επαρχιών με τη σειρά του εκλέγει τα μέλη του Εθνικού Κογκρέσου του Λαού, το οποίο συνέρχεται κάθε χρόνο το Μάρτιο στο Πεκίνο. Μεγάλο ρόλο για την επιλογή των μελών που απαρτίζουν το Κογκρέσο του Λαού διαδραματίζει η Κεντρική Λαϊκή Κυβέρνηση.

2.Διοικητικός καταμερισμός της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας

Η Κίνα διαιρείται σε 23 επαρχίες, πέντε αυτόνομες περιοχές και τέσσερις δήμους ένας εκ των οποίων είναι η πρωτεύουσα της Κίνας, το Πεκίνο. Επίσης υπάρχουν δύο διοικητικές περιοχές υπό ειδικό καθεστώς, το Χονγκ Κονγκ και το Μακάο. Από τις επαρχίες, αυτή με τον μεγαλύτερο πληθυσμό είναι η Henan με 92.56 εκατομμύρια κατοίκους και αυτή με το μικρότερο είναι η Qinghai με 5 εκατομμύρια. Η επαρχία με την ταχύτερη αύξηση πληθυσμού την περασμένη δεκαετία ήταν η Guangdong με

ποσοστό ανάπτυξης 37.5%. Σχετικά με τις αυτόνομες περιοχές, αυτή με το μεγαλύτερο πληθυσμό είναι η Guangxi Zhuang με πληθυσμό 45.89 εκατ. κατοίκους και αυτή με την μικρότερη είναι η Tibet (Xizang) με 2.62 εκατ. κατοίκους.

Το **Πεκίνο** είναι η πρωτεύουσα της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας. Είναι η δεύτερη μεγαλύτερη πόλη της χώρας σε πληθυσμό μετά τη Σαγκάη. Έχει περίπου 14.500.000 κατοίκους. Το Πεκίνο αναγνωρίζεται ως πολιτικό, εκπαιδευτικό, και πολιτιστικό κέντρο της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας, ενώ η Σαγκάη και το Χονγκ Κονγκ υπερισχύουν στους οικονομικούς τομείς. Το Πεκίνο είναι μια από τις τέσσερις μεγάλες αρχαίες πρωτεύουσες της Κίνας.

3. Πολιτικές σχέσεις με Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής

Οι σχέσεις Ηνωμένων Πολιτειών και Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας χαρακτηρίζονται από τους περισσότερους αναλυτές ως πολύπλοκες και πολυπρόσωπες. Οι δύο αυτές χώρες, δεν παρουσιάζονται ούτε ως σύμμαχοι αλλά ούτε και ως εχθροί. Γενικά, η αμερικανική κυβέρνηση και ο θεσμός του στρατού δεν αντιμετωπίζει τους Κινέζους ως αντιπάλους αλλά ως ανταγωνιστές σε κάποιους τομείς και ως συνεργάτες σε κάποιους άλλους. Την ίδια στιγμή, αναγνωρίζεται ότι οι σχέσεις ΛΔΚ και ΗΠΑ αποτελούν σημαντικό παράγοντα για τον καθορισμό της τύχης του κόσμου στον 21^ο αιώνα.

Η σχέση ΛΔΚ και ΗΠΑ χαρακτηρίζεται από μια σταθερότητα, εκτός από ορισμένες περιόδους έντασης, ειδικά μετά την πτώση της Σοβιετικής Ένωσης, με την οποία αποσύρθηκε ένας κοινός εχθρός και περνώντας μετά από αυτό το γεγονός σε έναν κόσμο αμερικανικής κυριαρχίας. Ορισμένοι στις ΗΠΑ παραμένουν καχύποπτοι με το Κομμουνιστικό Κόμμα της Κίνας και πιστεύουν ότι σκοπός του είναι να καθιερώσει την ηγεμονία του στην Ανατολική Ασία, αλλά και σε παγκόσμιο επίπεδο, απειλώντας έτσι τα συμφέροντα της χώρας τους. Επίσης διατυπώθηκαν παράπονα σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα στην ΛΔΚ και με το πολιτικό καθεστώς που επικρατεί στην Ταϊβάν. (http://en.wikipedia.org/wiki/Sino-American_relations)

Από την άλλη πλευρά, στην ΛΔΚ υπάρχουν υποψίες ότι οι Αμερικανοί προσπαθούν να μετατρέψουν την Κίνα σε ένα αδύναμο και διχασμένο κράτος, υποστηρίζοντας ότι οι επικρίσεις που δέχονται σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα είναι ανυπόστατα, υπό το φως των οικονομικών και κοινωνικών βελτιώσεων που έχουν σημειωθεί στη χώρα τα τελευταία χρόνια.

Ωστόσο, παρά τους όποιους παράγοντες οι οποίοι "δυναμιτίζουν" τις σχέσεις των δύο χωρών, υπάρχουν και κάποια σημεία στα οποία οι δύο χώρες λειτουργούν ως συνεργάτες. ΛΔΚ και ΗΠΑ είναι σημαντικοί εμπορικοί εταίροι και έχουν κοινά συμφέροντα ως προς την καταστολή της παγκόσμιας τρομοκρατίας και την πρόληψη κατά της διάδοσης πυρηνικών όπλων. Ο κοινός αυτός εχθρός, η τρομοκρατία, έχει σταθεροποιήσει σε κάποιο βαθμό τις σχέσεις των δύο χωρών. Εξάλλου, παρά τις όποιες καχυποψίες της Κινεζικής κυβέρνησης για τις αμερικανικές προθέσεις, υπάρχει η συνειδητοποίηση ότι οι ΗΠΑ θα αποτελούν για πολλές ακόμα δεκαετίες παγκόσμια υπερδύναμη. Συνεπώς, κάθε άμεση πρόκληση της Κίνας έναντι των ΗΠΑ είναι πέρα από τις δυνάμεις της και για το λόγο αυτό επιθυμούν μια σταθεροποίηση των σχέσεων τους.

Γ.ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΙΝΑΣ

1.Βασική εκπαίδευση στην Κίνα

Η βασική εκπαίδευση στην Κίνα περιλαμβάνει προσχολική εκπαίδευση, πρωτοβάθμια εκπαίδευση και την τακτική της δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης . Πριν από την ίδρυση της Λαϊκής Δημοκρατίας της Κίνας το 1949, η βασική εκπαίδευση παρουσίαζε σημαντικές ελλείψεις. Το 1946, που ήταν το έτος κορύφωσης της εκπαιδευτικής ανάπτυξης η Κίνα διέθετε μόλις 1300 νηπιαγωγεία, 289000 δημοτικά σχολεία και 4266 σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Με την υιοθέτηση όμως της πολιτικής για μεταρρύθμιση και άνοιγμα προς τον έξω κόσμο το 1978, η βασική εκπαίδευση πέρασε σε μια νέα εποχή προόδου. Το 1985, η Κεντρική Επιτροπή του Κινεζικού Κομμουνιστικού Κόμματος εξέδωσε την απόφαση για τη μεταρρύθμιση της εκπαιδευτικής δομής καθορίζοντας τις τοπικές κυβερνήσεις ως υπεύθυνες για την βασική εκπαίδευση.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων 50 ετών από την ίδρυση της ΛΔΚ, η βασική εκπαίδευση σημείωσε σημαντικά επιτεύγματα. Το 2002 υπήρχαν 111800 νηπιαγωγεία με 20360200 εγγραφές μικρών παιδιών και 456900 δημοτικά σχολεία με 121567100 εγγραφές μαθητών, φθάνοντας έτσι το καθαρό ποσοστό εγγραφών σε δημοτικά σχολεία στο 98.58%. Το 97.02% των αποφοίτων απολάμβανε την πρόσβαση σε junior σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης και οι εκπαιδευτικοί πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης είχαν φθάσει στα 5778900. (http://www.moe.edu.cn/english/basic_b.htm)

2.Πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση

Στην Κίνα η πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαρκεί 12 χρόνια έως ότου ολοκληρωθεί, και υποδιαιρείται στα εξής στάδια: πρωτοβάθμια, junior δευτεροβάθμια και senior δευτεροβάθμια εκπαίδευση. Η πρωτοβάθμια εκπαίδευση διαρκεί είτε 5 είτε 6 χρόνια και καλύπτει το 35% των συνολικών εγγραφών ενώ η δευτεροβάθμια καλύπτει το 65%. Στην junior δευτεροβάθμια εκπαίδευση, το μεγαλύτερο ποσοστό μαθητών φοιτά για 3 χρόνια ενώ ένα πολύ μικρό ποσοστό για 4 χρόνια. Η εννιάχρονη φοίτηση στην πρωτοβάθμια και junior δευτεροβάθμια εκπαίδευση αφορά την υποχρεωτική εκπαίδευση του κινεζικού λαού. Η γενική senior δευτεροβάθμια εκπαίδευση διαρκεί 3 χρόνια. (http://www.moe.edu.cn/english/higher_h.htm)

3.Αναλφαβητισμός στην Κίνα

Ο αναλφαβητισμός στην Κίνα συνεχίζει να αυξάνεται παρά την 50χρονη καμπάνια της κυβέρνησης με σκοπό να την εξαλείψει. Οι λόγοι είναι διάφοροι και πολύπλοκοι και προέρχονται από το κόστος των διδασκτρών που καλούνται να πληρώσουν οι αγροτικές περιοχές και από το δέλεαρ της μετανάστευσης το οποίο απομακρύνει τους Κινέζους από τα σχολεία. Σε πολλές περιπτώσεις, όπως π.χ. στην επαρχία Guizhou, οι χωρικοί οι οποίοι έχουν φοιτήσει μόνο στο δημοτικό έχουν ξεχάσει τις βασικές γνώσεις. Από το 2000 έως το 2005 το ποσοστό των αναλφάβητων ενηλίκων αυξήθηκε κατά 33%, από 87 σε 116 εκατ. Σύμφωνα με την China daily ακόμα και πριν από αυτή την μεγάλη αύξηση ο αριθμός αναλφάβητων της Κίνας αντιστοιχούσε στο 11.3% του συνόλου αναλφάβητων παγκοσμίως.

Το 2000, ανακοινώθηκε επίσημα ότι το ποσοστό αναλφαβητισμού στην αυτόνομη περιοχή Tibet, το χειρότερο στην Κίνα, έπεσε από 95% που ήταν πριν από 50 χρόνια στο 42%. Σύμφωνα με το Υπουργείο Παιδείας, από το 2001 έως το 2005 η Κίνα εκπαίδευσε σχεδόν 10 εκατ. ενηλίκους που δεν μπορούσαν να γράψουν και να διαβάσουν. Επίσης, σύμφωνα με τις αρχές σημειώθηκε αύξηση στον αριθμό εγγραφών στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

Ωστόσο, οι ειδικοί υποστηρίζουν ότι οι επίσημες αναφορές ορισμένες φορές είναι αναξιόπιστες και ότι οι τοπικές αρχές δέχονται πιέσεις ώστε να παρουσιάσουν υπερβολικούς αριθμούς εγγραφών που δεν αντιπροσωπεύουν την πραγματικότητα καθώς πολλοί μαθητές παρά την εγγραφή τους δεν εμφανίζονται στα σχολεία.

Δ.ΑΝΕΡΓΙΑ-ΕΡΓΑΤΙΚΟ ΔΥΝΑΜΙΚΟ

1.Ποσοστά ανεργίας

Το επίσημο ποσοστό ανεργίας της Κίνας το 2008 ήταν 4%. Ωστόσο η πραγματική ανεργία πλησιάζει το 7% ή 8%. Αν μάλιστα συμπεριληφθούν οι υποαπασχολούμενοι η ανεργία πρέπει να βρίσκεται περίπου στο 15%. Το 2004 η ανεργία έφτανε σε ποσοστό 10.1% και αν αναλογιστούμε ότι το 2008 έφτασε σε ποσοστό 4%, παρατηρούμε μια σημαντική βελτίωση στην καταπολέμηση της και βρίσκεται αυτή τη στιγμή στην 47^η θέση στην κατάταξη των χωρών όσον αφορά την ανεργία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 2.2: Ποσοστά ανεργίας και σειρά κατάταξης

Year	Unemployment rate	Rank	Percent Change	Date of Information
2004	10.10 %	93		2003.
2005	9.80 %	88	-2.97 %	2004.
2006	9.00 %	92	-8.16 %	2005.
2007	4.20 %	50	-53.33 %	2005.
2008	4.00 %	47	-4.76 %	2007.

Πηγή: http://www.indexmundi.com/china/unemployment_rate.html

2. Πηγές ανεργίας

ι. Αλλαγές στο αγροτικό εργατικό δυναμικό

Η Κίνα έχει υποστεί ταχεία αστικοποίηση και από το 1978, ο αριθμός των πόλεων έχει κάτι παραπάνω από τριπλασιαστεί φθάνοντας στις 661 από 191. Ο αστικός πληθυσμός υπερδιπλασιάστηκε από 18% το 1978 σε 43% το 2005. Ωστόσο, σε σύγκριση με τα διεθνή πρότυπα, η Κίνα βρίσκεται ακόμα σε προ-βιομηχανικό στάδιο. Το 2005, η πλειοψηφία του κινεζικού εργατικού δυναμικού, πάνω από 760 εκατ., ζούσε σε αγροτικούς οικισμούς. Παρόλα αυτά, με την συνεχώς επιταχυνόμενη αστικοποίηση κατά την τελευταία δεκαετία, περισσότεροι από 200 εκατ. κάτοικοι έχουν εγκαταλείψει τους αγροτικούς οικισμούς. Το ποσοστό των ανθρώπων που εργάζονται στον

πρωτογενή τομέα της βιομηχανίας συνεχώς πέφτει και από τα 497 εκατ. της ισχυρής αγροτικής τάξης μόνο τα 180 εκατ. εξακολουθούν να εργάζονται στις αγροτικές περιοχές, 200 εκατ. έχουν στραφεί σε άλλες βιομηχανίες και περίπου 100 εκατ. αποτελούν τους πλεονάζοντες εργάτες στον αγροτικό τομέα.

ii. Απολύσεις εργαζομένων

Οι μεταρρυθμίσεις των κρατικών επιχειρήσεων οδήγησαν πολλούς εργαζόμενους στην ανεργία. Οι απολυόμενοι απολαμβάνουν μόνο ορισμένες βασικές επιδοτήσεις (**shengho Fei**) και όχι το συνηθισμένο επίδομα ανεργίας. Από το 1999 έως το 2005 περισσότεροι από 21 εκατ. εργαζόμενοι κρατικών επιχειρήσεων έχουν απολυθεί. Αν και το μεγαλύτερο κύμα απολύσεων αυτού του είδους έχει περάσει, οι ίδιοι εξακολουθούν να ασκούν σημαντική πίεση στο εργατικό δυναμικό. Οι περισσότεροι είναι μέσης ηλικίας, ανεπαρκώς εκπαιδευμένοι και εργάζονταν σε τομείς κλωστοϋφαντουργίας, άνθρακα και χειρισμού μηχανημάτων. Έχοντας έλλειψη βασικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων ήταν πολύ δύσκολο για αυτούς να βρουν εργασία στη νέα οικονομία. Παρά τα διάφορα κυβερνητικά προγράμματα και κίνητρα που δόθηκαν στους εργοδότες να προσλάβουν τους απολυόμενους των κρατικών επιχειρήσεων, μόνο το 32% των εργαζομένων που αποχώρησαν από τα μητρώα ανεργίας, επαναπροσλήφθηκαν.

iii. Αύξηση του αριθμού των ατόμων που εισέρχονται στην αγορά εργασίας

Κυβερνητικά στελέχη έχουν αναγνωρίσει ότι ο αυξανόμενος αριθμός των ατόμων που εισέρχονται στην αγορά εργασίας δημιουργεί μια σοβαρή κρίση στον τομέα της απασχόλησης. Σύμφωνα με μια έκθεση που δημοσιεύθηκε από κοινού από την China Development και την Reform Committee τον Φεβρουάριο του 2007, εκτιμάται ότι 12 με 13 εκατ. νέοι εργαζόμενοι θα εισέρχονται ετησίως στην αγορά εργασίας. Ακόμα και αν η Κίνα διατηρούσε το σημερινό ρυθμό οικονομικής ανάπτυξης, μόνο 8 εκατ. νέες θέσεις εργασίας θα δημιουργούνταν και συνεπώς 4 με 5 εκατ. νέων θα προστίθενται στο ποσοστό ανεργίας κάθε χρόνο. Οι θέσεις απασχόλησης για τους αποφοίτους πανεπιστημίων άρχισαν να μειώνονται από το 1990. Το 2003, το 83% των αποφοίτων ήταν σε θέση να εξασφαλίσει μια θέση εργασίας. Το ποσοστό αυτό έπεσε στο 72.6% το 2005 και στο 71% το 2007. Σύμφωνα με την Πρώτη Έρευνα Απασχόλησης Νέων που διεξήχθη το 2005, το ποσοστό ανεργίας μεταξύ των ηλικιών 15-29 ήταν 9% και από αυτούς το 72% ήταν μακροχρόνια άνεργοι. Σύμφωνα με τις εκτιμήσεις των Ηνωμένων

Εθνών, η αναλογία του πληθυσμού μεταξύ των ηλικιών 15-59 θα φτάσει στο αποκορύφωμα της και θα παραμείνει σε υψηλό επίπεδο (περισσότερο από το μισό του συνολικού πληθυσμού), μεταξύ 2010 και 2020, γεγονός που καταδεικνύει ότι η ανεργία θα αποτελεί και στην επόμενη δεκαετία ένα σημαντικό πρόβλημα για την Κίνα. (<http://www.clb.org.hk/en/node/100060#part2>)

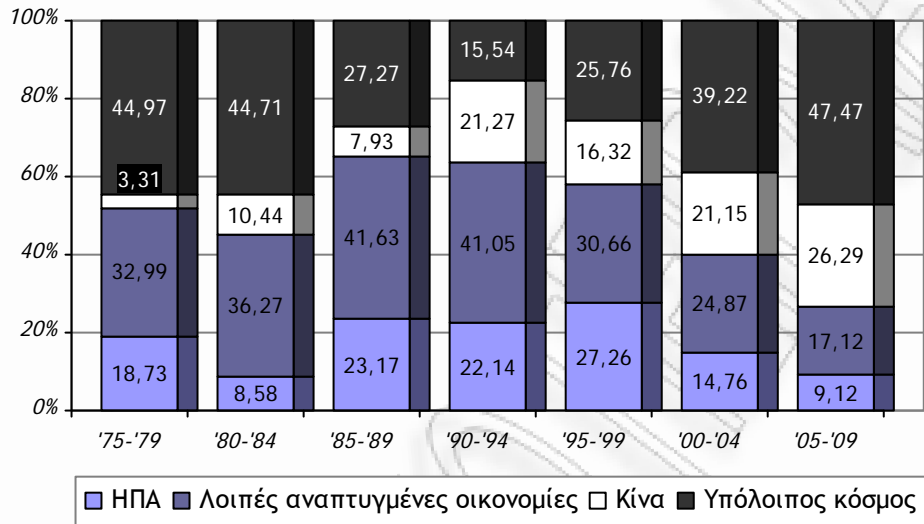
Ε.ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

1.Οικονομικές μεταρρυθμίσεις στην Λ.Δ.Κίνας

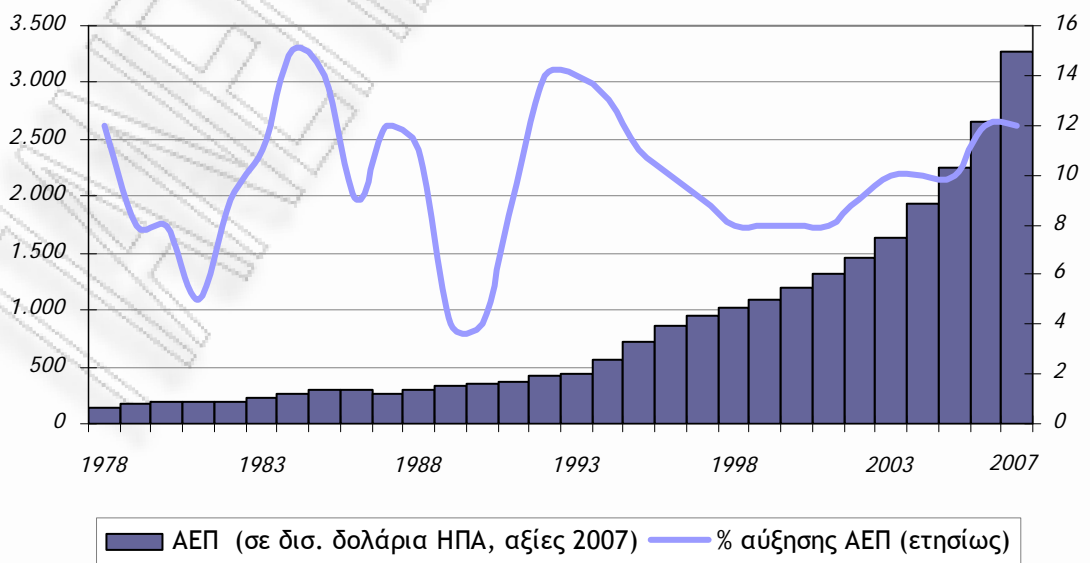
Τον περασμένο Δεκέμβριο συμπληρώθηκαν 30 χρόνια από την ιστορική τρίτη συνεδρίαση της ολομέλειας της 11^{ης} Κεντρικής Επιτροπής του Κομμουνιστικού Κόμματος της Κίνας (18-22/12/1978), της απαρχής, όπως θεωρείται, των οικονομικών και πολιτικών μεταρρυθμίσεων, στις οποίες αποδίδονται οι εντυπωσιακές επιδόσεις της Κίνας. Με 3.382 δισ. δολάρια ΗΠΑ ονομαστικό ΑΕΠ το 2007, η Κίνα είναι η τρίτη μεγαλύτερη οικονομία στον κόσμο, από τη δέκατη θέση στην παγκόσμια κατάταξη που κατείχε πριν από 30 χρόνια. Η συνεισφορά της χώρας στο παγκόσμιο ΑΕΠ αυξήθηκε στο 6% το 2007 από 1,8% το 1978, στην παγκόσμια αύξησή του δε, συνεισέφερε το 2007 κατά περισσότερο από 26% (**Γράφημα 2.1**). Επιπλέον, στο χρονικό αυτό διάστημα των τριάντα χρόνων, επιτυγχάνοντας μέση ετήσια αύξηση του ΑΕΠ της κατά 9,9% (**Γράφημα 2.2**), η Κίνα κατόρθωσε να μειώσει τον αριθμό των πολιτών που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας κατά 340 εκατομμύρια (**Γράφημα 2.3**) και να βελτιώσει σημαντικά τη θέση της στην παγκόσμια κατάταξη ανθρώπινης ανάπτυξης (**Γράφημα 2.4**).

Καθοριστικό ρόλο στην επίτευξη των επιδόσεων αυτών διαδραμάτισαν η ένταση της βιομηχανικής παραγωγής, ο εξαγωγικός της προσανατολισμός και οι επενδύσεις που πραγματοποιήθηκαν στη χώρα.

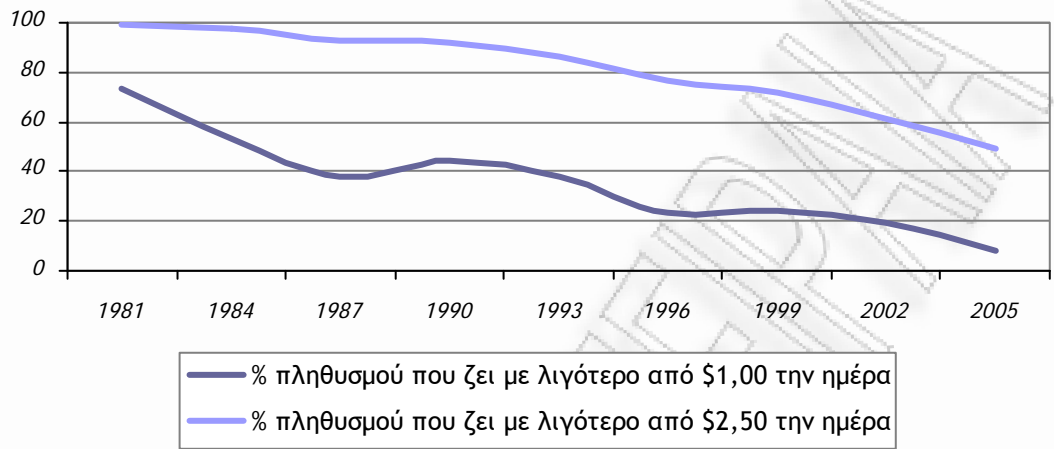
Γράφημα 2.1: Συμβολή στην παγκόσμια αύξηση του ΑΕΠ (σε όρους ισοτιμίας αγοραστικής δύναμης, μ.ο. πενταετίας)

Γράφημα 2.2: Εξέλιξη ΑΕΠ Κίνας (σε δισ. δολάρια ΗΠΑ, αξίες 2007), Ρυθμός οικονομικής μεγέθυνσης

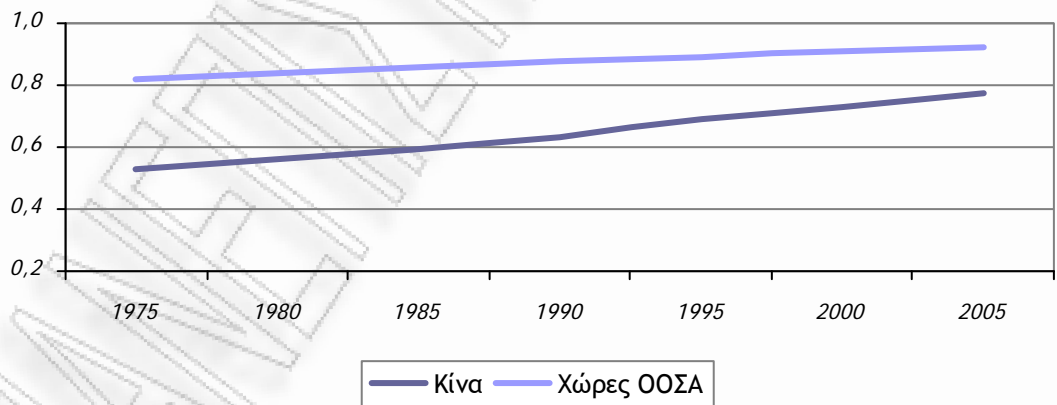

Γράφημα 2.3: Εξέλιξη ποσοστού φτώχειας στην Κίνα

Πηγή: *The World Bank Development Research Group*

Γράφημα 2.4: Εξέλιξη δείκτη ανθρωπίνης ανάπτυξης στην Κίνα

Πηγή: *UNDP*

2.Σύνθεση ΑΕΠ-Ένταση βιομηχανικής παραγωγής

Η συνεχής μεγέθυνση της οικονομίας σε συνδυασμό με τις οικονομικές μεταρρυθμίσεις οδήγησε διαχρονικά στη μεταβολή της σύνθεσης του ΑΕΠ με συρρίκνωση του πρωτογενούς τομέα και διεύρυνση των υπηρεσιών. Έτσι, οι υπηρεσίες αντιπροσωπεύουν σήμερα το 40% του ΑΕΠ, από 24% το 1978, ποσοστό ακόμα χαμηλό σε σχέση με τον παγκόσμιο μέσο όρο (64%). Ο πρωτογενής τομέας συρρικνώθηκε σχεδόν στο 1/3, η παραγωγή σιτηρών ωστόσο, αυξήθηκε σχεδόν κατά 70%, κυρίως αφού διαλύθηκαν επίσημα οι κολεκτίβες το 1984 και δόθηκαν κίνητρα στους αγρότες για αύξηση της παραγωγής τους.

Αυτό είχε σαν αποτέλεσμα τον πενταπλασιασμό του πραγματικού κατά κεφαλήν εισοδήματος στις αγροτικές περιοχές μεταξύ 1978 και 2001, ενώ και τα συνεχιζόμενα μέτρα ενίσχυσης των αγροτών με επιδοτήσεις και η σταδιακή μείωση της φορολογίας, οδήγησαν σε αύξηση του αγροτικού εισοδήματος κατά 51,9% μεταξύ 2000 και 2007.

Η συνεισφορά του δευτερογενή τομέα στο ΑΕΠ της χώρας παρέμεινε πρακτικά αμετάβλητη, η δομή του, ωστόσο, άλλαξε σημαντικά στην πορεία των 30 τελευταίων χρόνων. Τη δεκαετία του '80 η έμφαση δόθηκε στην ελαφρά βιομηχανία έντασης εργασίας, κυρίως στην κλωστοϋφαντουργία. Τη δεκαετία του '90, καθώς η χώρα αποκτούσε τεχνολογία και τεχνογνωσία μέσω των ξένων επενδύσεων, η παραγωγή στράφηκε στις ηλεκτρικές μηχανές και συσκευές και στη συνέχεια στα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας. Όσον αφορά την οργάνωση της βιομηχανικής παραγωγής, ως το 1978 κυριαρχούνταν από κρατικές επιχειρήσεις (77% του συνολικού προϊόντος). Ακολούθησε μια περίοδος ακμής για τις «συλλογικές εταιρίες» που τελούσαν υπό την αιγίδα των τοπικών κυβερνήσεων. Μετά τη μεταρρύθμιση του 1993, με την οποία ξεκίνησε η ιδιωτικοποίηση των κρατικών επιχειρήσεων, ο ρόλος τους σταδιακά μειώθηκε με το προϊόν τους να αντιπροσωπεύει, το 1998, το 49,6% της συνολικής βιομηχανικής παραγωγής. Μεταξύ 2001 και 2006 ο αριθμός των κρατικών επιχειρήσεων μειώθηκε από 370.000 σε 120.000, ενώ υπολογίζεται ότι σήμερα, τα δύο τρίτα του βιομηχανικού προϊόντος παράγονται από μη κρατικές επιχειρήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3 ΓΕΝΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ

Α.ΟΡΙΣΜΟΣ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.

Οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις αφορούν κεφάλαια που επενδύονται άμεσα από μία χώρα (μητρική χώρα) σε μία άλλη χώρα (χώρα υποδοχέας). Οι **Α.Ξ.Ε.** ή διαφορετικά **Foreign Direct Investments (FDI)**, στην κλασική τους μορφή ορίζονται ως φυσικές επενδύσεις που γίνονται από τη μητρική χώρα για την κατασκευή εργοστασίου στην χώρα υποδοχέα. Είναι ουσιαστικά η δημιουργία μιας επιχείρησης από έναν αλλοδαπό. Ο ορισμός αυτός μπορεί να επεκταθεί ώστε να συμπεριλάβει επενδύσεις που έγιναν με σκοπό την απόκτηση διαρκών συμφερόντων σε επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται εκτός της οικονομίας του επενδυτή. Από τη σχέση μεταξύ της μητρικής επιχείρησης και της ξένης θυγατρικής προκύπτει μια πολυεθνική εταιρία. (Multinational Corporation)

Β.ΕΙΔΗ Α.Ξ.Ε.

1. Greenfield investments

Οι επενδύσεις Greenfield αναφέρονται στην επέκταση υφιστάμενων εγκαταστάσεων ή στην άμεση επένδυση σε νέες εγκαταστάσεις (σε περιοχές όπου δεν προϋπήρχαν τέτοιου είδους εγκαταστάσεις). Η ονομασία των επενδύσεων αυτών προέρχεται από την ιδέα δημιουργίας εγκατάστασης /κτιρίου σε "πράσινο" πεδίο όπως σε δασική ή αγροτική περιοχή. (<http://neway.pixnet.net/blog/post/21832388>)

Οι επενδύσεις Greenfield είναι ο πρωταρχικός σκοπός της χώρας-υποδοχέα, που έχει στόχο τη δημιουργία νέας παραγωγικής ικανότητας και εργασιών, τη μεταφορά τεχνολογίας και τεχνογνωσίας και μπορεί να οδηγήσει σε συνδέσμους με την παγκόσμια αγορά. Ωστόσο το πετυχαίνει αυτό, οδηγώντας σε μαρasmus την τοπική βιομηχανία. Οι πολυεθνικές είναι σε θέση να παράγουν αγαθά φθηνότερα (χάρη στην προηγμένη τεχνολογία και τις αποτελεσματικές παραγωγικές διαδικασίες). Ένα άλλο μειονέκτημα των επενδύσεων αυτών είναι το γεγονός ότι τα κέρδη από την παραγωγική διαδικασία δεν πηγαίνουν στην τοπική οικονομία αλλά τα επωφελείται η πολυεθνική εταιρία. Το γεγονός αυτό έρχεται σε αντίθεση με τις τοπικές βιομηχανίες των οποίων τα κέρδη πηγαίνουν στην εγχώρια οικονομία, συμβάλλοντας έτσι στην ανάπτυξη της οικονομίας της χώρας. Οι Greenfield επενδύσεις αποτελούν εναλλακτικό είδος επένδυσης άλλων επενδύσεων όπως π.χ. οι συγχωνεύσεις και εξαγορές (mergers and acquisitions).

2. Brownfield investments

Οι επενδύσεις Brownfield αναφέρονται στην εξαγορά ήδη υφισταμένων εγκαταστάσεων από πολυεθνική επιχείρηση στη χώρα υποδοχέα. Συνεπώς, οι επενδύσεις αυτές οδηγούν σε περιορισμένη εισροή φυσικού κεφαλαίου συγκριτικά με τις Greenfield επενδύσεις.

3. Συγχωνεύσεις και Εξαγορές (Mergers and Acquisitions)

Αναφέρονται σε μεταφορές των περιουσιακών στοιχείων από τοπικές σε ξένες εταιρίες και αποτελούν το πρωταρχικό είδος Άμεσων Ξένων Επενδύσεων. Ξένες συγχωνεύσεις προκύπτουν όταν τα περιουσιακά στοιχεία και οι λειτουργίες εταιριών από διαφορετικές χώρες συνενώνονται και δημιουργούν μια νομική οντότητα. Οι συγχωνεύσεις αποτελούν τον πιο κοινό τρόπο των πολυεθνικών να πραγματοποιήσουν Α.Ξ.Ε. Ξένες εξαγορές προκύπτουν όταν ο έλεγχος των περιουσιακών στοιχείων και των λειτουργιών μεταφέρεται από μια τοπική σε μια ξένη εταιρία, με την τοπική να γίνεται θυγατρική της ξένης. Σε αντίθεση με τις επενδύσεις Greenfield, οι εξαγορές δεν προσφέρουν μακροπρόθεσμα οφέλη στην τοπική οικονομία. Ωστόσο, εξακολουθούν να αποτελούν ένα σημαντικό είδος των Α.Ξ.Ε.

Γ.ΤΑ ΚΙΝΗΤΡΑ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.

Οι θεωρητικοί των Α.Ξ.Ε. έχουν αναγνωρίσει ότι υπάρχουν ποικίλα κίνητρα πίσω από τις επιχειρηματικές επενδυτικές αποφάσεις. Τα κίνητρα αυτά κατηγοριοποιούνται σε 5 βασικές κατηγορίες: (Dunning, J.H.1993)

1) Επενδύσεις σε Αναζήτηση Αγορών

Τέτοιες επενδύσεις πραγματοποιούνται με μεγαλύτερη πιθανότητα σε μεγάλες χώρες απ' ότι σε μικρές για τα τυποποιημένα αγαθά. Κατά τον ίδιο τρόπο έχουν μεγαλύτερη πιθανότητα να εμφανιστούν σε αναπτυγμένες χώρες από ότι σε λιγότερο αναπτυγμένες χώρες για τα διαφοροποιημένα αγαθά που απευθύνονται σε καταναλωτές υψηλών εισοδημάτων. Εν τούτοις θα συμβούν εξίσου και σε αγορές των λιγότερο αναπτυγμένων χωρών για αγαθά εντάσεως εργασίας και καταναλωτές χαμηλών εισοδημάτων.

2) Επενδύσεις σε Αναζήτηση Πόρων

Αυτές ωθούνται από την ανάγκη για πρόσβαση και απόκτηση πόρων που δεν είναι διαθέσιμοι στις χώρες προέλευσης των επενδυτριών επιχειρήσεων ή είναι διαθέσιμοι εκεί, αλλά σε υψηλότερο κόστος από αυτό που θα μπορούσε κανείς να συναντήσει σε άλλες τοποθεσίες. Οι προβληματισμοί γύρω από τη μείωση του κόστους και η ανάγκη να εξασφαλιστούν πόροι προσφοράς, όπως η εργασία, τα φυσικά αποθέματα και το κεφάλαιο στην χώρα-υποδοχής είναι οι κυριότεροι παράγοντες που επηρεάζουν αυτές τις επενδύσεις. Ειδικοί προβλέπουν ότι η δραστηριότητα των Α.Ξ.Ε. θα γίνει ακόμα εντονότερη μεταξύ των νέων βιομηχανικών χωρών και των σχετικά λιγότερο ανεπτυγμένων, ειδικότερα στην Ασία, καθώς τέτοιες επενδύσεις θα υποκινούνται τόσο από την ανάγκη πρόσληψης φθηνότερων πόρων όσο και από την επιθυμία να καρπωθούν μερίδια αγοράς ορισμένων ταχύτατα αναπτυσσόμενων οικονομιών.

3) Επενδύσεις σε Αναζήτηση Στρατηγικού Πλεονεκτήματος

Πρόσφατες έρευνες δείχνουν ότι ορισμένες επιχειρήσεις θα εμπλέκονταν σε Άμεσες Ξένες Επενδύσεις, όχι μόνο ώστε να μεταφέρουν τους πόρους τους στις χώρες-υποδοχής, αλλά και ώστε να μάθουν ή να αποκτήσουν πρόσβαση σε απαραίτητα στρατηγικά στοιχεία διαθέσιμα στις χώρες υποδοχής, αλλά και να αναπτύξουν τα δικά τους firm-specific πλεονεκτήματα. Επομένως ως προς αυτό, τονίζεται ότι όπου γίνεται προώθηση των Α.Ξ.Ε. μέσω των πολυεθνικών επιχειρήσεων (Π.Ε.), ο στόχος δεν είναι απαραίτητα η μεταφορά τεχνολογίας, αλλά πιθανόν η αναζήτηση στρατηγικού πλεονεκτήματος.

4) Αναζήτηση Αποδοτικότητας

Βασίζεται στην πρόθεση γεωγραφικής διασποράς δραστηριοτήτων προστιθέμενης αξίας με στόχο την αξιοποίηση των διαφορών ως προς την διαθεσιμότητα και το κόστος των αποθεμάτων Παραγωγικών Συντελεστών σε διάφορες χώρες. Εξαρτάται από την σύγκριση μεταξύ οφελών που μπορούν να αποκτηθούν με την εξάπλωση δραστηριοτήτων προστιθέμενης αξίας σε διάφορες περιοχές και του κόστους επικοινωνίας και συντονισμού δραστηριοτήτων εξ αποστάσεως (συμπεριλαμβανομένου και του κόστους μεταφοράς).

5) Αναζήτηση Επενδύσεων Εξαγωγής

Διεξάγεται από Π.Ε. που αναζητούν οικονομικές βάσεις, από τις οποίες να μπορούν να εξυπηρετούν τις εξαγωγικές τους αγορές, όταν το κόστος αυξάνεται στην έδρα της μητρικής τους. Οι κινητήριοι μοχλοί αυτής της επένδυσης είναι η επαρκής προσφορά συντελεστών παραγωγής σε χαμηλότερο κόστος από αυτό που διατίθεται στην χώρα-έδρα, οι ευνοϊκές εμπορικές διευκολύνσεις και το θετικό επενδυτικό κλίμα.

Επίσης, η μείωση τόσο των μεταφορικών δαπανών όσο και των τεχνητών εμποδίων στις περισσότερες μορφές εμπορίου οδήγησε σαφώς σε περισσότερες Α.Ξ.Ε. αυτού του τύπου.

Δ.ΠΟΛΥΕΘΝΙΚΕΣ ΕΤΑΙΡΙΕΣ ΚΑΙ Α.Ξ.Ε.

Μια επιχείρηση μπορεί να κυριαρχήσει σε μια ξένη αγορά μόνο αν έχει την ικανότητα να εκμεταλλευτεί ταυτόχρονα τρία είδη πλεονεκτημάτων:

- 1) Τα πλεονεκτήματα Ιδιοκτησίας (Ownership)** μιας επιχείρησης (που αναζητά νέες επενδύσεις ή την επέκταση και ενίσχυση παλαιότερων Α.Ξ.Ε.) είναι συνήθως άυλα και μπορούν να μεταφερθούν στο εξωτερικό με σχετικά χαμηλό κόστος (βλ. εξειδίκευση σε ένα αντικείμενο, εξειδικευμένες εργατικές ικανότητες, προηγμένη τεχνολογία, μηχανισμούς ελέγχου, οικονομίες κλίμακας και ικανότητες διοίκησης και marketing. Αυτά τα πλεονεκτήματα απαντούν στο ερωτήματα, ποιές είναι οι προϋποθέσεις επιτυχίας για να επενδύσει κανείς στο εξωτερικό (Dunning, 1996). Κατά συνέπεια, όσο μεγαλύτερα είναι αυτά τα ανταγωνιστικά πλεονεκτήματα για μια επιχείρηση που επενδύει, τόσο πιο πιθανόν είναι να εμπλακεί αυτή σε Α.Ξ.Ε. ή να αυξήσει το ήδη υπάρχον κομμάτι της συμμετοχής της.
- 2) Τα πλεονεκτήματα Τοποθεσίας (Location)** εναλλακτικών χωρών ή περιοχών χωρών. Τέτοια χαρακτηριστικά δείχνουν πως όσο περισσότερο τα ακίνητα-φυσικά ή δημιουργημένα- αποθέματα ευνοούν την παρουσία σε μια ξένη αντί σε μια εγχώρια αγορά, τόσο περισσότερες θα είναι εκείνες οι επιχειρήσεις, που θα επιλέγουν να αυξήσουν ή να εκμεταλλευτούν τα υπάρχοντα «Ο» χαρακτηριστικά τους με το να εμπλακούν σε Α.Ξ.Ε. Η τάση μιας επιχείρησης να εμπλακεί ολοένα και περισσότερο σε διασυνοριακές επενδύσεις έχει συνέπειες

όχι μόνο στον τρόπο με τον οποίο η γνώση και τα άλλα άυλα περιουσιακά στοιχεία μεταφέρονται δια μήκους των συνόρων, αλλά και στη γεωγραφική τοποθέτηση των παραγωγικών δραστηριοτήτων που δημιουργούν προστιθέμενη αξία, ειδικά αν πρόκειται για δραστηριότητες που μεγεθύνουν περιουσιακά στοιχεία μεγάλης αξίας.

3) **Τα πλεονεκτήματα Εσωτερικοποίησης (Internalization).** Αυτά στην ουσία στηρίζουν την επιχείρηση στο να διατηρήσει την ανταγωνιστική της θέση μέσω της προσπάθειας της να ελέγξει ολόκληρη την αλυσίδα αξίας στην παραγωγή της. Αυτά τα πλεονεκτήματα γεννιούνται από την έντονη παρουσία ατελειών στις ενδιάμεσες αγορές αγαθών και παραγωγικών συντελεστών και στην ουσία απαντούν στο ερώτημα *«Πώς επεκτείνεται τελικά μια επιχείρηση στο εξωτερικό;»*

Ε.ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΟΙ ΤΡΟΠΟΙ ΔΙΕΘΝΟΠΟΙΗΣΗΣ ΤΗΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΗΣ

Η διεθνής επέκταση μιας επιχείρησης λαμβάνει πληθώρα μορφών από βραχυπρόθεσμες και χαμηλού κινδύνου όπως το εξαγωγικό εμπόριο και το licensing μέχρι τις μακροπρόθεσμες και υψηλού κινδύνου Α.Ξ.Ε. Οι εξαγωγές θεωρούνται ο πιο άμεσα αποδοτικός και γρήγορος τρόπος διείσδυσης σε μια ξένη αγορά, αλλά το μεταφορικό κόστος, η υπερπήδηση δασμολογικών και μη εμποδίων και η αδυναμία κάλυψης της μαζικής ζήτησης που τυχόν εμφανίζεται σε ξένες αγορές θέτουν συχνά σαφείς περιορισμούς στην υιοθέτηση τους ως αποκλειστικού μέτρου διεθνοποίησης.

Ως δεύτερη μορφή διεθνούς επιχειρηματικής επέκτασης προτείνεται η συμφωνία εκχώρησης δικαιωμάτων εκμετάλλευσης (licensing) για την παραγωγή του προϊόντος, τα οποία είναι συνήθως κατοχυρωμένα μέσω διπλώματος ευρεσιτεχνίας, του δικαιοπαρόχου (licensor) από τον δικαιολήπτη (licensee), με αντάλλαγμα συγκεκριμένη αμοιβή. Μια πιο ειδική μορφή του licensing είναι το franchising, με μεγάλη εφαρμογή την τελευταία εικοσαετία, όπου εκτός από το δικαίωμα παραγωγής, παρέχεται επιπλέον και το δικαίωμα χρήσης της επωνυμίας κάτω από την επιβολή βέβαια αυστηρών κανόνων και προδιαγραφών από τον δικαιολήπτη.

Οι Α.Ξ.Ε. είναι εκείνες που υπερτερούν έναντι των άλλων τρόπων διείσδυσης σε μια ξένη αγορά, καθώς συνεπάγεται άμεση επιτόπια παρουσία και πλήρη διαχειριστικό έλεγχο. Ωστόσο η ίδρυση μιας θυγατρικής παραμένει ένα σημαντικό κόστος για μια εταιρία, διότι εκτός από τις δαπάνες για εγκαταστάσεις και

προσωπικό, απαιτείται να καταβληθεί πρόσθετο κόστος για απόκτηση των πληροφοριών για τη συγκεκριμένη αγορά, την αντιμετώπιση του τοπικού ανταγωνισμού και την είσοδο των αγαθών της επιχείρησης στην αγορά. Επομένως όσο πιο ασταθής και άγνωστη είναι η αγορά τόσο μεγαλύτερο είναι το ρίσκο που καλείται να αναλάβει ο επιχειρηματίας. Προκειμένου να ελαχιστοποιήσει τους κινδύνους, η εταιρία μπορεί σε πρώτη φάση να προβεί στην πολιτική των εξαγωγών για να της δοθεί η δυνατότητα να σχηματίσει μια πλήρη εικόνα της αγοράς και να διερευνήσει τις δυνατότητες εγκατάστασης της θυγατρικής. Στην περίπτωση που υπάρχει πίεση χρόνου η πολυεθνική μπορεί να προχωρήσει στην τακτική εξαγοράς μιας ήδη υπάρχουσας εταιρίας αξιοποιώντας την εμπειρία και την ήδη κατακτηθείσα στρατηγική τοποθέτηση της εντός αγοράς. Σαν εναλλακτική λύση προτείνεται μια άλλη μορφή άμεσης επένδυσης που εντοπίζεται σε πολυεθνικές μεγάλου μεγέθους για την απόκτηση μεγαλύτερου εύρους δραστηριοτήτων ή την κατάκτηση μεγαλύτερου μεριδίου της διεθνούς αγοράς αναφορικά με τους ανταγωνιστές η οποία είναι η συγχώνευση.

ΠΙΝΑΚΑΣ 3.1: Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα των βασικών εναλλακτικών τρόπων διεθνοποίησης της επιχειρηματικής δράσης

	Εξαγωγές (Διεθνές Εμπόριο)	Licensing (πώληση δικαιωμάτων ευρεσιτεχνίας)	Άμεση Ξένη Επένδυση
Πλεονεκτήματα	Αποφυγή κόστους εγκατάστασης στη χώρα-στόχο. Χαμηλό ρίσκο/Άμεσα κέρδη. Ευκαιρία διεύρυνσης της ξένης αγοράς και απόκτηση εμπειρίας.	Ελάχιστο κόστος επένδυσης. Ταχεία είσοδος σε μια αγορά. Χαμηλό επιχειρηματικό ρίσκο.	Πλήρης διαχειριστικός έλεγχος. Χαμηλότερο κόστος παροχής των προϊόντων στην διεθνή αγορά. Υπερπήδηση δασμολογικών εμποδίων. Προσαρμογή στις τοπικές ιδιαιτερότητες.

			Καλύτερη υποστήριξη της επωνυμίας.
Μειονεκτήματα	Υψηλό κόστος μεταφοράς. Δασμολογικά και μη εμπόδια. Αδυναμία πραγματοποίησης πωλήσεων μεγάλης κλίμακας.	Απώλεια διαχειριστικού ελέγχου. Μπορεί να δημιουργήσει νέους ανταγωνιστές. Σχετικά μικρό οικονομικό όφελος. Κόστος ευκαιρίας (αποκλείει άλλο τρόπο διείσδυσης στην αγορά).	Μεγάλο κόστος επένδυσης. Ανάληψη επιχειρηματικού κινδύνου. Μεγαλύτερη έκθεση σε πολιτικές και (εξωγενείς) οικονομικές επιδράσεις.
Πλεονεκτήματα τύπου « O »	ΝΑΙ	ΝΑΙ	ΝΑΙ
Πλεονεκτήματα τύπου « I »	ΝΑΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ
Πλεονεκτήματα τύπου « L »	ΟΧΙ	ΟΧΙ	ΝΑΙ

Πηγή: Παντελίδης Παντελής (2006): Διεθνείς Επενδύσεις

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4: ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Α. ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Ένα σημαντικό τμήμα της οικονομικής μεταρρύθμισης στην Κίνα υπήρξε η ενθάρρυνση των Α.Ξ.Ε. Οι επενδύσεις ξεκίνησαν να διαχύνονται στην Κίνα μετά το 1992 και οι ετήσιες εισροές ξεπέρασαν τα \$40 δισ. πριν το 1996 ενώ το 2005 και 2006 έφτασαν τα \$70 δισ. Αυτές οι εισροές αποτελούν τις μεγαλύτερες κατά πολύ, συγκριτικά με κάθε αναπτυγμένη χώρα και έχουν παραμείνει αξιοσημείωτα σταθερές παρά τις όποιες διακυμάνσεις σημειώθηκαν στην ασιατική και παγκόσμια οικονομία. Η Κίνα μετρά περίπου το 1/3 των συνολικών εισροών σε Α.Ξ.Ε. μεταξύ των ανεπτυγμένων χωρών τα πρόσφατα χρόνια. Η μεγάλη αυτή άνθηση των Α.Ξ.Ε. στην Κίνα συνοδεύτηκε από μια έντονη οικονομική ανάπτυξη και από ένα μεγάλο "άνοιγμα" στον υπόλοιπο κόσμο. Ωστόσο, προκειμένου μια επιχείρηση να αποφασίσει για την πραγματοποίηση μίας Α.Ξ.Ε. στην Κίνα θα πρέπει να συνυπολογίσει πολλούς παράγοντες οι οποίοι θα καθορίσουν την τελική επιλογή. Οι παράγοντες αυτοί θα αναλυθούν στη συνέχεια.

Β. ΤΑΣΕΙΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ

Η Κίνα, μετά την προηγούμενη δεκαετία, έχει καθιερωθεί ως η κορυφαία χώρα-αποδέκτης Α.Ξ.Ε. ανάμεσα στις αναπτυσσόμενες χώρες και ως ο δεύτερος προορισμός στον κόσμο μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες. Οι εισροές σε Α.Ξ.Ε. έχουν αυξηθεί μαζικά τα τελευταία χρόνια φθάνοντας τα \$69 δισ. το 2006, τα οποία αντιπροσωπεύουν το 10% των παγκόσμιων χρηματορροών σύμφωνα με στοιχεία του UNCTAD (United Nations Conference on Trade And Development) το 2006. Αφότου οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις άρχισαν να λαμβάνουν μέρος μετά το 1979, η χώρα άρχισε να λαμβάνει ένα μεγάλο μέρος διεθνών άμεσων επενδύσεων.

Στις αρχές της δεκαετίας του '80, η Κίνα πέρασε από περιοριστικές σε πιο απελευθερωτικές πολιτικές και στη συνέχεια ενθάρρυνε τις Α.Ξ.Ε. στα μέσα του 1980. Στη συνέχεια, ακολούθησε πολιτικές οι οποίες ενθάρρυναν projects υψηλής τεχνολογίας και περισσότερο εντάσεως κεφαλαίου στα μέσα του 1990. Κατά τη διάρκεια της περιόδου κατά την οποία η Κίνα εφάρμοσε πιο απελευθερωτικές πολιτικές, η κινεζική κυβέρνηση ίδρυσε τέσσερις ειδικές οικονομικές ζώνες (Special Economic Zones) στις επαρχίες Guangdong και Fujian και προσέφερε ειδικά κίνητρα

για Α.Ξ.Ε. στις ζώνες αυτές. Ενώ οι εισροές σε Α.Ξ.Ε. ήταν συγκεντρωμένες σε αυτές τις επαρχίες, τα συνολικά ποσά παρέμεναν μάλλον περιορισμένα. Μετά το 1984, το Hainan Island και 14 παράκτιες πόλεις κατά μήκος δέκα επαρχιών, άνοιξαν τα σύνορα τους και τα επίπεδα των Α.Ξ.Ε. άρχισαν να απογειώνονται. Αυτού του είδους η πολιτική οδήγησε σε συντριπτική συγκέντρωση των Α.Ξ.Ε. στην ανατολή. Ως αντίδραση στο συνεχώς αυξανόμενο κενό που δημιουργήθηκε μεταξύ των περιοχών, περισσότεροι οικονομικοί μετασχηματισμοί και πολιτικές ανοίγματος εφαρμόστηκαν στη δεκαετία του '90 οι οποίες έφεραν αξιοσημείωτα αποτελέσματα.

Από το 1992 οι Α.Ξ.Ε. άρχισαν να αυξάνονται με πολύ γρήγορους ρυθμούς φθάνοντας στο επίπεδο των \$45.5 δισ. το 1998. Μετά από μια πτώση εξαιτίας της ασιατικής κρίσης, οι εισροές άρχισαν και πάλι να αυξάνονται με αποτέλεσμα το 2003 να φθάσουν τα \$53 δισ. , ξεπερνώντας τις Ηνωμένες Πολιτείες . Το αποκορύφωμα των \$72 δισ. που καταγράφηκε το 2005 σχετίζεται με κάποιες αλλαγές στη μεθοδολογία μέτρησης των στατιστικών δεδομένων που για πρώτη φορά συμπεριέλαβαν εισροές σε οικονομικές βιομηχανίες.

Γ.ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΙΚΟΙ ΠΑΡΑΓΟΝΤΕΣ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.

1.Μέγεθος αγοράς και ανάπτυξη (Kyrkilis, Pantelidis, Delis, 2008)

Ένας από τους κυριότερους προσδιοριστικούς παράγοντες των Α.Ξ.Ε. είναι το μέγεθος αγοράς της χώρας και ο ρυθμός ανάπτυξης της. Τα μεγέθη αυτά υπολογίζονται με το Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν (ΑΕΠ), τον ρυθμό αύξησης του ΑΕΠ και το κατά κεφαλήν εισόδημα. Η ραγδαία οικονομική ανάπτυξη μπορεί να δημιουργήσει μεγάλες τοπικές αγορές και επιχειρησιακές ευκαιρίες για τους ξένους επενδυτές συνεισφέροντας με αυτόν τον τρόπο στην αύξηση των επενδύσεων στην Κίνα ή σε κάποια επαρχία της. Τα αυξημένα επίπεδα εγχώριας κατανάλωσης σχετίζονται με την αυξημένη αγοραστική δύναμη. Εμπειρικές μελέτες έχουν δείξει ότι υπάρχει ισχυρή θετική συσχέτιση μεταξύ του μεγέθους αγοράς και των εισροών σε Α.Ξ.Ε.

2.Εργατικό κόστος –Ποιότητα εργατικού δυναμικού

Ένας ακόμη σημαντικός παράγοντας που προσελκύει Α.Ξ.Ε. στην Κίνα είναι τα χαμηλά εργατικά κόστη. Με τον μεγαλύτερο πληθυσμό στον κόσμο, η Κίνα διαθέτει πλούσιο εργατικό δυναμικό με τον μέσο όρο των μισθών των εργαζομένων να παραμένει σε χαμηλά επίπεδα. Η Κίνα έχει δώσει μεγάλη έμφαση στην εκπαίδευση των

ανθρώπων της εφαρμόζοντας την εννιάχρονη υποχρεωτική εκπαίδευση. Συνεπώς, το εργατικό της δυναμικό είναι αρκετά υψηλής ποιότητας και υπάρχει ένας μεγάλος αριθμός τεχνικού προσωπικού.

3. Φυσικές- οικονομικές και τεχνολογικές υποδομές

Η διαθεσιμότητα υποδομών επηρεάζει κατά πολύ την απόφαση για την επιλογή της περιοχής για επενδυτική δραστηριότητα. Όσα περισσότερα οδικά δίκτυα, σιδηρόδρομοι, λιμάνια υπάρχουν σε κάποια επαρχία της Κίνας τόσο περισσότερες Α.Ξ.Ε. θα δεχτεί η επαρχία αυτή. Μια ακόμα σημαντική παράμετρος είναι το επίπεδο υπηρεσιών τηλεπικοινωνίας. Υψηλά επίπεδα τέτοιων υπηρεσιών εξοικονομούν χρόνο και μειώνουν το κόστος επικοινωνίας και συλλογής πληροφοριών, προσφέροντας έτσι επενδυτικές ευκαιρίες.

4. Νομικό περιβάλλον

Η κινεζική κυβέρνηση έχει ως στόχο την αποσαφήνιση του νομικού περιβάλλοντος της για τις Α.Ξ.Ε., μειώνοντας τους κρατικούς ελέγχους και παρεμβατισμούς και παρέχοντας πρακτική βοήθεια όσον αφορά την πολιτική και νομική συνέπεια.

Δ. ΚΙΝΗΤΡΑ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ

1. Γενικά Κίνητρα

Η Τράπεζα της Κίνας προσφέρει στις Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων δάνεια παγίων κεφαλαίων, δάνεια κεφαλαίων κίνησης και δάνεια με βάση εισπρακτέους λογαριασμούς. Τα δάνεια σε ρενμπίμπι προσφέρονται με το ίδιο επιτόκιο που προσφέρονται σε κρατικές επιχειρήσεις και τα δάνεια σε συνάλλαγμα προσφέρονται με επιτόκιο που καθορίζει η Τράπεζα. Προτεραιότητα στη δανειοδότηση δίνεται σε επιχειρήσεις με εξαγωγικό προσανατολισμό και χρήση προηγμένης τεχνολογίας καθώς και σε ξένες επενδύσεις σε περιοχές της ενδοχώρας, ειδικότερα σε επενδύσεις που αφορούν την υποδομή, στις κατασκευές και την εκμετάλλευση πόρων.

Για να ενθαρρύνει τις ξένες επενδύσεις στην έρευνα και ανάπτυξη και στην τεχνολογία αιχμής, το Υπουργικό Συμβούλιο έχει δημιουργήσει 32 Ζώνες Τεχνολογικής Ανάπτυξης Εξαγωγικού προσανατολισμού και 52 Πάρκα για την ίδρυση βιομηχανιών υψηλής τεχνολογίας. Τόσο στις Ζώνες όσο και στα Πάρκα ισχύουν φορολογικές μειώσεις και εξαιρέσεις.

Με βάση το Φορολογικό Νόμο του 1991, οι Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων που λειτουργούν εκτός των Ζωνών αυτών, αλλά θεωρούνται τεχνολογικά ανεπτυγμένες, έχουν δικαίωμα για μια επιπλέον τριετή φορολογική μείωση κατά 50% μετά από την αρχική φορολογική μείωση ή εξαίρεση που επιτρέπεται από το Νόμο. Οι τεχνολογικά προηγμένες εταιρίες που δεν πληρούν τους όρους για να απολαμβάνουν το πακέτο των φορολογικών εξαιρέσεων και ελαφρύνσεων που προσφέρονται στις πιο πάνω εταιρίες ξένων επενδύσεων, και οι οποίες ασχολούνται με την παραγωγή, έχουν δικαίωμα σε μία έκπτωση 50% του φόρου για 3 χρόνια αρχής γενομένης από τον πρώτο χρόνο κερδοφορίας.

Οι προμήθειες για τη χρηματοδοτική μίσθωση (leasing), που καταβάλλονται στις εταιρίες ξένων επενδύσεων για τη χρήση τεχνολογίας υπόκεινται επίσης σε εξαίρεση η μείωση στον φόρο.

2.Βιομηχανικά Κίνητρα

Σύμφωνα με το Φορολογικό Νόμο του 1991, οποιαδήποτε Συμμετοχική Κοινοπραξία, Συνεταιριστική Κοινοπραξία ή Εταιρία Αμιγούς Ξένης Ιδιοκτησίας, στον παραγωγικό τομέα και όχι στον τομέα των υπηρεσιών της οποίας η διάρκεια ζωής είναι τουλάχιστον 10 χρόνια, δικαιούται διετούς φορολογικής απαλλαγής αρχίζοντας από τον πρώτο χρόνο κερδοφορίας της και στη συνέχεια μίας φορολογικής μείωσης του 50% για τα επόμενα τρία χρόνια.

Οι Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων που ασχολούνται με την γεωργική παραγωγή, τη δασονομία και την κτηνοτροφία, ή που έχουν εγκατασταθεί σε απομακρυσμένες και οικονομικά υποανάπτυκτες περιοχές, μπορούν να υποβάλλουν αίτηση για μία, μετά την ως άνω περίοδο, φορολογική μείωση της τάξεως του 15-30% για μια δεκαετία.

Οι Ξένες Εταιρίες που ασχολούνται με την εκμετάλλευση πετρελαίου σε θαλάσσιες περιοχές δικαιούνται ένα πακέτο φορολογικών απαλλαγών, περιλαμβανομένης και της δυνατότητας συμψηφισμού κερδών και ζημιών μεταξύ συμβάσεων σε διάφορες περιοχές.

Οι Προσωρινοί Κανόνες Οργάνωσης και Κατεύθυνσης των Ξένων Επενδύσεων του 1995, καθορίζουν ως πρωταρχικούς για μελλοντικές ξένες επενδύσεις τους ακόλουθους τομείς: αγροτικός, βιομηχανικών κατασκευών και ενέργειας, επικοινωνιών, πρώτων υλών, τεχνολογίας αιχμής, περιβαλλοντικής προστασίας και επενδυτικών

προγραμμάτων στην Κεντρική και Δυτική Κίνα. Μία φορολογική εγκύκλιος που εκδόθηκε τον Απρίλιο του 1995 από τις φορολογικές αρχές επιβεβαιώνει ότι οι ξένες τράπεζες, τα υποκαταστήματα ξένων τραπεζών και οι Κοινοπραξίες Κινεζο-αλλοδαπών επενδυτικών εταιριών μπορούν να απολαμβάνουν ειδικής φορολογικής μεταχείρισης ακόμα και αν είναι εγκατεστημένες έξω από τις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες.

Ειδικότερα, τα Χρηματοπιστωτικά Ιδρύματα με συμμετοχή ξένου κεφαλαίου άνω των \$10 εκατομ. και με χρόνο λειτουργίας άνω των 10 χρόνων υπάγονται σε ένα μειωμένο φορολογικό συντελεστή 15% και εξαιρούνται από την φορολογία για τον πρώτο χρόνο λειτουργίας τους και να έχουν μία έκπτωση 50% στο δεύτερο και τρίτο χρόνο. Η μόνη εξαίρεση σε αυτή τη μεταχείριση είναι τα Υποκαταστήματα ξένων τραπεζών που έχουν έγκριση να διεξάγουν εμπορικές συναλλαγές σε τοπικό νόμισμα στην περιοχή Pudong (Ανατολική Σαγκάη). Αυτές οι Τράπεζες υπόκεινται σε φορολογία με ένα συντελεστή 33%, ίδιο με αυτόν που εφαρμόζεται στις ντόπιες τράπεζες και για τα κέρδη που προέρχονται από τις συναλλαγές σε τοπικό νόμισμα.

Οι επιχειρήσεις στις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες που ασχολούνται με τις λιμενικές κατασκευές, την ενέργεια και τις μεταφορές, απολαμβάνουν το προνομιακό φορολογικό συντελεστή 15%. Εταιρίες ξένων επενδύσεων σε Ειδικές Οικονομικές Ζώνες με σύμβαση τουλάχιστον δεκαετή, στους τομείς της βιομηχανίας, των μεταφορών, των επικοινωνιών, της αγροτικής παραγωγής, της δασοκομίας και της κτηνοτροφίας απολαμβάνουν περισσότερων κινήτρων από άλλες εταιρίες, εγκατεστημένες στις ίδιες Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, συμπεριλαμβανομένων επιπλέον φορολογικών απαλλαγών και εξαιρέσεων.

Τον Ιανουάριο του 1998, η κυβέρνηση ανακοίνωσε τις βιομηχανίες που πληρούν τις προϋποθέσεις για να απαλλαγούν από φορολογικές και δασμολογικές επιβαρύνσεις στις εισαγωγές μηχανημάτων και εξοπλισμού. Αυτές είναι: βιομηχανίες υψηλής και νέας τεχνολογίας, εξοπλισμού μεταφορών και επικοινωνιών, παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, αεροπορικές, πετρελαίου και πετροχημικών, μηχανημάτων και ηλεκτρονικών, φαρμακευτικές, ιατρικού εξοπλισμού, υφασμάτων, μετάλλου και μεταλλουργίας, ελαφριάς βιομηχανίας, και βιομηχανίες στον τομέα των υπηρεσιών και των γεωργικών προϊόντων.

3. Περιφερειακά Κίνητρα

Στα περιφερειακά κίνητρα περιλαμβάνονται αυτά τα οποία απευθύνονται στις εταιρίες ξένων επενδύσεων που έχουν εγκατασταθεί σε οποιαδήποτε από τις 4 Ειδικές Οικονομικές Ζώνες της Κίνας Shenzhen, Shantou, Shuhai και Xiamen ή στο νησί Hainan και τη νέα περιοχή Pudong της Σαγκάης. Ειδικά κίνητρα μπορούν επίσης να απολαύσουν οι Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων που εγκαθίστανται σε περιοχές Οικονομικής και Τεχνολογικής Ανάπτυξης, στις παλιές Αστικές Περιοχές των 14 παράκτιων πόλεων, στις Παράκτιες Ανοικτές Οικονομικές Ζώνες, στις πρωτεύουσες νομών της Κίνας και σε άλλες περιοχές της ενδοχώρας που έχουν ανακηρυχθεί ανοικτές τα τελευταία χρόνια, στα Εθνικά Πάρκα για τις βιομηχανίες υψηλής τεχνολογίας, ή σε μια από τις πολλές περιοχές ελεύθερου εμπορίου.

Ο φορολογικός νόμος του 1991 καθορίζει για τις Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων, σε μία από τις 4 αρχικές Ειδικές Οικονομικές Ζώνες, έναν μειωμένο φορολογικό συντελεστή της τάξεως του 15%.

Με το νέο κινεζικό σύστημα του Φόρου Προστιθέμενης Αξίας, όλα τα εισαγόμενα παραγόμενα προϊόντα καθώς και αυτά που πωλούνται μέσα στις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες εξαιρούνται από τον Φ.Π.Α. Η εξαίρεση αυτή δεν ισχύει για το πετρέλαιο, τα τσιγάρα και τα οινοπνευματώδη.

Ο Νόμος του 1991 παρέχει μια έκπτωση 20% στο φορολογητέο εισόδημα, στις Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων που ασχολούνται με την παραγωγή στις παλιές Αστικές περιφέρειες των 14 παράκτιων πόλεων, στις παράκτιες Ανοικτές Οικονομικές περιοχές ή στις νέες ανοικτές πόλεις ή περιοχές των εσωτερικών νομών της Κίνας. Οι εταιρίες που λειτουργούν στις περιοχές αυτές και ασχολούνται με την ανάπτυξη της υποδομής και με άλλα προγράμματα που ενθαρρύνονται από το κράτος, μπορεί να δικαιούνται μια επιπλέον μείωση στον φορολογικό συντελεστή της τάξεως του 15%.

Ενώ οι διάφορες επαρχίες προσφέρουν δικά τους πακέτα φορολογικών κινήτρων στους ξένους επενδυτές, πολλές από αυτές τις πολιτικές τοπικών φορολογικών απαλλαγών αναμένεται να εκλείψουν τα επόμενα χρόνια. Μια περιοχή που έχει θέσει σε ισχύ νέα επιθετικά φορολογικά κίνητρα με τις ευλογίες του Πεκίνου είναι η Chongqing.

Τον Μάρτιο του 1997, η Chongqing προήχθη σε Δήμο Νομαρχιακού επιπέδου, όπως η Σαγκάη, η Τσιανζίν και το Πεκίνο. Στην Chongqing έχει παραχωρηθεί από την κεντρική

κυβέρνηση το ίδιο καθεστώς με αυτό της νέας περιοχής Pudong της Σαγκάης. Επιπλέον των κοινών κινήτρων που έχουν δοθεί στις παράκτιες πόλεις, η Chongqing επίσης προσφέρει στις εταιρίες ξένων επενδύσεων μειώσεις σε ορισμένες τοπικές δαπάνες, περιλαμβανομένων και των ενοικίων για τη χρήση γης, των τελών καταχώρησης και των τελών έκδοσης αδειών κλπ.

4.Εξαγωγικά Κίνητρα

Οι επιχειρήσεις εξαγωγικού προσανατολισμού συμπεριλαμβανομένων των Συμμετοχικών Κοινοπραξιών, των Συνεταιριστικών Κοινοπραξιών και Εταιριών Αμιγούς Ξένης Ιδιοκτησίας, δικαιούνται μια έκπτωση 50% στον φόρο εισοδήματος και άλλα κίνητρα. Γενικά, οι Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων που εξάγουν τουλάχιστον το 70% της παραγωγής τους έχουν δικαίωμα στη φορολογική αυτή έκπτωση.

Με ισχύ από 1^{ης} Ιανουαρίου 1996, η επιστροφή στον Φ.Π.Α. για τα προϊόντα εγχώριας προέλευσης που χρησιμοποιούνται στην παραγωγή ειδών προς εξαγωγή, μειώθηκε από το 17% στο 9% για τις εξαγωγές των περισσότερων βιομηχανικών αγαθών. Αυτό σημαίνει ότι κατά μέσο όρο μόνο το 53% του ποσού του Φ.Π.Α. που πληρώνει ένας παραγωγός για την προμήθεια υλικών για την παραγωγή ειδών προς εξαγωγή θα αφαιρείται ή θα επιστρέφεται. Η μείωση αφορά μόνο τις Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων που εγκαταστάθηκαν μετά την 1^η Ιανουαρίου 1994.

Με ισχύ από 1^η Απριλίου 1996, οι φορολογικές αρχές επίσης απαιτούν από τους ξένους επενδυτές να πληρώνουν δασμούς, Φ.Π.Α. και φόρο κατανάλωσης στον εξοπλισμό που εισάγουν στην Κίνα ως μέρος της κεφαλαιακής συνεισφοράς τους σε μία επιχείρηση. Πάντως, στις Εταιρίες Ξένων Επενδύσεων, που εγκαταστάθηκαν πριν από την 1^η Απριλίου 1996, επιτρέπεται να απολαύσουν την προνομιακή πολιτική της μείωσης και εξαίρεσης από φόρους και δασμούς στις εισαγωγές, για μια παρατεταμένη περίοδο.

Μπροστά στη μείωση εισροών ξένων επενδύσεων, η πολιτική αυτή ανετράπη από το Πεκίνο τον Ιανουάριο του 1998, όταν η Επιτροπή Κρατικού Σχεδιασμού ανακοίνωσε μια σειρά μέτρων που εξαιρούσε από φόρους και δασμούς τα προγράμματα των ξένων επενδύσεων που υπάγονται σε 18 γενικές κατηγορίες βιομηχανιών.

Επιπλέον κίνητρα προσφέρονται στις Ειδικές Περιοχές Ελεύθερου Εμπορίου που πολλαπλασιάζονται κατά μήκος της ακτής. Οι 13 Περιοχές Ελεύθερου Εμπορίου έχουν αρχίσει να γίνονται ένας δημοφιλής τόπος εγκατάστασης εταιριών εξαγωγικού

προσανατολισμού. Αυτές οι περιοχές συνήθως προσφέρουν αποθήκες τελωνειακά ελεγχόμενες, γρήγορους εκτελωνισμούς και αφορολόγητη είσοδο σε όλα τα είδη. Τα αφορολόγητα είδη δεν επιτρέπεται να διακινούνται πέραν από αυτές τις περιοχές και όλα τα προϊόντα που κατασκευάζονται στις περιοχές αυτές, πρέπει να εξάγονται. Τα κινεζικά τελωνεία υποχρεούνται να εγκρίνουν τις εξαιρέσεις και να επιβάλλουν δασμούς όταν τα είδη μπαίνουν στην κινεζική αγορά.

Με στόχο την ενίσχυση της υποψηφιότητας εισαγωγής στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου, η κυβέρνηση κατήργησε όλες τις άμεσες κρατικές επιδοτήσεις στον τομέα των εξαγωγών το 1991. Πάντως, ορισμένες επιδοτήσεις εξακολουθούν να ισχύουν. Οι νόμοι της Κίνας εξακολουθούν να παρέχουν άμεσες επιδοτήσεις και η κεντρική κυβέρνηση συνεχίζει να παρέχει έμμεσες επιδοτήσεις στις Εταιρίες Εξωτερικού Εμπορίου ή τις εξαγωγικές βιομηχανίες που αντιμετωπίζουν σοβαρά οικονομικά προβλήματα.

Ε.Η ΑΥΞΗΣΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Σύμφωνα με τους υπολογισμούς της Παγκόσμιας Τράπεζας, το 2020, η Κίνα θα αποτελεί τη μεγαλύτερη οικονομία του κόσμου, αφήνοντας τις ΗΠΑ και Ιαπωνία στη δεύτερη και τρίτη θέση αντίστοιχα. Από τότε που το Πεκίνο εγκαινίασε την πολιτική της «ανοικτής πόρτας» στις αρχές της δεκαετίας του 1980, η Κίνα έχει διατηρήσει τους υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης εξαιτίας δύο παραγόντων: της ανάπτυξης του εξωτερικού εμπορίου και της προσέλκυσης άμεσων ξένων επενδύσεων, με τους δύο αυτούς παράγοντες να είναι στενά συνδεδεμένοι.

Έτσι η Κίνα είναι από τις δημοφιλέστερες αγορές προσέλκυσης ξένων άμεσων επενδύσεων. Σχεδόν το 60% των παγκόσμιων επενδύσεων παγίου κεφαλαίου, μεταξύ 2000 και 2004, πραγματοποιήθηκε στα εδάφη της. Το 2004 εγκρίθηκε η σύσταση 43.664 επιχειρήσεων από ξένες επενδύσεις (+6,29%) με συμβατική αξία κεφαλαίων 153.479 εκατ. δολ. (+33,38%), ενώ το ίδιο έτος η αξιοποίηση των ξένων κεφαλαίων ανήλθε σε 60.630 εκατ. δολ. (+13,32%). Μέχρι το τέλος του 2004, η Κίνα ενέκρινε σωρευτικά 508.941 επιχειρήσεις από επενδύσεις αλλοδαπών με συμβατική αξία κεφαλαίων 1.096.608 εκατ. δολ. και αξία αξιοποιούμενων κεφαλαίων 562.101 εκατ. δολ.

Επιπλέον, κατά το εντεκάμηνο 2005, η Κίνα ενέκρινε τη σύσταση 39.679 επιχειρήσεων από αλλοδαπά κεφάλαια, ήτοι 1,17% περισσότερες από το προηγούμενο έτος. Η

συμβατική αξία των ξένων κεφαλαίων ανήλθε σε 167.212 εκατ. δολ. (+23,99%), ενώ τα αξιοποιούμενα κεφάλαια ανήλθαν σε 53.127 εκατ. δολ. (-1,90%). Στο πρώτο εξάμηνο του 2006 συνεχίστηκε η ίδια τάση και εγκρίθηκαν 19.750 ξένες επενδύσεις με υλοποιούμενη αξία 28.4 δις. δολ. Μέχρι πρότινος, το συγκριτικό πλεονέκτημα των ξένων άμεσων επενδύσεων επικεντρώνονταν κυρίως στην ελαφρά βιομηχανική - βιοτεχνική παραγωγή εντάσεως εργασίας, όπως κλωστοϋφαντουργικά, πλαστικά παιχνίδια, κ.ά. Τα τελευταία χρόνια, όμως, προστέθηκαν τα προϊόντα υψηλής τεχνολογίας, ανεβάζοντας αισθητά την προστιθέμενη αξία των εξαγωγών, βελτιώνοντας έτσι και τους όρους του εξωτερικού εμπορίου της χώρας.

Αφού οι Άμεσες Ξένες Επενδύσεις (Α.Ξ.Ε.) γίνονται σε τομείς με καθαρά εξαγωγικό χαρακτήρα, οι ξένες επενδύσεις προάγουν τον εξωτερικό τομέα του κινεζικού εμπορίου. Η κυβέρνηση του Πεκίνου εφάρμοσε σειρά μεταρρυθμίσεων που θα διευκόλυναν την πρόσβαση των ξένων επενδυτών στην εγχώρια αγορά, με στόχο την άντληση κεφαλαίων, τα οποία θα κατευθύνονταν στον εκσυγχρονισμό των υποδομών της χώρας.

Πράγματι, το ξένο συνάλλαγμα, και κυρίως τα αμερικανικά δολάρια που εισέρευσαν στα ταμεία της κινεζικής διοίκησης, αποτέλεσαν τη βάση για τη χρηματοδότηση των τεράστιων εισαγωγών τεχνολογίας και κεφαλαίου που απαιτούνταν για το σκοπό αυτό. Έτσι, η εισροή Α.Ξ.Ε. βοήθησε στην αύξηση του διαθέσιμου κεφαλαίου και κατ' επέκταση στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας.

Γενικότερα, τα οφέλη της Κίνας από τις Α.Ξ.Ε. είναι συνοπτικά τα εξής:

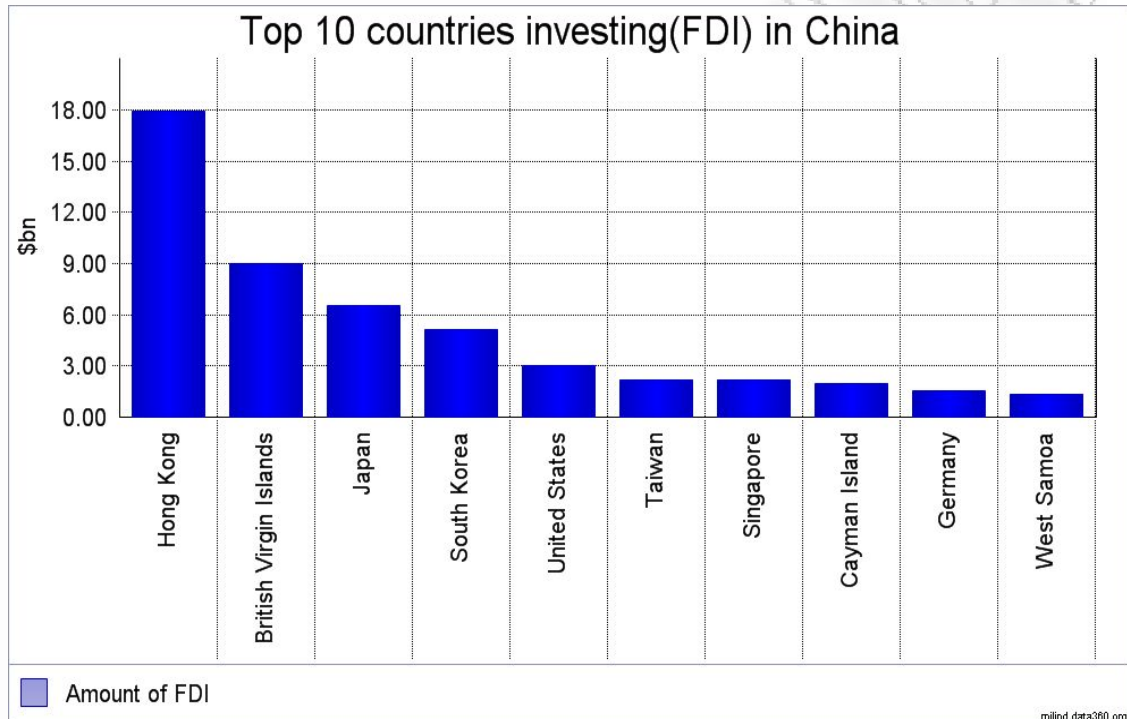
- > Μεταφορά τεχνολογίας
- > Ανάπτυξη στελεχών
- > Αύξηση εξαγωγών
- > Εξοικονόμηση συναλλάγματος
- > Υποκατάσταση εισαγωγών
- > Δημιουργία νέων θέσεων εργασίας

Οι υψηλοί ρυθμοί ανάπτυξης και το τεράστιο μέγεθος της εγχώριας αγοράς προσέλκυσαν μεγάλο αριθμό επενδυτών στη χώρα, που εκπροσωπούν πάνω από 100 κράτη, με την πλειονότητα ωστόσο του επενδυμένου κεφαλαίου να προέρχεται από το γειτονικό Χονγκ Κονγκ και την Ταϊβάν. Επιπλέον, οι ΗΠΑ, η Ιαπωνία, η Σιγκαπούρη, η Βρετανία, η Γερμανία και ο Καναδάς έχουν επενδύσει σημαντικά κεφάλαια στην ελκυστική κινεζική αγορά.

Η ευνοϊκή τοποθεσία και η καλύτερη υποδομή των νότιων παραθαλάσσιων επαρχιών συντέλεσαν στη γεωγραφική συγκέντρωση των επενδύσεων. Κατά συνέπεια, το επίπεδο εισοδήματος σε αυτές τις επαρχίες ανέρχεται με ταχύτερους ρυθμούς από την υπόλοιπη χώρα και το αναπτυξιακό κενό μέσα στην ίδια την Κίνα διευρύνεται. Τα στατιστικά στοιχεία δεν αφήνουν πολλά περιθώρια για αμφιβολίες: τα μεγάλα αστικά κέντρα και οι παραθαλάσσιες περιοχές συγκεντρώνουν το 75% των συνολικών ΑΞΕ, ενώ μόνο μία βιομηχανική περιοχή (Guangdong) κατέχει ποσοστό περί το 30%. Για αυτόν ακριβώς το λόγο οι κινεζικές αρχές ενθαρρύνουν τώρα τους επενδυτές να μετακινηθούν και στην ενδοχώρα της Κίνας, κίνηση η οποία σε συνδυασμό με το αυξανόμενο κόστος στις ήδη υπάρχουσες Ειδικές Οικονομικές Ζώνες έχει επιφέρει σχετική διάχυση της ανάπτυξης και σε άλλες περιοχές. Ωστόσο, οι τοπικές διαφορές παραμένουν σημαντικές και θα αποτελέσουν ένα από τα σημαντικότερα προβλήματα που η ηγεσία θα κληθεί να αντιμετωπίσει στο μέλλον. Έτσι, υπάρχουν πάνω από 145.000 επιχειρήσεις με ξένα κεφάλαια που απασχολούν 17,5 εκατ. εργάτες (πρόκειται για το 10% του συνολικού μη αγροτικού εργατικού δυναμικού) και παράγουν το 14,9% του εθνικού βιομηχανικού προϊόντος. Παρόλα αυτά, πολλές ξένες επιχειρήσεις διαμαρτύρονται έντονα για τη μεγάλη και αργή γραφειοκρατία, καθώς και την έλλειψη διαφάνειας κατά την εφαρμογή της κυβερνητικής πολιτικής. Για παράδειγμα, ανακοινώνονται φοροαπαλλαγές για τις ξένες επιχειρήσεις, οι οποίες τελικά δεν εφαρμόζονται.

ΣΤ.ΟΙ ΔΕΚΑ ΚΟΡΥΦΑΙΕΣ ΧΩΡΕΣ ΠΟΥ ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΟΥΝ Α.Ξ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.1

Πηγή: http://milind.data360.org/graph_group.aspx?Graph_Group_Id=1163

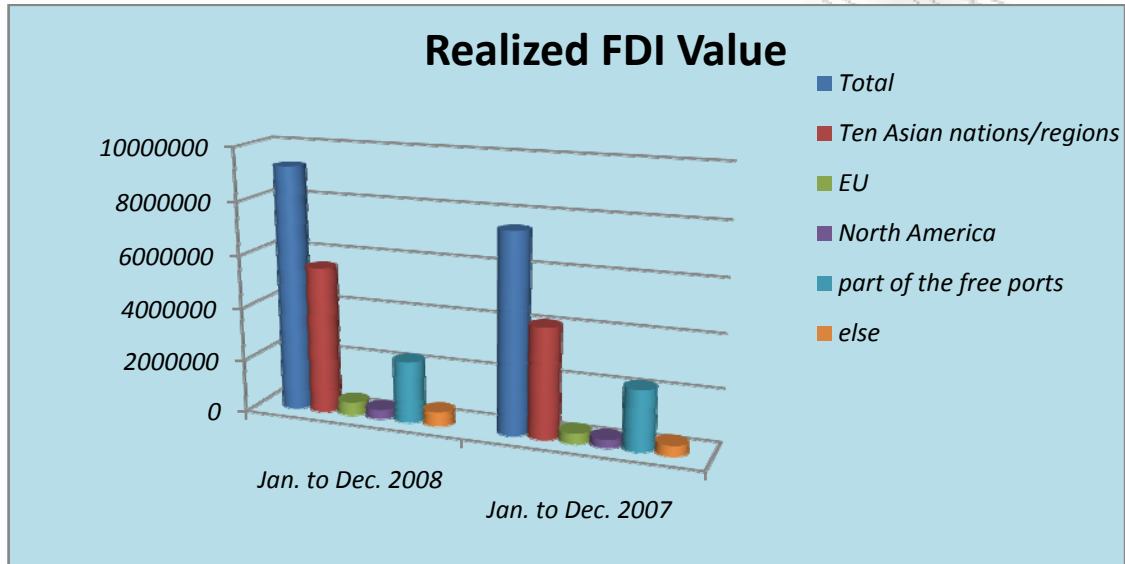
Το μεγαλύτερο ποσό που δαπανάται για Α.Ξ.Ε. στην Κίνα προέρχεται από το Χονγκ Κονγκ και φθάνει τα \$18 δις, ενώ στη δεύτερη θέση βρίσκονται οι Παρθένοι Νήσοι με Α.Ξ.Ε. που ανέρχονται στα \$9 δις. Οι Ηνωμένες Πολιτείες βρίσκονται στην 5^η θέση με το ποσό των Α.Ξ.Ε. τους να φθάνει τα \$3 δις. Στις τρεις τελευταίες θέσεις βρίσκονται τα νησιά Cayman, η Γερμανία και η Δυτική Σαμόα με Α.Ξ.Ε. λιγότερες από \$3 δις.

Ζ.ΠΡΑΓΜΑΤΟΠΟΙΗΜΕΝΗ ΕΠΕΝΔΥΣΗ (REALIZED FDI)

Ας εξετάσουμε τώρα ποια είναι η κατάσταση στην κινεζική οικονομία τα 2 τελευταία χρόνια. Όλα τα παρακάτω στοιχεία προέρχονται από την ιστοσελίδα www.fdi.gov.cn ενώ οι σχετικοί πίνακες υπάρχουν αναλυτικά στο παράρτημα της εργασίας.

Η ουσία των Α.Ξ.Ε. δεν είναι η αξία των συμβολαίων που έχουν συναφθεί αλλά η πραγματοποιημένη επένδυση, Realized FDI Value, η οποία εξετάζεται παρακάτω.

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.2

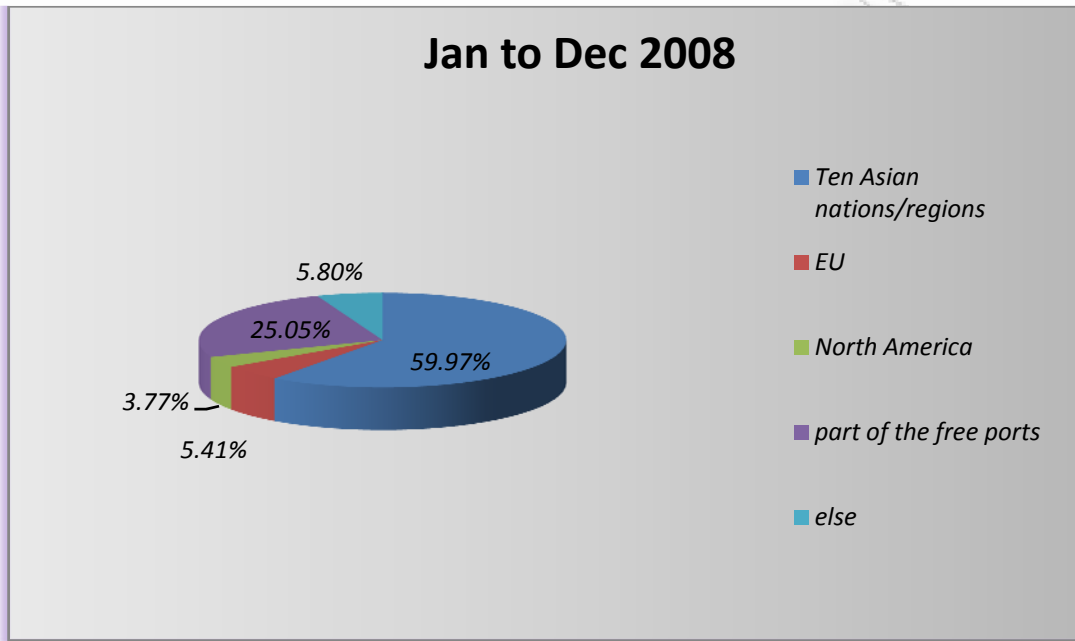

Στο παραπάνω γράφημα γίνεται σύγκριση μεταξύ των περιόδων Ιανουαρίου-Δεκεμβρίου του 2008 με την αντίστοιχη περίοδο του 2007. Οι περιοχές που συγκρίνονται είναι οι 10 ασιατικές χώρες /περιοχές που περιλαμβάνουν τις Χονγκ Κονγκ, Ινδονησία, Ιαπωνία, Μακάο, Μαλαισία, Φιλιππίνες, Σιγκαπούρη, Ν.Κορέα, Ταϊλάνδη και Ταϊβάν. Οι χώρες της Ε.Ε., οι χώρες της Βορείου Αμερικής όπως οι Η.Π.Α. και ο Καναδάς, ορισμένα από τα free ports όπως είναι ο Μαυρίκιος, τα νησιά Cayman, οι Παρθένοι Νήσοι και η Δυτική Σαμόα και τέλος κάποια άλλα τμήματα του πλανήτη τα οποία δεν συμπεριλαμβάνονται στις παραπάνω περιοχές (else).

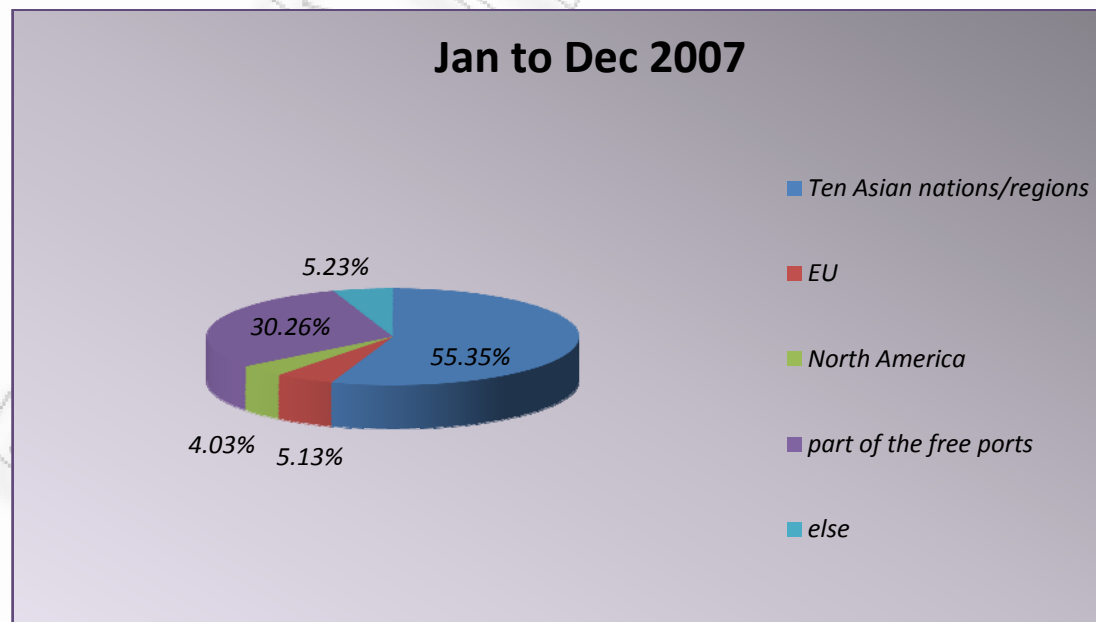
Διαπιστώνουμε λοιπόν, ότι η συνολική πραγματοποιημένη επένδυση έχει αυξηθεί κατά 1762755, δηλαδή κατά 23.58%, ενώ κατά περιοχές τα κεφάλαια από τις 10 ασιατικές χώρες αυξήθηκαν κατά 1402659, ήτοι 33.89%, από την Ε.Ε. αυξήθηκαν κατά 115613, ήτοι 30.12%, από την Βόρεια Αμερική αυξήθηκαν κατά 47481, ήτοι 15.76%, από τα free ports αυξήθηκαν κατά 51667, ήτοι 2.28% και τέλος από τον υπόλοιπο κόσμο υπήρξε αύξηση κατά 37.19%.

Σε επίπεδο ποσοστών(επί του συνόλου) για τις δύο περιόδους οι αναλογίες έχουν ως εξής:

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.3: Ποσοστά συμμετοχής σε Α.Ξ.Ε. την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2008

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.4: Ποσοστά συμμετοχής σε Α.Ξ.Ε. την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2007

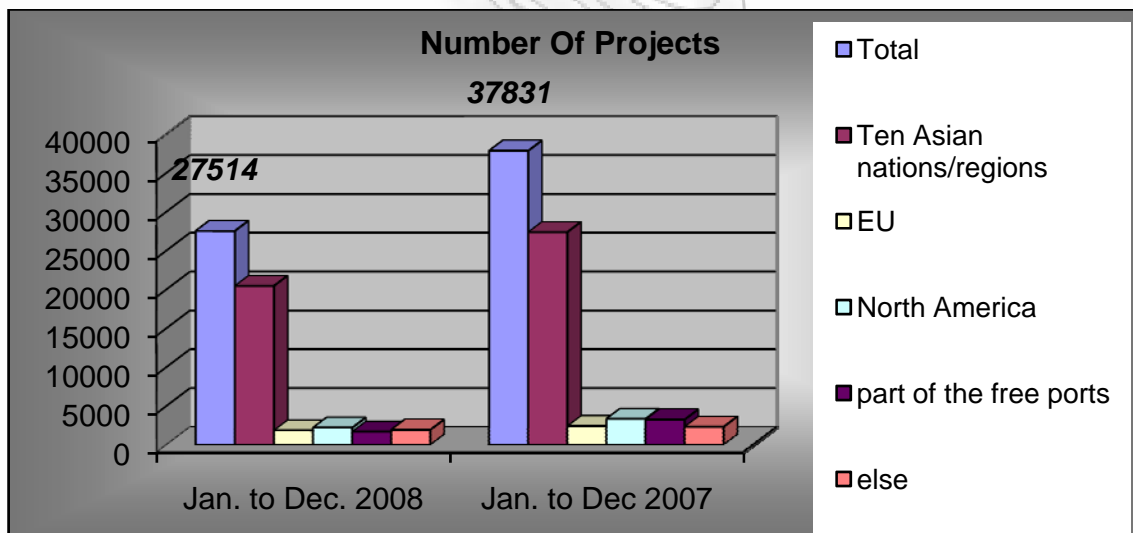
Από τα παραπάνω γραφήματα συμπεραίνουμε ότι οι Ασιατικές χώρες αύξησαν το ποσοστό συμμετοχής τους στις πραγματοποιημένες Α.Ξ.Ε. κατά 4.62%, η Ε.Ε. αύξησε το ποσοστό της κατά 0.28%, οι χώρες της Βορείου Αμερικής μείωσαν το ποσοστό

συμμετοχής τους κατά 0.26%, τα free ports την μείωσαν κατά 5.21%, ενώ τα υπόλοιπα τμήματα του κόσμου αύξησαν το ποσοστό συμμετοχής τους κατά 0.57%. Σε επίπεδο κρατών το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής έχει το Χονγκ Κονγκ με 44.41% το 2008, (ενώ το αντίστοιχο ποσοστό για το 2007 ήταν 37.05%), ακολουθούν οι Παρθένοι Νήσοι με ποσοστό 17.27% (22.14%), η Ιαπωνία με 3.95% (4.8%), η Νότιος Κορέα με 3.39% (4.92%), οι Η.Π.Α. με 3.19% (3.5%) και το Ηνωμένο Βασίλειο με ποσοστό 0.99% (1.11%).

1.Αριθμός έργων (projects) στην κινεζική επικράτεια

Σε επίπεδο αριθμού έργων (**Projects**), που πραγματοποιούνται στην κινεζική επικράτεια η κατάσταση έχει ως εξής:

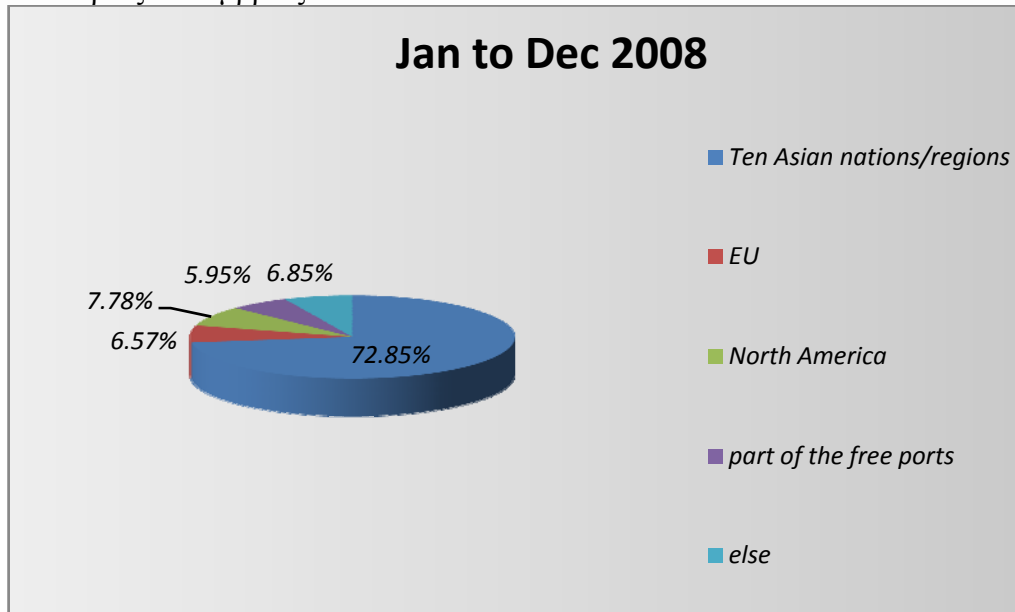
ΓΡΑΦΗΜΑ 4.5:Αριθμός έργων στην κινεζική επικράτεια

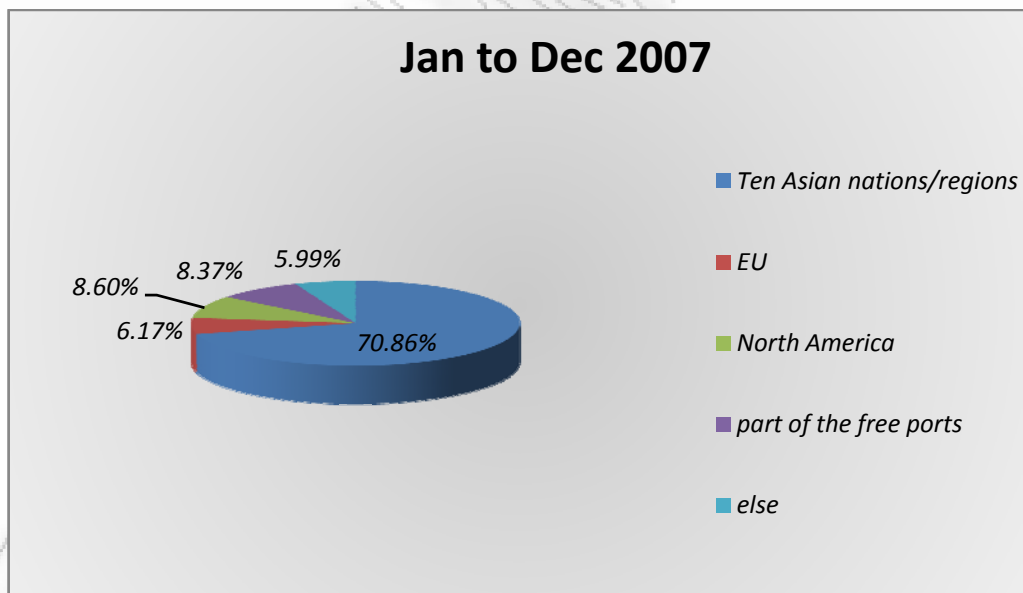
Παρατηρείται μια σημαντική μείωση στο σύνολο των έργων κατά 10317 έργα που αντιστοιχεί σε μείωση κατά 27.35%, από το 2007 στο 2008. Πιο συγκεκριμένα οι 10 Ασιατικές χώρες μείωσαν τον αριθμό των έργων που πραγματοποίησαν στην Κίνα κατά 6919, ήτοι -25.29%, οι χώρες της Ε.Ε. μείωσαν τον αριθμό των έργων τους κατά 540, ήτοι -22.65%, οι χώρες της Βορείου Αμερικής κατά 1138, ήτοι -34.28%, τα free ports παρουσίασαν μια μείωση της τάξεως του 48.35% και τα υπόλοιπα τμήματα του πλανήτη μείωσαν τα έργα τους κατά 16.94%.

Σε επίπεδα ποσοστού(επί του συνόλου των πραγματοποιηθέντων έργων), για τα προαναφερθέντα χρονικά διαστήματα, κάθε περιοχή συμμετείχε ως εξής:

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.6:Ποσοστά συμμετοχής στα πραγματοποιηθέντα έργα την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2008

ΓΡΑΦΗΜΑ 4.7:Ποσοστά συμμετοχής στα πραγματοποιηθέντα έργα την περίοδο Ιανουάριος-Δεκέμβριος 2007

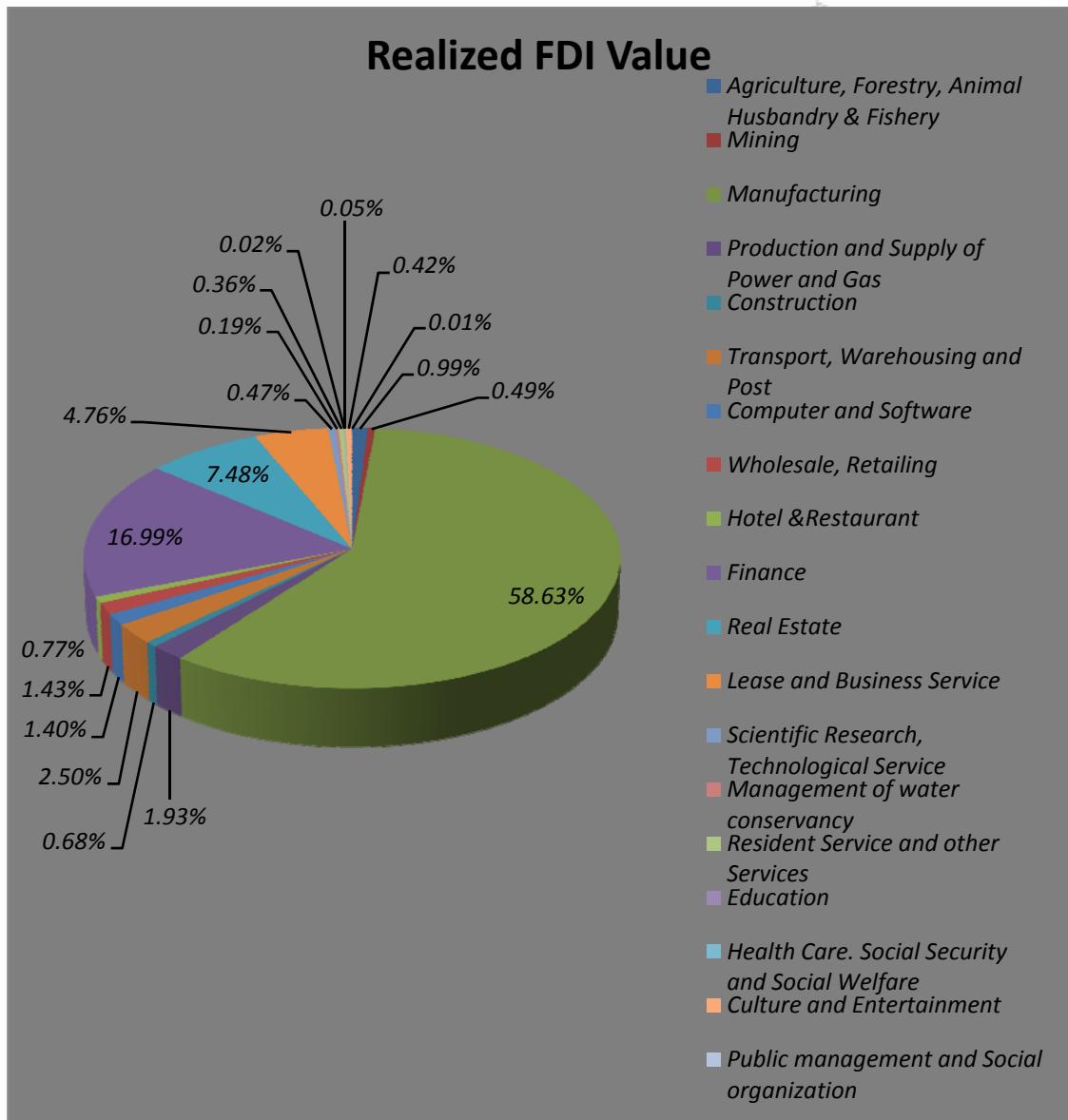

Από τα παραπάνω γραφήματα προκύπτει ότι εκτός από τα free ports των οποίων η συμμετοχή στην πραγματοποίηση έργων, έπεσε αισθητά από 8.37% σε 5.95%, όλες οι άλλες περιοχές δεν παρουσιάζουν σημαντικές μεταβολές στην συμμετοχή τους(επί του συνόλου) στην πραγματοποίηση έργων στην Κίνα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5:ΕΙΔΗ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ (ΚΛΑΔΟΙ)**Α.ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε. ΚΑΤΑ ΚΛΑΔΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ****ΠΙΝΑΚΑΣ 5.1****UNIT:USD 10000**

<i>Sector/Industry</i>	<i>No of projects</i>	<i>Share%</i>	<i>Contractual FDI Value</i>	<i>Share%</i>	<i>Realized FDI Value</i>	<i>Share%</i>
Total	44019	100	1890.68	100	724.06	100
Agriculture, Forestry, Animal Husbandry & Fishery	1058	2.40	38.38	2.03	7.18	0.99
Mining	252	0.57	10.16	0.54	3.55	0.49
Manufacturing	28928	65.72	1273.57	67.36	424.53	58.63
Production and Supply of Power and Gas	390	0.89	35.03	1.85	13.94	1.93
Construction	457	1.04	25.67	1.36	4.9	0.68
Transport, Warehousing and Post	734	1.67	52.24	2.76	18.12	2.50
Computer and Software	1493	3.39	45.12	2.39	10.15	1.40
Wholesale, Retailing	2602	5.91	43.45	2.3	10.39	1.43
Hotel &Restaurant	1207	2.74	27.37	1.45	5.6	0.77
Finance	58	0.13	5.51	0.29	123.01	16.99
Real Estate	2120	4.82	194.01	10.26	54.18	7.48
Lease and Business Service	2981	6.77	85.80	4.54	34.45	5.17
Scientific Research, Technological Service	926	2.1	17.55	0.93	3.4	0.47
Management of water conservancy	139	0.32	9.22	0.49	1.39	0.19
Resident Service and other Services	329	0.75	13.66	0.72	2.6	0.36
Education	51	0.12	1.6	0.08	0.18	0.02
Health Care, Social Security and Social Welfare	22	0.05	1.65	0.09	0.39	0.05
Culture and Entertainment	272	0.62	10.69	0.57	3.05	0.42
Public management and Social organization					0.04	0.01

ΓΡΑΦΗΜΑ 5.1: Realized FDI ανά κλάδο

Παρατηρώντας το γράφημα 5.1 βλέπουμε ότι ο κλάδος του manufacturing (μεταποίηση), είναι αυτός στον οποίο κατευθύνεται το μεγαλύτερο μέρος των Α.Ξ.Ε. με ποσοστό 58.63%. Όσον αφορά τους υπόλοιπους κλάδους, ο κλάδος του Finance απορροφά το 16.99% των Α.Ξ.Ε. και ακολουθούν οι κλάδοι του Real Estate με 7.48%, ο κλάδος του Lease and Business Service με 4.76% και οι κλάδοι Production and Supply of power and gas και Transport, Warehousing & Post με ποσοστά 2.5% και 1.93% αντίστοιχα.

A.MANUFACTURING (ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ ΜΕΤΑΠΟΙΗΣΗΣ)

Ειδικότερα για τον κλάδο της **μεταποίησης** από τις αρχές εφαρμογής των νέων πολιτικών οι εισερχόμενες Α.Ξ.Ε. είχαν την τάση να κατευθύνονται κυρίως προς τους κλάδους έντασης εργασίας. Οι κλάδοι αυτοί περιλαμβάνουν κυρίως την επεξεργασία τροφίμων, τον κλάδο του έτοιμου ενδύματος, των κλάδο των υποδημάτων, δερμάτινων ειδών, παιχνιδιών, επίπλων και άλλων. Τα παραδείγματα δυτικών και όχι μόνον σχετικών εργοστασίων τα οποία προβαίνουν σε μετεγκαταστάσεις φάσεων ή του συνόλου της παραγωγικής διαδικασίας στην Κίνα, αυξάνονται συνεχώς. Οι κλάδοι αυτού του είδους ενδιαφέρονται κυρίως για φθινό εργατικό δυναμικό. Οι πολύ καλές προοπτικές που προσφέρονται στην Κίνα, την κάνουν όλο και πιο επιθυμητό τόπο προορισμού.

Ιδιαίτερα σημαντική παρουσία κατέχουν οι κλάδοι των υποδημάτων και δερματίνων ειδών, καθώς στην Κίνα παράγονται οι μεγαλύτερες ποσότητες αυτών των ειδών σε παγκόσμιο επίπεδο. Μόνο στην επαρχία Guangdong παράγονται 175 εκατομμύρια παπούτσια κάθε μήνα, από τα οποία πολλά κατασκευάζονται για λογαριασμό σημαντικών δυτικών επωνυμιών.(Fishman, 2006, p.84)

Οι εισερχόμενες Α.Ξ.Ε. αυτού του είδους είναι κυρίως μικρομεσαίες επιχειρήσεις οι οποίες προέρχονται κατά κύριο λόγο από το Χονγκ Κονγκ, την Ταϊβάν και τα γειτονικά ασιατικά κράτη και είναι περισσότερο προσανατολισμένες στην εξαγωγική δραστηριότητα. Όταν το κόστος παραγωγής αυξήθηκε σημαντικά στις χώρες-έδρες τους, οι επιχειρήσεις αυτές μετεγκαταστάθηκαν στην Κίνα. Οι προερχόμενες από τα γειτονικά ασιατικά κράτη Α.Ξ.Ε. μπορούν να εκμεταλλευτούν περισσότερο τα πλεονεκτήματα της Κίνας καθώς είναι σε μεγαλύτερο βαθμό εξοικειωμένες με το επιχειρηματικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής.

Σύνηθες φαινόμενο των Α.Ξ.Ε. έντασης εργασίας είναι η εισαγωγή ενδιάμεσων επεξεργασμένων προϊόντων με σκοπό την περαιτέρω επεξεργασία, συναρμολόγηση και έπειτα εξαγωγή. Η Κίνα λειτουργεί ως αλυσίδα συναρμολόγησης και εργαστήριο μονταρίσματος για πολλές ξένες επιχειρήσεις. Η ξένη επιχείρηση συλλαμβάνει την ιδέα του προϊόντος, αγοράζει τα απαραίτητα τμήματα ξεχωριστά και εμπιστεύεται στους Κινέζους απλά τη συναρμολόγηση του. Για το λόγο αυτό σε πολλά προϊόντα θα ήταν ακριβέστερο να αναγράφεται “Processed in China” αντί για “Made in China”. (Izraelewicz, 2005, p.148 & Song, 2000, p.389) Αντιθέτως οι Α.Ξ.Ε. από τις χώρες του δυτικού κόσμου αφορούν περισσότερο τεχνολογικά προηγμένους κλάδους και είναι σε

μεγαλύτερο βαθμό προσανατολισμού-αγοράς. Πρόκειται για μεγαλύτερες επιχειρήσεις, οι οποίες στοχεύουν στην αχανή κινεζική αγορά. Η υψηλή τεχνολογία που διαθέτουν είναι το πιο σημαντικό «όπλο» τους στον ανταγωνισμό με τις ασιατικές εξαγωγικές Α.Ξ.Ε. (Zhang, 2005 p.300, Hou, 2002 p.5, Chunlai, 1997 p.25).

Τα τελευταία χρόνια και κυρίως μετά την ένταξη της χώρας στον Παγκόσμιο Οργανισμό Εμπορίου παρατηρείται μια στροφή των Α.Ξ.Ε. προς κλάδους έντασης κεφαλαίου και έντασης τεχνολογίας. Σχετική μελέτη του ΟΟΣΑ φανερώνει ότι το έτος 1995 το 50% των εισερχόμενων Α.Ξ.Ε. αφορούσε κλάδους έντασης εργασίας, το 23% κλάδους έντασης κεφαλαίου και το 27% κλάδους έντασης τεχνολογίας. Τα αντίστοιχα ποσοστά για το έτος 1999 ήταν 42%, 25% και 33% στοιχείο χαρακτηριστικό της υφιστάμενης κατάστασης. Ειδικότερα ο κλάδος κατασκευής Η/Υ και σχετικών προϊόντων γνωρίζει σημαντική άνθηση τα τελευταία χρόνια στην Κίνα και είναι σε μεγάλο βαθμό υπεύθυνος για την άνοδο των κλάδων έντασης τεχνολογίας.

Μια συνεχώς αναπτυσσόμενη βιομηχανία στην Κίνα είναι και η κατασκευή ηλεκτρονικών συσκευών και τεχνολογιών αιχμής. Στην Κίνα κατασκευάζεται ποσοστό μεγαλύτερο του 50% της παγκόσμιας παραγωγής από κάμερες, το 30% των κλιματιστικών, το 30% των τηλεοράσεων, το 25% των πλυντηρίων και το 20% των ψυγείων. Πολλές πολυεθνικές εταιρίες του είδους (Philips, General Electric, Motorola, Logitech) έχουν ήδη δημιουργήσει τις μονάδες τους στην Κίνα. Σημαντική παρουσία κατέχει και η αυτοκινητοβιομηχανία. Οι αυτοκινητοβιομηχανίες General Motors και Volkswagen (VW) έχουν σημαντική παρουσία στην χώρα. Το έτος 2004 η VW εξήγαγε περίπου εξήντα με εβδομήντα χιλιάδες αυτοκίνητα κατασκευασμένα στην Κίνα, προς την Αυστραλία. (Fishman, 2005 p. 230)

Τέλος θα πρέπει να αναφερθεί και το γεγονός ότι στην Κίνα έχει αναπτυχθεί και λειτουργεί σημαντική βιομηχανία αντιγραφής επώνυμων προϊόντων. Η Κίνα αποτελεί κέντρο του παγκόσμιου δικτύου παραγωγής και διακίνησης απομιμήσεων. Αντιγράφονται τα πάντα από αναψυκτικά και μπύρες μέχρι μοτοσυκλέτες. Η ποικιλία των προϊόντων συνεχώς αυξάνεται. Λαμβάνοντας υπ' όψιν όλα τα παραπάνω, δεν είναι τυχαίο το γεγονός ότι η Κίνα χαρακτηρίζεται από πολλούς ως το Παγκόσμιο Εργοστάσιο (The World's Factory Floor).

Γ.REAL ESTATE (ΑΚΙΝΗΤΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΑ)

Η Κίνα είναι ένας απίστευτος προορισμός ο οποίος προσφέρει σε τουρίστες, επενδυτές και μελλοντικούς κατοίκους μια πληθώρα ευκαιριών. Από το 1949, όταν οι Κομμουνιστές πήραν τον έλεγχο της χώρας στα χέρια τους, μέχρι το 1990 υπήρχαν μόνο λίγα γραφεία και οικισμοί στην Κίνα. Όμως, η χώρα έχει πλέον μεταβληθεί σημαντικά, και μπορεί κανείς να δει μεγάλη αύξηση σε εμπορικά κτίρια και πολυτελείς πολυκατοικίες οι οποίες κυριαρχούν στον ουρανό της Κίνας.

Όλοι οι προορισμοί στην Κίνα, κυρίως το Πεκίνο και η Σαγκάη, θεωρούνται hotspots για την επένδυση σε ακίνητα, ανεξάρτητα αν αυτή αφορά εμπορικά ακίνητα ή απλές κατοικίες. Και αυτό γιατί το Πεκίνο είναι η πρωτεύουσα της Κίνας και η Σαγκάη θεωρείται ως το εμπορικό και οικονομικό κέντρο της χώρας. Επενδύοντας κάποιος στην αγορά ακινήτων στη Σαγκάη, επωφελείται από τα κέρδη που απολαμβάνει με τη μορφή μισθώματος, δεδομένου ότι υπάρχει μεγάλη επιρροή, λόγω του διεθνούς εμπορίου, από στοιχεία της δύσης.

Ορισμένοι από τους κυριότερους λόγους που οδηγούν σε επενδύσεις ακίνητης περιουσίας στην Κίνα είναι οι εξής:

- Πρώτα από όλα, η Κίνα μπορεί να υπερηφανεύεται για το γεγονός ότι αποτελεί μία από τις ταχύτερα αναπτυσσόμενες χώρες στην παγκόσμια οικονομία.
- Με τη δημιουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (Π.Ο.Ε.), η Κίνα αποτελεί πλέον τον ηγέτη της παγκόσμιας οικονομίας.
- Οι τιμές ακίνητης περιουσίας σε πολλές πόλεις της Κίνας όπως η Σαγκάη αποτελούν το ένα τρίτο των αντίστοιχων τιμών σε άλλες μεγάλες πόλεις του κόσμου όπως η Νέα Υόρκη, το Λονδίνο, το Τόκιο και το Χονγκ Κονγκ. Το γεγονός αυτό ίσως να οφείλεται στον εκρηκτικό αριθμό Α.Ξ.Ε. που πραγματοποιούνται ανά έτος.
- Σε αντίθεση με άλλες χώρες στην Ασία, η Κίνα έχει πολύ χαμηλά ποσοστά εγκληματικότητας. Αυτό με τη σειρά του καθιστά τη χώρα ένα ασφαλές μέρος για να ζει κάποιος.
- Πάνω από όλα η χώρα είναι πολύ φιλόξενη για τους ανθρώπους του δυτικού κόσμου, χάρη στο υψηλό μορφωτικό επίπεδο, την φιλικότητα και τους καλούς τρόπους των Κινέζων.

Οι επενδυτές που ενδιαφέρονται για επενδύσεις σε αγορές ακινήτων κατηγοριοποιούνται σε θεσμικούς επενδυτές, επενδυτές εμπορικής ιδιοκτησίας και σε ιδιώτες επενδυτές ακινήτων. Οι θεσμικοί επενδυτές εμπίπτουν στην κατηγορία εκείνων που ενδιαφέρονται για την ανέγερση μεγάλων συγκροτημάτων γραφείων. Στην

περίπτωση των επενδυτών εμπορικής ιδιοκτησίας, οι επενδύσεις γίνονται κατά κύριο λόγο σε χώρους-ιδιοκτησίες για μικρά γραφεία και εμπορικά οικόπεδα. Όσον αφορά τους ιδιώτες επενδυτές, αυτοί κυρίως επενδύουν σε κατοικημένες ιδιοκτησίες όπως βίλλες, διαμερίσματα, πολυκατοικίες και μονοκατοικίες. Ορισμένοι επενδύουν σε τέτοιου είδους ιδιοκτησίες με σκοπό να τις πουλήσουν στο μέλλον όταν οι τιμές τους θα έχουν αυξηθεί, ενώ άλλοι επενδύουν με σκοπό να ενοικιάσουν τις ιδιοκτησίες αυτές και να επωφεληθούν των ενοικίων.

Η τιμή ενός ακινήτου στην Κίνα ποικίλει ανάλογα με την τη φύση του ακινήτου και το μέρος στο οποίο είναι τοποθετημένο. Για παράδειγμα, ένα τυπικό διαμέρισμα στην περιοχή Ρυχι, κοντά στη Σαγκάη κοστίζει περίπου 20000 ρενμπίμπι (RMB) ανά τετραγωνικό μέτρο. Από την άλλη πλευρά, η τιμή ενός διαμερίσματος με όλες τις ανέσεις και εγκαταστάσεις μπορεί να ξεκινήσει από 30000 (RMB) ανά τετραγωνικό μέτρο. Σύμφωνα με ορισμένες πρόσφατες έρευνες, η τιμή ενός studio 60 τετραγωνικών μέτρων σε μια από τις κοσμικές περιοχές της Κίνας ξεκινά από 90000 λίρες.

Οι άνθρωποι που ενδιαφέρονται για ακίνητα στην Κίνα μπορούν να επενδύσουν είτε σε ιδιοκτησία αυτή κάθε αυτή είτε μέσω μιας επενδυτικής μετοχής ακίνητης περιουσίας (**Real Estate Investment Trust**) το οποίο με τη σειρά του είναι μια επιχείρηση η οποία επενδύει τα στοιχεία του ενεργητικού της σε εκμεταλλεύσεις ακίνητης περιουσίας. Ένα από τα κύρια πλεονεκτήματα επένδυσης μέσω **REIT** είναι το γεγονός ότι προσφέρουν τεράστια φορολογικά οφέλη δεδομένου ότι οι επενδυτές δεν χρειάζεται να πληρώσουν κανένα φόρο επί των μερισμάτων. Ένα άλλο μεγάλο πλεονέκτημα είναι ότι οι επενδυτές μπορούν να αγοράζουν και να πωλούν τα ακίνητα όπως τις μετοχές και το κυριότερο από όλα είναι ότι δεν έχει οριστεί ένα ελάχιστο ποσό για να γίνουν επενδύσεις σε real estate investment trust.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6: ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ ΑΜΕΣΩΝ ΞΕΝΩΝ ΕΠΕΝΔΥΣΕΩΝ ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

Α. ΓΕΩΓΡΑΦΙΚΗ ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε. ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Οι εισερχόμενες επενδύσεις αποτέλεσαν το όχημα το οποίο οδήγησε την Κίνα σε συνεχή αύξηση του ΑΕΠ και των εξαγωγών δημιουργώντας παράλληλα μια πολύ σημαντική βιομηχανική βάση και ένα ευνοϊκό θεσμικό και λειτουργικό περιβάλλον για τις εισερχόμενες επενδύσεις. Παρά την αξιοσημείωτη συνεισφορά των εισερχόμενων Α.Ξ.Ε. στην οικονομική ανάπτυξη της χώρας εάν εξετάσουμε την γεωγραφία των Α.Ξ.Ε. θα διαπιστώσουμε ότι παρουσιάζεται αρκετά πολωμένη και άνιση. Το γεγονός αυτό συμβαίνει διότι δεν επωφελήθηκαν όλες οι επαρχίες ισότιμα από την έλευση Α.Ξ.Ε. Η εισροή επενδύσεων ενίσχυσε τις υφιστάμενες περιφερειακές ανισότητες, ευνοώντας μόνο συγκεκριμένες πόλεις και επαρχίες.

Η γενική τάση διαχωρισμού αναπτύχθηκε αρχικά ανάμεσα στις νοτιοανατολικές επαρχίες και στις υπόλοιπες. Με την πάροδο των ετών, ενσωματώθηκαν στις ευνοημένες επαρχίες και οι υπόλοιπες ανατολικές παράκτιες. Από την μια λοιπόν πλευρά υπήρχαν οι ανατολικές επαρχίες της χώρας οι οποίες δέχονταν σημαντικές ποσότητες Α.Ξ.Ε. και από την άλλη οι επαρχίες της ενδοχώρας στις οποίες οι ποσότητες εισερχόμενων Α.Ξ.Ε. ήταν ελάχιστες.

Β. ΑΝΑΛΥΤΙΚΗ ΠΑΡΟΥΣΙΑΣΗ ΤΩΝ ΕΙΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ Α.Ξ.Ε. ΑΝΑ ΕΠΑΡΧΙΑ

Όπως έχει προαναφερθεί η Κίνα είναι διαιρεμένη σε επαρχίες. Ωστόσο ένα ευρύτερο σύνολο επαρχιών έχει δημιουργήσει τρεις μεγάλες περιφέρειες/περιοχές οι οποίες είναι η παράκτια περιφέρεια (Coastal Region), η κεντρική περιφέρεια (Central Region) και η δυτική περιφέρεια (West Region). Οι επαρχίες που αναλογούν στις παραπάνω περιφέρειες είναι οι εξής:

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.1: Επαρχίες που αντιστοιχούν στις τρεις μεγάλες περιφέρειες της Κίνας

<i>Coastal Region</i>	<i>Central Region</i>	<i>West Region</i>
Beijing	Shanxi	Chongqing
Tianjin	Inner Mongolia	Sichuan
Hebei	Jilin	Guizhou

Liaoning	Heilongjiang	Yunnan
Shanghai	Anhui	Shaanxi
Jiangsu	Jiangxi	Gansu
Zhejiang	Henan	Qinghai
Fujian	Hubei	Ningxia
Shandong	Hunan	Xinjiang
Guangdong		
Guangxi		
Hainan		

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

ΧΑΡΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΩΝ

Πηγή: http://www.maps-of-china.net/province_map.html

Στη συνέχεια εξετάζουμε την αναλογία έργων, Contractual FDI Value και Realized FDI Value επί του συνόλου της κινεζικής οικονομίας για κάθε μια επαρχία.

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.2: Αναλογία έργων, Contractual και Realized FDI Value στην παράκτια περιφέρεια

Locality	No of projects	Share %	Contractual Value	Share %	Realized Value	Share %
Coastal Region						
Beijing	1539	3,75	319959	2,78	219126	4,1
Tianjin	957	2,33	305338	2,65	153473	2,87
Hebei	610	1,48	167253	1,45	96405	1,8
Liaoning	2231	5,43	647232	5,62	282410	5,28
Shanghai	4462	10,86	1075115	9,34	546849	10,22
Jiangsu	7182	17,48	2978130	25,88	1056365	19,74
Zhejiang	4460	10,86	1228386	10,68	498055	9,31
Fujian	2272	5,53	428105	3,72	259903	4,86
Shandong	5208	12,68	1243013	10,8	601617	11,24
Guangdong	7039	17,13	1348518	11,72	782994	14,63
Guangxi	334	0,81	64313	0,56	41856	0,78
Hainan	166	0,4	23267	0,2	42125	0,79
Sub Total	36460	88,75	9828629	85,41	4581178	85,62

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.3: Αναλογία έργων, Contractual και Realized FDI Value στην κεντρική περιφέρεια

Locality	No of projects	Share %	Contractual Value	Share %	Realized Value	Share %
Central region						
Shanxi	89	0,22	39596	0,34	21361	0,4
Inner Mongolia	138	0,34	39074	0,34	8854	0,17

Jilin	340	0,83	65840	0,57	19059	0,36
Heilongjiang	239	0,58	48785	0,42	32180	0,6
Anhui	425	1,03	96762	0,84	36720	0,69
Jiangxi	761	1,85	231825	2,01	161202	3,01
Henan	304	0,74	105550	0,92	53903	1,01
Hubei	510	1,24	232966	2,02	156886	2,93
Hunan	509	1,24	133884	1,16	101835	1,9
Sub Total	3315	8,07	994282	8,64	592000	11,06

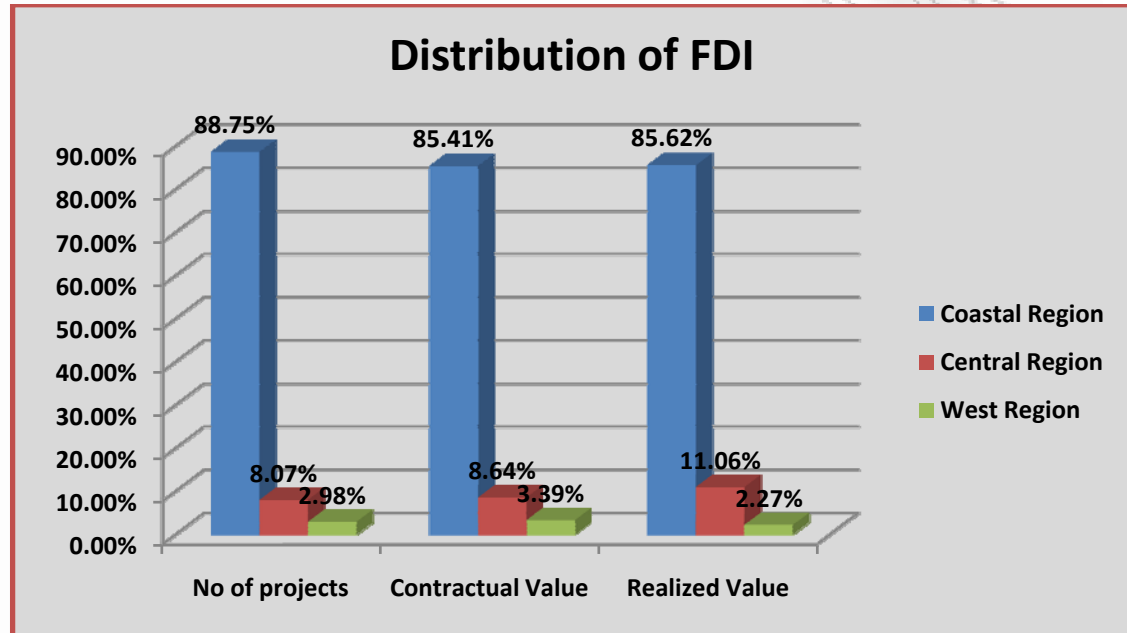
Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

ΠΙΝΑΚΑΣ 6.4: Αναλογία έργων, Contractual και Realized FDI Value στη δυτική περιφέρεια

Locality	No of projects	Share %	Contractual Value	Share %	Realized Value	Share %
West region						
Chongqing	205	0,5	42357	0,37	26083	0,49
Sichuan	326	0,79	89380	0,78	41231	0,77
Guizhou	66	0,16	19916	0,17	4521	0,08
Yunnan	165	0,4	44583	0,39	8384	0,16
Shaanxi	242	0,59	76002	0,66	33190	0,62
Gansu	59	0,14	25221	0,22	2342	0,04
Qinghai	47	0,11	19142	0,17	2522	0,05
Ningxia	28	0,07	53759	0,47	1743	0,03
Xinjiang	86	0,21	20282	0,18	1534	0,03
Sub Total	1224	2,98	390642	3,39	121550	2,27

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

Συνοψίζοντας τους παραπάνω πίνακες στο γράφημα 6.1

Όπως παρατηρούμε και από το παραπάνω γράφημα οι παράκτιες περιοχές της Κίνας είναι αυτές που συγκεντρώνουν τις μεγαλύτερες Α.Ξ.Ε. με ποσοστό άνω του 85% και στις τρεις κατηγορίες. Κατά των πρώτη περίοδο εφαρμογής της πολιτικής των ανοικτών θυρών οι σημαντικότερες ποσότητες Α.Ξ.Ε. κατευθύνονταν κυρίως στις Ειδικές Οικονομικές Ζώνες της επαρχίας Guangdong. Μετά το 1984 και με την συνεχή επέκταση των πολιτικών προσέλκυσης στους σημαντικούς προορισμούς Α.Ξ.Ε. προστέθηκαν και άλλες επαρχίες όπως η γειτονική Fujian, η Σαγκάη και το Πεκίνο. Οι τέσσερις αυτές επαρχίες συγκέντρωναν το 67% των εισερχόμενων Α.Ξ.Ε., με την επαρχία Guangdong να συγκεντρώνει από μόνη της ποσοστό της τάξεως του 40,7%. Κατά τα πρώτα χρόνια της δεκαετίας του 1990 η Guangdong ενίσχυσε επιπλέον την θέση της ενώ στους σημαντικούς προορισμούς Α.Ξ.Ε. προστέθηκε και η επαρχία Liaoning στο βορρά, σημαντική βάση της κινεζικής βαριάς βιομηχανίας. Την εποχή αυτή οι ανατολικές επαρχίες συγκέντρωναν το 93,1% των εισερχόμενων Α.Ξ.Ε. Οι κεντρικές και δυτικές επαρχίες εμφάνιζαν πολύ μικρότερα ποσοστά ίσα με 4% και 2,8% αντίστοιχα. Μετά το 1995 το ποσοστό της γειτονικής στην Σαγκάη επαρχίας Jiangsu αυξάνεται σημαντικά ενώ το αντίστοιχο της Guangdong υποχωρεί. Οι τάσεις αυτές ενισχύονται ακόμη περισσότερο μετά το 2000. Σύμφωνα με τα τωρινά δεδομένα, η

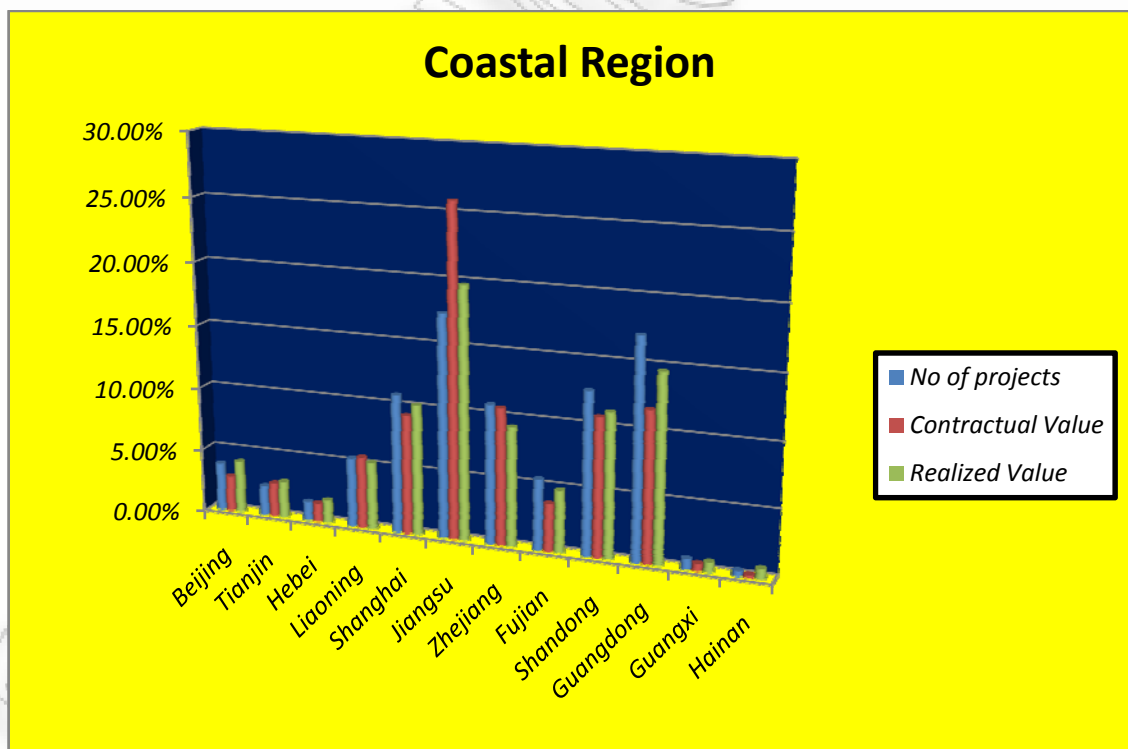
Jiangsu φαίνεται να ξεπερνάει την Guangdong ως δημοφιλέστερος προορισμός Α.Ξ.Ε. στην Κίνα.

Η ανάπτυξη λοιπόν της χώρας ξεκίνησε από το νοτιοανατολικό τμήμα της, σταδιακά πέρασε στο σύνολο των ανατολικών επαρχιών ενώ τα πιο πρόσφατα δεδομένα δείχνουν μια άνοδο της σημασίας των κεντρικών περιοχών. Οι επαρχίες που φαίνονται να επωφελούνται περισσότερο είναι οι πλέον κοντινές στην ακτή (Jiangxi, Hunan, Hubei) οι οποίες το 2003 συγκέντρωναν το 8% του συνόλου των εισερχόμενων Α.Ξ.Ε. Το γεγονός αυτό οφείλεται κυρίως αφενός στην άνοδο των μισθών και στον κορεσμό της γης στις ανατολικές επαρχίες και αφετέρου στις κρατικές πολιτικές ενθάρρυνσης των επαρχιών της ενδοχώρας που εφαρμόζονται από το 2000 από την κινεζική κυβέρνηση.

1.Coastal Region (Παράκτια Περιοχή)

Ειδικότερα στις επαρχίες της παράκτιας περιφέρειας διαπιστώνεται ότι

Γράφημα 6.2: Κατανομή των Α.Ξ.Ε. στην παράκτια περιφέρεια

οι περισσότερες Α.Ξ.Ε. συγκεντρώνονται στην επαρχία **Jiangsu** με ποσοστό πραγματοποιημένης επένδυσης (**realized value**) 19.74%. Ακολουθεί η Guangdong και η Shandong με ποσοστά 14.63% και 11.24% αντίστοιχα και έπονται η Σαγκάη και η Zhejiang με ποσοστά πραγματοποιημένης επένδυσης 10.22% και 9.31% αντίστοιχα.

Γ.ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ JIANGSU ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.

Οι κύριοι επενδυτές στην επαρχία Jiangsu προέρχονται κυρίως από το Hong Kong, τη Σιγκαπούρη, την Ιαπωνία, τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, την Ταϊβάν και την Γερμανία.

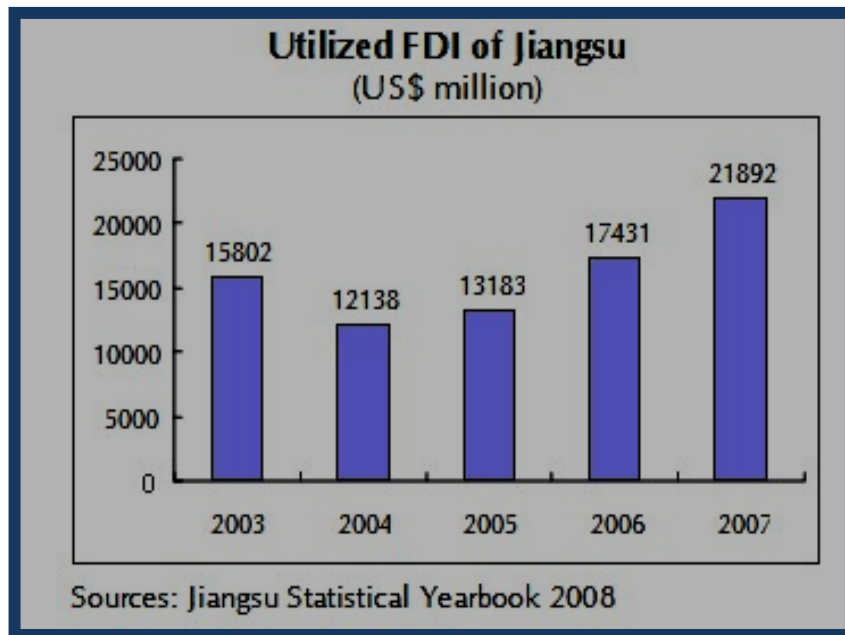
Η Jiangsu είναι η πιο πυκνοκατοικημένη επαρχία της Κίνας. Με συνολική έκταση 102.600 τετραγωνικά χιλιόμετρα, η Jiangsu είχε έναν πληθυσμό 76,2 εκατομμύρια το 2007. Το ΑΕΠ της επαρχίας κατατάσσεται στην 3η θέση στην Κίνα, μετά από αυτό της επαρχίας Guangdong και Shandong αντιπροσωπεύοντας το 10,3% του εθνικού συνόλου. Η νότια περιοχή της επαρχίας -Suzhou, Wuxi, Changzhou, Nanjing και Zhenjiang-η οποία αποτελεί μέρος του Δέλτα του ποταμού Yangtze, είναι το οικονομικό κέντρο της επαρχίας. Μόνο το ΑΕΠ της νότιας περιοχής της επαρχίας ήταν RMB 1593,1 δις. το οποίο αντιπροσωπεύει το 69,1% του συνολικού ΑΕΠ της επαρχίας.

Η Jiangsu έχει ισχυρό ιδιωτικό τομέα. Το γνωστό μοντέλο οικονομικής ανάπτυξης-το μοντέλο της νότιας περιοχής της επαρχίας- αφορά τον ιδιωτικό τομέα οικονομικής ανάπτυξης και ιδιαίτερα την βιομηχανική ανάπτυξη. Μέχρι το τέλος του 2007, υπήρχαν περίπου 680 χιλιάδες ιδιωτικές επιχειρήσεις αυξημένες κατά 137% συγκριτικά με το 2002 που ήταν μόλις 286 χιλιάδες. (www.china_jiangsu.org)

Οι ξένες επενδύσεις στην Jiangsu αφορούν κυρίως δραστηριότητες στον μεταποιητικό τομέα και ειδικότερα στον εξοπλισμό τηλεπικοινωνιών, ηλεκτρονικών υπολογιστών, μηχανημάτων, χημικών προϊόντων και κλωστοϋφαντουργίας. Το 2007, οι άμεσες ξένες επενδύσεις που χρησιμοποιούνται στον κλάδο της μεταποίησης ανήλθαν σε US \$ 15,8 δις. αντιπροσωπεύοντας το 72,2% των συνολικών Α.Ξ.Ε.

Ο τομέας των υπηρεσιών της επαρχίας προσελκύει ολοένα και μεγαλύτερο αριθμό Α.Ξ.Ε. Το 2007, οι Α.Ξ.Ε. στον τομέα των υπηρεσιών ανήλθαν περίπου σε US \$5,2 δις. αντιπροσωπεύοντας το 23,8% του συνόλου, ενώ το ποσοστό αυτό ήταν μόλις 6,5% το 2001. Οι επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία (**Real Estate**) αντιπροσώπευαν το 15,4% του συνόλου των Α.Ξ.Ε. της επαρχίας.

Γράφημα 6.3

Σημαντικές ξένες επιχειρήσεις λιανικών πωλήσεων οι οποίες έχουν καθιερώσει την παρουσία τους στην Jiangsu περιλαμβάνουν την Wal-Mart από τις Η.Π.Α., την Metro και OBI από την Γερμανία, την Carrefour και την Auchan από τη Γαλλία, την B & Q από το Ηνωμένο Βασίλειο, την China Resources από το Hong Kong.

Δ.ΤΟ ΠΡΟΦΙΛ ΤΗΣ ΕΠΑΡΧΙΑΣ GUANGDONG ΚΑΙ Η ΕΞΕΛΙΞΗ ΤΩΝ Α.Ξ.Ε.

Η Guangdong έχει συνολική έκταση 179.757 τετραγωνικά χιλιόμετρα και ο πληθυσμός της ανήλθε στα 94,5 εκατομμύρια το 2007. Το Δέλτα του ποταμού Περγλ αποτελεί το οικονομικό κέντρο της επαρχίας και το ΑΕΠ του ήταν \$ 2,542 δις. το 2007, αντιπροσωπεύοντας το 79,7% του συνολικού ΑΕΠ της επαρχίας Guangdong. (www.china_guangdong.org)

1. Οικονομική ανταγωνιστικότητα και μελλοντική ανάπτυξη

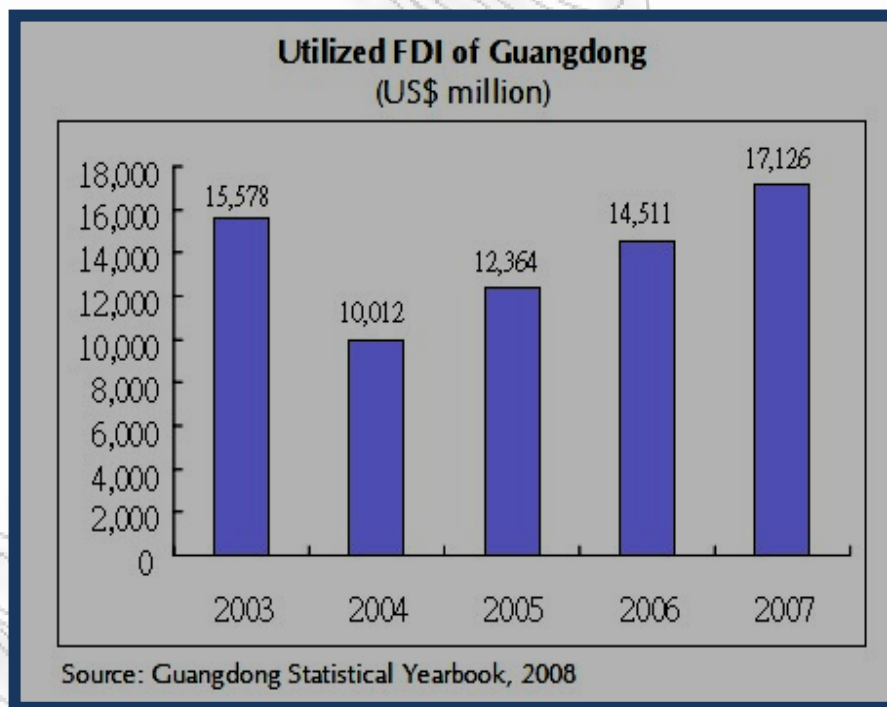
Η οικονομία της επαρχίας την οδήγησε σε μεγάλες πρωτιές:

1. Το μεγαλύτερο ΑΕΠ μεταξύ όλων των επαρχιών και των δήμων το οποίο αντιπροσωπεύει το 12,5% του εθνικού συνόλου.
2. Οι μεγαλύτερες σε αξία εξαγωγές μεταξύ όλων των επαρχιών και δήμων οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 30,3% του εθνικού συνόλου.
3. Οι μεγαλύτερες σε αξία λιανικές πωλήσεις καταναλωτικών αγαθών οι οποίες αντιπροσωπεύουν το 11,9% του εθνικού συνόλου.

Η επαρχία της Guangdong διαθέτει έναν ισχυρό ιδιωτικό τομέα. Πολλές αυτόχθονες επιχειρήσεις έχουν αναπτύξει ένα ισχυρό brand name σε εξειδικευμένους τομείς και έχουν καταφέρει να γίνουν ηγέτες της αγοράς της Κίνας.

Μέχρι το τέλος του 2007, το 20.5% του συνόλου των Α.Ξ.Ε. της Κίνας αναλογούσε στην συγκεκριμένη επαρχία. Οι ξένες επενδύσεις στην Guangdong αφορούν κυρίως τις μεταποιητικές βιομηχανίες (61% του utilized FDI το 2007), οι οποίες συμπεριλαμβάνουν αξεσουάρ για ηλεκτρονικούς υπολογιστές, βιολογικά προϊόντα, μηχανικά και ηλεκτρικά προϊόντα, εξευγενισμένα χημικά, και τις παραδοσιακές βιομηχανίες που συμπεριλαμβάνουν παιχνίδια και ενδύματα. Όσον αφορά τις επενδύσεις σε ακίνητη περιουσία (Real Estate), η Guangdong αποτελεί μια πολύ δημοφιλή τοποθεσία για τέτοιου είδους επενδύσεις.

Γράφημα 6.4

Το Hong Kong είναι η μεγαλύτερη πηγή Α.Ξ.Ε. για τη συγκεκριμένη επαρχία. Κατά την περίοδο 1979-2007 υπογράφηκαν από εταιρίες του Hong Kong 99156 επενδυτικά συμβόλαια με το ποσό των \$203.8 δις. να αφορά μόνο την συγκεκριμένη επαρχία. Πολλές μεγάλες πολυεθνικές όπως η IBM, Intel, Hitachi, η Samsung, Nokia, Sony, η General Electric, η P & G, Amway, η ICI, η Ericsson, η Siemens, Panasonic, Bosch, Toshiba, Sanyo, της Nestle, Pepsi, η

Coca-Cola, η Toyota και η Mitsubishi έχουν καθιερώσει την παρουσία τους στην Guangdong. Τα τελευταία χρόνια οι ξένες επενδύσεις διοχετεύονται στους τομείς των υποδομών, της γεωργίας, της ιδιοκτησίας και σε έργα έντασης κεφαλαίου και τεχνολογίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7:ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Α.ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η ελληνική επιχειρηματική κοινότητα «ανοίγει τα φτερά» της στη ραγδαία αναπτυσσόμενη κινέζικη οικονομία. Αυτή τη στιγμή, οι ελληνικές επιχειρήσεις στην Κίνα κάνουν επενδύσεις 204 εκατομ. ευρώ. Η χώρα μας σήμερα αποτελεί τον μεγαλύτερο εμπορικό εταίρο της Κίνας στα Βαλκάνια και διαγράφονται θετικές προοπτικές για ανάπτυξη συνεργασίας κυρίως στον τουρισμό, στον κατασκευαστικό τομέα και στην ναυτιλία. Από πλευράς της Κίνας υπάρχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον για το ελληνικό μάρμαρο και άλλα ορυκτά είδη καθώς και σκραπ. Ειδικότερα οι εξαγωγές μαρμάρων προς την Κίνα έφτασαν τα 25 εκατ. δολάρια και καλύπτουν το 16,4% των συνολικών εισαγωγών της. Από ελληνικής πλευράς το 30% των ελληνικών πλοίων παραγγέλθηκαν και κατασκευάστηκαν στην Κίνα. Όσον αφορά τον τουρισμό, με βάση τις εκτιμήσεις του Παγκόσμιου Οργανισμού Τουρισμού, περί τα 100 εκατ. Κινέζοι θα κάνουν τουρισμό κάθε χρόνο στην Ευρώπη μέχρι το 2010. Ήδη οι καταξιωμένοι τουριστικοί προορισμοί της γηραιάς ηπείρου (Γαλλία, Βρετανία και Ισπανία) ερίζουν για την προσέλκυση όσο το δυνατόν μεγαλύτερου μεριδίου αυτής της πολυάνθρωπης αγοράς. Το άνοιγμα γραφείου του ΕΟΤ στο Πεκίνο αποτελεί ένα θετικό βήμα, όμως θα πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι οι τρεις παραπάνω χώρες διαθέτουν οργανωμένα γραφεία σε πολύ περισσότερες πόλεις της Κίνας και προωθούν ολοκληρωμένα πακέτα διακοπών με επιδότηση των συνεργαζόμενων κινεζικών τουριστικών γραφείων. Όσον αφορά τον κατασκευαστικό τομέα, θα πρέπει να αναφερθεί ότι από το 1996, όπου για πρώτη φορά δόθηκαν κίνητρα σε όλους τους πολίτες για την απόκτηση ιδιόκτητης κατοικίας, οι προοπτικές ανάπτυξης του τομέα αυτού είναι τεράστιες, δεδομένων και των συνεχώς αυξανόμενων εγχώριων και ξένων καταθέσεων και αποταμιεύσεων. Σημειώνεται ότι οι συνολικές ιδιωτικές αποταμιεύσεις ανέρχονται σε περίπου \$500 δις., λόγω της υψηλής ροπής των Κινέζων για αποταμίευση. Τέλος, η ελληνική ναυτιλία, παρά την κάμψη των ναύλων που σημειώθηκε στο πρόσφατο παρελθόν, καλύπτει τις μεγάλες εισαγωγικές και εξαγωγικές ανάγκες της κινεζικής οικονομίας. Σημειώνεται ότι η Κίνα είναι δεύτερη παγκοσμίως στην κατανάλωση πετρελαίου μετά τις ΗΠΑ, ενώ, παράλληλα, είναι ο μεγαλύτερος παγκόσμιος εισαγωγέας και καταναλωτής αλουμινίου, σιδήρου, χαλκού και λιγνίτη. Είναι χαρακτηριστικό ότι το 2004 η Κίνα εισήγαγε 110 εκατ.

τόνους αργού πετρελαίου. Το 80% του πετρελαίου αυτού μεταφέρθηκε με ξένα τάνκερ από τα οποία το 80% ήταν ελληνικά.

Επίσης, πολλοί Έλληνες επιχειρηματίες επιλέγουν τα κινεζικά ναυπηγεία για τη ναυπήγηση των πλοίων τους. Το 2004, 110 ελληνικά πλοία πραγματοποίησαν ναυπηγοεπισκευαστικές εργασίες σε κινεζικά ναυπηγεία, ενώ 10 από αυτά ναυπηγήθηκαν εξ ολοκλήρου στην Κίνα. Ήδη πολλές γνωστές ελληνικές ναυτιλιακές εταιρείες έχουν επισκεφθεί την Κίνα αναζητώντας συνεργασία για την ανάληψη διοίκησης σε ναυπηγεία ή αποκλειστικές συμφωνίες με αυτά. Μέχρι το τέλος Μαρτίου του 2008, το ελληνικό εφοπλιστικό κεφάλαιο είχε παραγγείλει 415 πλοία σε κινεζικά ναυπηγεία, συνολικού τονάζ 16,9 εκατ. και συνολικής χωρητικότητας 30,23 εκατ. DWT (Dead Weight Tons). Το 50% και πλέον από τα μεγάλα εμπορεύματα που εισήγαγε και εξήγαγε η Κίνα καθώς και το 60% του πετρελαίου που εισήγε μεταφέρθηκαν από τον στόλο Ελλήνων ιδιοκτητών. Η ελληνική ναυτιλία με τη συνεργασία της Κίνας ενδυναμώνεται περισσότερο καθώς οι παραγγελίες νέων πλοίων και οι επισκευές τους σε κινεζικά ναυπηγεία δίνουν σημαντικό προβάδισμα στα ελληνικά πλοία για τη μεταφορά πρώτων υλών και προϊόντων από και προς την Κίνα.

Η παροχή επανεκπαίδευσης είναι ένας ακόμη επιχειρηματικός τομέας που αναμένεται να προσφέρει σημαντικές ευκαιρίες στο μέλλον, ειδικά αν συνδυαστεί με τις αυξανόμενες ανάγκες των Κινέζων διευθυντικών στελεχών για τεχνογνωσία σε όλους τους τομείς διοίκησης επιχειρήσεων.

Η Κίνα επιδιώκει να εισάγει μεθόδους διοίκησης και εμπειρία για να αναζωογονήσει τον δημόσιο τομέα της οικονομίας της, ο οποίος υπολειτουργεί, δημιουργώντας πάρα πολλά προβλήματα και απειλώντας σοβαρά την οικονομική ανάπτυξη και τον εκσυγχρονισμό της χώρας.

Με βάση τα παραπάνω και ως γενική διαπίστωση, η Ελλάδα πρέπει να κινηθεί οργανωμένα και σε παράλληλα επίπεδα, ώστε οι προσπάθειες που αναπτύσσουν οι ελληνικές επιχειρήσεις να υποστηρίζονται από φορείς και οργανισμούς καθώς και συντονισμένες ενέργειες, στο πλαίσιο της οικονομικής διπλωματίας από την πλευρά της ελληνικής κυβέρνησης.

Β.ΣΤΑ ΥΨΗ ΟΙ ΕΙΣΑΓΩΓΕΣ ΑΠΟ ΚΙΝΑ-ΙΣΧΝΕΣ ΟΙ ΕΞΑΓΩΓΕΣ

Διευρύνεται συνεχώς το έλλειμμα στο ελληνοκινεζικό εμπορικό ισοζύγιο, καθώς οι εισαγωγές αυξάνονται με αλματώδη ρυθμό. Οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων στην Κίνα αυξάνονται αλλά με εξαιρετικά χαμηλούς ρυθμούς. Συγκεκριμένα, το 2004 οι εξαγωγές μας προς την Κίνα κυμάνθηκαν στα ίδια περίπου επίπεδα με το 2003, μη υπερβαίνοντας τα 80 εκατ. δολάρια, τη στιγμή που οι εισαγωγές από την Κίνα ήταν, το 2004, αυξημένες κατά 23,4% σε σχέση με το 2003 και ανήλθαν σε περίπου 1,5 δισ. δολάρια. Παρήγορο είναι το γεγονός ότι οι εξαγωγές ελληνικών προϊόντων προς την Κίνα αυξήθηκαν, στο πρώτο πεντάμηνο του έτους, κατά 21%. Ενδιαφέρον είναι το γεγονός ότι η Κίνα βρίσκεται στην 30ή θέση όσον αφορά τις ελληνικές εξαγωγές παρόλο το μέγεθος και το δυναμισμό της. Η διάρθρωση των ελληνικών εξαγωγών χαρακτηρίζεται από πολύ μικρό εύρος προϊόντων και υπηρεσιών. Τα μάρμαρα καταλαμβάνουν περίπου το 35% του συνόλου της αξίας των εξαγόμενων προϊόντων. Ακολουθούν το βαμβάκι, τα μηχανήματα κλωστοϋφαντουργίας και επεξεργασίας δέρματος, τα μεταλλεύματα αλουμινίου, τα ολοκληρωμένα κυκλώματα, τα ορυκτέλαια, τα υλικά κατασκευών και τα προϊόντα χαλκού. Τα λιπάσματα, που μαζί με τα μάρμαρα αποτελούσαν το κύριο εξαγωγικό προϊόν της Ελλάδας στην Κίνα μέχρι το 2003 καταποντίστηκαν το 2004, καθώς η Κίνα στράφηκε σε προμήθεια λιπασμάτων από τις χώρες της πρώην Σοβιετικής Ένωσης, τη Νορβηγία, τη Φινλανδία και τη γειτονική μας Κροατία. Ακόμη, έχουν γίνει διερευνητικές διαπραγματεύσεις για την είσοδο ελληνικών βιομηχανιών σε προϊόντα χάλυβα με πιθανή επένδυση της τάξης των 6 εκατ. ευρώ χωρίς, ωστόσο, να έχει μέχρι στιγμής υπογραφεί κάποια συμφωνία.

Γ.ΟΙ ΕΛΛΗΝΙΚΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Σύμφωνα με τα διαθέσιμα στοιχεία του υπουργείου Εμπορίου της Κίνας, το σύνολο των ελληνικών επενδύσεων από το 1992 μέχρι τα τέλη Σεπτεμβρίου 2004 ανέρχεται σε 49 επενδυτικά έργα, με συμβατικό συνολικό κεφάλαιο \$1,10 δισ. και με υλοποιημένες επενδύσεις της τάξης των \$58.49 εκατομ. ΗΠΑ. Αναφορικά με πιο πρόσφατες επιχειρηματικές συνεργασίες, από το ΕΛΚΕ (Ελληνικό Κέντρο Επενδύσεων) αναφέρονται οι εξής:

- Η Ικτίνος Ελλάς ΑΕ υπέγραψε πρόσφατα σύμβαση στρατηγικής συνεργασίας με την κινεζική UNIVERSAL MARBLE AND GRANITE GROUP LTD για την αποκλειστική

αντιπροσώπευση και διάθεση του μονοπωλιακού μαρμάρου Golden Spider στις αγορές τις Κίνας, του Χονγκ Κονγκ και του Μακάο. Το μάρμαρο αυτό, το οποίο διαθέτει κατ' αποκλειστικότητα η Ικτίνος, εξορύσσεται στον Πλατανότοπο Καβάλας και προωθείται τόσο στις αγορές του εξωτερικού όπου έχει μεγάλη απήχηση, όσο και στην εγχώρια αγορά. Η UNIVERSAL MARBLE AND GRANITE GROUP LTD εξειδικεύεται σε ειδικές εφαρμογές μαρμάρων και μέσω της συμφωνίας αυτής αναλαμβάνει την προώθηση του μαρμάρου στην μεγάλη κινεζική αγορά, η οποία έχει δείξει σημαντικό ενδιαφέρον τοποθετώντας ήδη το μάρμαρο αυτό σε σημαντικά έργα.

- Στην διάρκεια της πρόσφατης επιχειρηματικής αποστολής στην Κίνα (26/11 - 2/12/2005) η εταιρεία Σουμελίδης Α.Ε. υπέγραψε μνημόνιο συνεργασίας με την κινεζική εταιρία SHANGHAI GREEN ZONE FOOD Co. Ltd. για την από κοινού παραγωγή μανιταριών στην Ελλάδα και διάθεση της παραγωγής στην κινεζική αγορά. Η SHANGHAI GREEN ZONE FOOD, από τις μεγαλύτερες αγροτικές επιχειρήσεις της Κίνας, θα μεταφέρει τεχνολογία στην ελληνική επιχείρηση και θα αναλάβει την διάθεση του προϊόντος μέσω του εξειδικευμένου δικτύου της.

Οι ελληνικές εταιρίες με παλαιότερη παρουσία στην αγορά της Κίνας, είναι οι ακόλουθες:

- F.H.L. Η. ΚΥΡΙΑΚΙΔΗΣ ΜΑΡΜΑΡΑ ΓΡΑΝΙΤΕΣ Α.Ε: Λειτουργεί στην Σαγκάη εργοστάσιο κοπής και επεξεργασίας μαρμάρων (COSMOS BUILDING MATERIALS SHANGHAI Co. Ltd.) και έχει επίσης εγκαταστήσει εμπορικό δίκτυο για την διακίνηση μαρμάρων και γρανίτη στο Πεκίνο (F.H.L. BEIJING CONSTRUCTION Ltd.)

- Α.Ε. ΤΕΧΝΙΤΗΣ ΜΕΤΑΞΗΣ ΕΤΜΑ: Λειτουργεί, σε συνεργασία με την HEILONGJIANG LONGDI COPMPANY Ltd., δύο μικτές ελληνοκινεζικές εταιρίες παραγωγής ραιγιών (HEILONGJIANG ETMA CHEMICAL FIBRE Co. Ltd. και HEILONGJIANG LONGMA Ltd.)

- FOLLI-FOLLIE Α.Ε: Διαθέτει εμπορικό δίκτυο για τα προϊόντα της στην Κίνα μέσω τριών εταιρειών, της FOLLI-FOLLIE HONG KONG Ltd. και των δύο θυγατρικών της FOLLI-FOLLIE ASIA Ltd. και BLUEFOL HONG KONG Ltd.

- ΠΛΑΣΤΙΚΑ ΚΡΗΤΗΣ Α.Ε: Λειτουργεί εγκαταστάσεις παραγωγής πλαστικών φύλων και σωλήνων (SHANGHAI HITEC PLASTICS Co. Ltd.). Η επένδυση προέρχεται από κυπριακή θυγατρική εταιρεία.

- S & B ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΚΑ ΟΡΥΚΤΑ Α.Ε: Παράγει και διανέμει περλίτη στην αγορά της Κίνας (SINO-HELLENIC INDUSTRIAL MINERALS Co. Ltd. και XINYANG

ATHENIAN MINING Co.). Η επένδυση έγινε μέσω κυπριακών θυγατρικών εταιρειών. Επίσης παράγει και διακινεί διάφορα βιομηχανικά ορυκτά μέσω της QINGDAO STOLLBERG & SAMIL (έμμεση επένδυση μέσω Γερμανίας) και της S & B JILIN WOLLASTONITE Co.Ltd.

- PROMOTA HELLAS: Παραγωγή ρούχων t-shirts και επιχειρηματικών δώρων
ΡΟΥΧΑ-ΜΑΡΜΑΡΑ-ΕΞΟΡΥΞΕΙΣ-ΕΠΙΠΛΑ

Ένα από τα 50 ελληνικά εργοστάσια που κατασκευάστηκαν στην Κίνα είναι αυτό των Πλαστικών Κρήτης. Η κρητική εταιρεία ξεκίνησε την παραγωγή των προϊόντων της στις αρχές του 2003 σε σύγχρονο εργοστάσιο που κατασκευάστηκε έξω από τη Σαγκάη και απασχολεί 70 εργαζομένους, ενώ η συνολική επένδυση κόστισε 10 εκατομμύρια ευρώ (πάνω), κατάστημα Folli-Follie στη Σαγκάη (δεξιά). Η εταιρεία άνοιξε και εργοστάσιο στην Κίνα.

Ένα από τα πρώτα επιχειρηματικά βήματα προς την Κίνα, σύμφωνα με τα στοιχεία του Ελληνοκινεζικού Εμπορικού και Βιομηχανικού Επιμελητηρίου, έγινε το 2000 από την εταιρεία Cosmos Building Materials Shanghai Co. LTD, που ανήκει στην επιχείρηση Μάρμαρα Κυριακίδη. Η εταιρεία άνοιξε γραφεία στη Σανγκάη με αντικείμενο την κοπή και επεξεργασία μαρμάρων. Την ίδια χρονιά άρχισε να λειτουργεί στο Πεκίνο και το γραφείο αντιπροσωπείας της Eurobank. Έναν χρόνο αργότερα, το 2001, η Ιντρακόμ άνοιξε γραφείο αντιπροσωπείας, με στόχο τη διερεύνηση της κινέζικης αγοράς. Στην πόλη Ξινγιάνγκ της επαρχίας Henan, στη Νότια Κίνα λειτουργεί η βιομηχανική μονάδα Sino Hellenic Industrial Minerals Co. LTD, η οποία μάλιστα διαθέτει πρότυπες ιδιόκτητες εγκαταστάσεις. Η επιχείρηση αυτή ανήκει στην εταιρεία S&B Βιομηχανικά Ορυκτά Α.Ε., τέως Αργυρομεταλλευμάτων και Βαρυτίνης του ομίλου επιχειρήσεων Κυριακόπουλου, και έχει αντικείμενο την εξόρυξη και επεξεργασία περλίτη - φυσικό μονωτικό υλικό - για τις ανάγκες της κινέζικης αγοράς αλλά και για εξαγωγές. Τον δρόμο του μεταξιού ανακάλυψε και η ελληνική εταιρεία τεχνητής μετάξης (ΕΤΜΑ) από το 2001. Η εταιρεία πραγματοποίησε συνολική επένδυση 60 εκατομμυρίων

δολαρίων και κατέχει το 51% των εταιρειών HEILONGJIANG LONGMA Chemical Fibre Co. Ltd. και HEILONGJIANG ETMA Chemical Fibre Co. Ltd με έδρα στην πόλη Χαρμπίν της Βορειανατολικής Κίνας. Το 2002 ξεκίνησαν να δραστηριοποιούνται στην Κίνα και τα μάρμαρα Λαζαρίδη αλλά και η Coco-mat που παράγει κρεβάτια, στρώματα και μαξιλάρια και απασχολεί 1.000 εργαζομένους στο ιδιόκτητο εργοστάσιό της.

Δ.ΔΙΜΕΡΕΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ

Σύμφωνα με το Υπουργείο Εξωτερικών ο όγκος του **διμερούς εμπορίου**, αυξάνεται σταθερά σε αξία τα τελευταία έτη και το 2007 ανήλθε σε \$3,97 δισ. δολ. ΗΠΑ (2,38 δισ. δολ. ΗΠΑ το 2006). Η συνεχής αυτή αύξηση οφείλεται κυρίως στην **αυξητική τάση των εισαγωγών** μας από την Κίνα, η οποία έχει ως αποτέλεσμα την δημιουργία ιδιαίτερα υψηλού εμπορικού ελλείμματος εις βάρος της χώρας μας, που για το ίδιο ως άνω έτος ανήλθε σε \$3,96 δισ. Οι **εισαγωγές** μας από την Κίνα από \$117,5 εκ. ΗΠΑ το 1990 σε ανήλθαν σε \$3,81 δισ. ΗΠΑ το 2007(αύξηση κατά 59% σε σχέση με το 2006). Το ίδιο χρονικό διάστημα οι ελληνικές **εξαγωγές** από \$33 εκ. ανήλθαν σε \$152 εκ. ΗΠΑ.

Τα δέκα κυριότερα εξαγόμενα στην Κίνα ελληνικά προϊόντα είναι: μάρμαρα ακατέργαστα, βαμβάκι, μηχανές για πλύσιμο –λευκανση – βαφή υφασμάτων, χαρτιά και χαρτόνια, αργίλιο, απορρίμματα χαλκού, μέρη μετασχηματιστών και πηνία, και παρθένο ελαιόλαδο.

Τα δέκα κυριότερα εισαγόμενα προϊόντα το 2007 είναι: Δεξαμενόπλοια, συσκευές τεχνητού κλίματος, υποδήματα, έπιπλα, είδη ταξιδιού, παιχνίδια, πλαστικά τεχνουργήματα, είδη κρουνοποιείας, χριστουγεννιάτικα διακοσμητικά είδη, ψηφιακές μηχανές επεξεργασίας πληροφοριών. Οι υψηλοί δασμοί (ο μέσος κινεζικός δασμός είναι 10,4% έναντι 4,2% στην Ε.Ε.) τα πολυπληθή τεχνικά εμπόδια στις συναλλαγές, η γραφειοκρατία, το χαμηλό επίπεδο των εμπορικών υποδομών και οι εισοδηματικές ανισότητες αποτελούν σημαντικούς ανασταλτικούς παράγοντες ανάπτυξης των ελληνικών εξαγωγών στην Κίνα.

ΔΙΜΕΡΕΣ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΛΛΑΔΟΣ – ΚΙΝΑΣ (2002 – 2007 και Α΄ εξάμηνο 2008)

ΠΙΝΑΚΑΣ 7.1

Αξία σε εκ. \$ΗΠΑ

	2002	2003	2004	2005	2006	Μεταβολή % 06-05	2007	Μεταβολή % 07-06	2008 Α΄ εξάμηνο
Εξαγωγές	56,8	60,5	72,7	100,6	156	55%	152	-2,53%	51,71
Εισαγωγές	960,9	1.371,6	1.757,6	2.109,9	2.274,8	7,8%	3.813,5	59,65%	1.561,37
Όγκος συναλλαγών	1.017,7	1.432,1	1.830,3	2.210,5	2.375,6	7,46%	3.965,5	59,90%	1.613,08
Ισοζύγιο	-904,1	-1.311,1	-1.684,9	-2.009,3	-2.174		-3.661,50		-1.509,66
Κάλυψη εισ/εξαγ.	5,91%	4,41%	4,14%	4,77%	6,86%		4%		3,31%

Πηγή: ΕΣΥΕ

Ε.ΤΟΜΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝΤΟΣ ΠΟΥ ΚΑΘΙΣΤΟΥΝ ΕΦΙΚΤΗ ΤΗΝ ΕΛΛΗΝΟΚΙΝΕΖΙΚΗ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑ

Τουρισμός: Με την προϋπόθεση λειτουργίας απευθείας αεροπορικής γραμμής Αθήνα - Πεκίνο και δεδομένης της ευρείας προτίμησης των Κινέζων για την Ελλάδα έναντι άλλων Ευρωπαϊκών χωρών (κυρίως λόγω ιστορίας και πολιτισμού), ο τομέας του τουρισμού μπορεί να αναπτυχθεί σημαντικά από άποψη επισκέψεων Κινέζων τουριστών στην χώρα μας αλλά και κινεζικών επενδύσεων στον κλάδο. Ήδη υπάρχει ενδιαφέρον από την εταιρεία EASTIN για επένδυση σε ξενοδοχειακή μονάδα 5 αστέρων (το πρώτο ξενοδοχείο της αλυσίδας αυτής στην Ευρώπη).

Logistics: Οι δύο μεγάλες εταιρίες διακομιστικού εμπορίου της Κίνας (COSCO και China Shipping Line) ενδιαφέρονται για ελληνικές λιμενικές εγκαταστάσεις προκειμένου να τις χρησιμοποιήσουν σαν πύλη προς τις ευρωπαϊκές αγορές. Η COSCO έχει ήδη προχωρήσει σε διαπραγματεύσεις με τον Οργανισμό Λιμένος Θεσσαλονίκης, ενώ υπάρχουν πληροφορίες για ενδιαφέρον της China Shipping Line για λιμάνια στην Κρήτη. Δεδομένου του αριθμού των ελληνικών πλοίων τα οποία ναυπηγούνται στην

Κίνα από Έλληνες εφοπλιστές, η χώρα μας έχει ένα ισχυρό διαπραγματευτικό χαρτί προκειμένου να προσελκύσει τις εταιρίες αυτές στην Ελλάδα. (Καθημερινή, 18/01/06)

Εκπαίδευση: Πιθανό οικονομικό ενδιαφέρον έχει επίσης η προσέλκυση φοιτητών από την Κίνα για σπουδές στα Ελληνικά Πανεπιστήμια. Το MBA πρόγραμμα του Οικονομικού Πανεπιστημίου έχει ήδη δραστηριοποιηθεί προς την κατεύθυνση αυτή, ενώ έντονο ενδιαφέρον δείχνουν και οι φορείς των ιδιωτικών πανεπιστημίων (παραρτήματα Πανεπιστημίων του εξωτερικού που λειτουργούν στην Ελλάδα).

Τρόφιμα και Ποτά: Η πρόσφατη συνεργασία για την παραγωγή και διακίνηση ελληνικών μανιταριών στην Κίνα είναι το πρώτο βήμα για την οργανωμένη προώθηση ελληνικών (παραδοσιακών) προϊόντων, όπως το λάδι, στην κινεζική αγορά. Από τις συναντήσεις των Ελλήνων επιχειρηματιών με κινεζικές εταιρίες του κλάδου τροφίμων και ποτών στην πρόσφατη επιχειρηματική αποστολή στο Πεκίνο και Σαγκάη, υπάρχουν θετικές προοπτικές για διακίνηση λαχανικών και φρούτων (ειδικά βιολογικές καλλιέργειες), όπως επίσης και για το ελληνικό κρασί στην κινεζική αγορά.

Τηλεπικοινωνίες και Πληροφορική: Ενίσχυση της δραστηριότητας των κινεζικών εταιριών ZTE και HUAWEI στην Ελλάδα και τα Βαλκάνια.

ΣΤ.ΚΙΝΗΤΡΑ ΚΑΙ ΛΟΓΟΙ ΠΟΥ ΟΔΗΓΟΥΝ ΤΟΥΣ ΕΛΛΗΝΕΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΕΣ ΣΕ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Τα φθηνά εργατικά κέντρα είναι το σημαντικότερο κίνητρο για τους Έλληνες επενδυτές στην Κίνα. Ο μηνιαίος μισθός των εργατών δεν ξεπερνά τα 40 ευρώ, ενώ των ανωτέρων στελεχών και των μάνατζερ κυμαίνεται από 300 έως 1500 ευρώ. Χαμηλό όμως είναι και το κόστος κατασκευής των κτιριακών εγκαταστάσεων. Το κόστος κατασκευής ανά τετραγωνικό μέτρο έξω από τη Σαγκάη είναι μόλις 6 ευρώ, ενώ στη Βορειοδυτική Κίνα το αντίστοιχο κόστος πέφτει ακόμη και κάτω από τα 5 ευρώ. Παράλληλα, η βοήθεια που προσφέρουν οι τοπικές αρχές για να διευκολύνουν τους ξένους επενδυτές χαρακτηρίζεται από τους Έλληνες επιχειρηματίες ως πρωτόγνωρη. Ένα επιπλέον κίνητρο για τις ελληνικές εταιρίες που αποσκοπούν στην αύξηση των εξαγωγών τους είναι ότι το γουάν, το κινέζικο νόμισμα, είναι κλειδωμένο σε σταθερή ισοτιμία με το δολάριο. Αυτό βοηθάει τους Έλληνες επιχειρηματίες όχι μόνο να διατηρήσουν αλλά και να αυξήσουν το μερίδιο αγοράς τους σε αγορές δολαρίου όπως είναι η Άπω Ανατολή, η Αμερική και η Μέση Ανατολή, την ώρα που το ισχυρό ευρώ δυσκολεύει τις εξαγωγές προς τις χώρες αυτές.

Z.ΤΟ ΚΙΝΕΖΙΚΟ ΕΠΕΝΔΥΤΙΚΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ-ΔΥΣΚΟΛΙΕΣ ΕΙΣΟΔΟΥ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΕΩΝ

Όπως αναφέρθηκε προηγουμένως η κινεζική κυβέρνηση έχει κατά καιρούς θεσπίσει διαφόρων ειδών μέτρα τα οποία κατέστησαν την Κίνα ως δημοφιλή προορισμό Α.Ξ.Ε. και καθιέρωσαν ένα φιλικό επενδυτικό περιβάλλον για τις εισερχόμενες επενδύσεις. Παρ' όλα αυτά συχνά αναφέρονται διαφόρων ειδών δυσκολίες εισαγωγής των ξένων επιχειρήσεων στην Κίνα. Το περιοδικό Economist σε ένα πρόσφατο σχετικό αφιέρωμα του χαρακτηρίζει το επενδυτικό περιβάλλον της Κίνας ιδιόμορφο και εκκεντρικό, σε μια προσπάθεια απόδοσης και αποτύπωσης των διαφόρων προβλημάτων με τα οποία έρχονται αντιμέτωπες οι εισερχόμενες στην χώρα Α.Ξ.Ε. Τα προβλήματα αυτά αφορούν και τους Έλληνες υφιστάμενους και δυνητικούς επενδυτές. Είναι προβλήματα που πηγάζουν κυρίως από την απόσταση των δυο χωρών και την διαφορετικότητα των δυο λαών.

Ένα βασικό πρόβλημα είναι η μεγάλη απόσταση που χωρίζει την χώρα μας από την Κίνα. Η Κίνα είναι μια αρκετά απομακρυσμένη χώρα, γεγονός το οποίο έχει αντίκτυπο στο κόστος μεταφοράς των προϊόντων. Η κατάσταση αυτή επιβαρύνεται ακόμη περισσότερο λόγω της περιορισμένης έκτασης των ελληνικών εξαγωγών προς την Κίνα. Η κινεζική γλώσσα αναφέρεται συχνά ως το σημαντικότερο εμπόδιο για να δραστηριοποιηθεί κανείς εμπορικά στην Κίνα. Η μάθηση της παρουσιάζει υψηλό βαθμό δυσκολίας, και για την τελειοποίηση της χρειάζονται πολλά έτη προσπάθειας. Αν και υπάρχει μια βασική επίσημη γλώσσα υπάρχουν πολλές τοπικές διάλεκτοι.

Επιπλέον η κινεζική γραφή είναι αρκετά δύσκολη να μαθευτεί λόγω των ιδεογραμμάτων. Θα πρέπει κάποιος να κατέχει μεταξύ 2000 και 3000 από αυτά για να είναι σε θέση να διαβάσει μια εφημερίδα. (Νικολακόπουλος, 2005, p.67) Αν λάβουμε υπ' όψιν και τα χαμηλά επίπεδα ξένης γλωσσομάθειας (ακόμη και της αγγλικής) ειδικά σε περιοχές εκτός των μητροπολιτικών κέντρων καταλαβαίνουμε ότι η επικοινωνία χωρίς την ύπαρξη διερμηνέα είναι δύσκολη και περιορίζει σημαντικά την επιχειρηματική ευελιξία. (Χριστόπουλος, 2006, p.92)

Ένα άλλο πρόβλημα σχετίζεται με την διαφορετική νοοτροπία και κουλτούρα των Κινέζων. Η Κίνα ήταν και συνεχίζει να είναι μια χώρα που κυβερνάται περισσότερο από θεσμούς παρά από νόμους. Οι εμπορικές και προσωπικές σχέσεις στην Κίνα είναι αρκετά διαφορετικές σε σχέση με τον δυτικό κόσμο. Οι Κινέζοι προτιμούν να συναλλάσσονται με ανθρώπους που γνωρίζουν καλά και έχουν κερδίσει την εμπιστοσύνη τους. Η εμπορική σχέση στην Κίνα είναι μια εναλλακτική μορφή

προσωπικής σχέσης και έτσι θα πρέπει να αντιμετωπίζεται εάν επιθυμεί κάποιος να ευδοκιμήσει. Όπως δηλώνουν Έλληνες επιχειρηματίες που ήδη βρίσκονται στην Κίνα, χρειάζεται πολύ υπομονή και αρκετός χρόνος προκειμένου να προσαρμοστεί και να λειτουργήσει επιτυχημένα μια νέα επιχείρηση στην Κίνα, καθώς οι συνθήκες είναι πολύ διαφορετικές σε σχέση με την χώρα μας. (Μάρκου, 2006)

Η εμπορική κουλτούρα των Κινέζων διέπεται από τις αρχές της έννοιας του “guanxi”, μια έννοια ζωτικής σημασίας για την επίτευξη συμφωνιών στην Κίνα. Η έννοια αυτή εμπεριέχει την ανάπτυξη των απαραίτητων προσωπικών επαφών για την δημιουργία μιας επιχείρησης στην Κίνα. Η διείσδυση στην αγορά είναι χρονοβόρα. Ο κάθε επιχειρηματίας θα πρέπει να καλλιεργήσει στενούς προσωπικούς δεσμούς με τους συνεργάτες του και να αποκτήσει τον σεβασμό και την εμπιστοσύνη τους. Το να γίνει κανείς αποδεκτός σε ένα δίκτυο προσωπικών ή επαγγελματικών σχέσεων στην Κίνα είναι μεγάλη τιμή, ιδιαίτερα για τους ξένους επιχειρηματίες. Σημαίνει όμως ευθύνη και δέσμευση ως προς τα άλλα μέλη του δικτύου. (Νικολακόπουλος, 2005 p.67)

Ένα ακόμη μειονέκτημα κατά την διείσδυση στην κινεζική αγορά είναι η ανάγκη για συνεργασία με μεγάλο αριθμό μεσαζόντων. Για κάθε ενδιαφερόμενο και κυρίως για τις μικρές επιχειρήσεις που επιθυμούν να επενδύσουν στην κινεζική αγορά είναι απαραίτητη η βοήθεια αντιπροσώπων, διανομέων και πρακτόρων κυρίως από το Χόνγκ Κόνγκ αλλά και από την Κίνα. Οι αντιπρόσωποι από το Χονγκ Κονγκ κατέχουν όλους τους συνδέσμους και είναι σε θέση να συνάψουν συμφωνίες με φθηνότερο και ευκολότερο τρόπο λόγω της κοινής γλώσσας, εμπορικής κουλτούρας και συνάφειας.

Πέρα από την διαφορετική εμπορική κουλτούρα η κινεζική κοινωνία εμφανίζει ιδιαίτερα καταναλωτικά πρότυπα. Η επένδυση στην Κίνα δεν είναι ένα εύκολο εγχείρημα. Χρειάζεται πολλή δουλειά, αφοσίωση και προσαρμογή στις ιδιαιτερότητες ενός λαού που δεν είναι δυτικός, που τώρα ανακαλύπτει τον καπιταλιστικό τρόπο ζωής και δεν καταναλώνει τα ίδια προϊόντα με την Ευρώπη και την Αμερική. (Χρυσολωρά, 2006) Επιπλέον προβλήματα προκύπτουν και από το υφιστάμενο γραφειοκρατικό σύστημα της Κίνας. Λόγω του κεντρικά ελεγχόμενου επιχειρηματικού περιβάλλοντος στην Κίνα υπάρχει ένα δαιδαλώδες, χρονοβόρο γραφειοκρατικό σύστημα το οποίο δημιουργεί δυσκολίες στην εδραίωση και λειτουργία ξένων επιχειρήσεων στην χώρα. Από ελληνικής πλευράς αναφέρεται ότι οι ελληνικές επενδύσεις στην Κίνα θα ήταν περισσότερες εάν δεν εμποδίζονταν από τις δαπανηρές και χρονοβόρες γραφειοκρατικές διαδικασίες σε διάφορα επίπεδα. (Το Βήμα, 22/10/2006).

Σημαντικά εμπόδια προκύπτουν και από την πολύπλοκη νομοθεσία, την πολυνομία και την έλλειψη ενός σταθερού θεσμικού πλαισίου στην Κίνα. Υπάρχουν σημαντικές διαφορές-ιδιαιτερότητες στην εφαρμογή της νομοθεσίας από περιφέρεια σε περιφέρεια και από πόλη σε πόλη. Πολλές φορές οι νόμοι μιας περιοχής μπορεί να βρίσκονται σε αντίθεση με τους νόμους της κεντρικής κυβέρνησης, καθώς σε κάθε επαρχία οι τοπικές αρχές διαδραματίζουν τον σημαντικότερο ρόλο στην οικονομική ζωή. Είναι πολύ συνηθισμένο το φαινόμενο της διαφθοράς των τοπικών αρχών της Κίνας, οι οποίες σε πολλές περιπτώσεις παρεκκλίνουν σημαντικά από τις κεντρικές οδηγίες αναπτύσσοντας αυτόνομη επιχειρηματική δραστηριότητα. (Δερμετζόγλου, 1997:116, *The Economist*, 2004:11)

Τα παράπονα που καταγράφονται από Έλληνες επιχειρηματίες για επενδύσεις στην Κίνα αφορούν περισσότερο την εκ των υστέρων απόσυρση των επενδυτικών κινήτρων που προσφέρονται από τοπικές αρχές. Επίσης, σε κάποιες περιπτώσεις παρατηρείται μια άνιση μεταχείριση των ξένων επενδυτών έναντι των κινεζικών κρατικών εταιρειών, έντονος κρατικός παρεμβατισμός και κρατικά μονοπώλια που δημιουργούν αθέμιτο ανταγωνισμό εις βάρος των ξένων επιχειρήσεων. (Στεργίου, 2006)

Ένα επίσης σημαντικό πρόβλημα που καταγράφεται στην Κίνα είναι η έλλειψη νομικής προστασίας των ξένων επιχειρήσεων στα διαρκώς αυξανόμενα θέματα που αφορούν αντιγραφή προϊόντων και προστασίας της πνευματικής ιδιοκτησίας (*The Economist*, 2004 p.12). Η έννοια της πνευματικής ιδιοκτησίας είναι σχεδόν καινούρια στον πολιτισμό της Κίνας και οι προσπάθειες προστασίας της βρίσκονται ακόμη σε εμβρυακό στάδιο. Αν και το γεγονός αυτό αποτέλεσε έντονο σημείο τριβής κατά τις πολύχρονες διαπραγματεύσεις για την είσοδο της χώρας στον Π.Ο.Ε., η Κίνα δεν προστατεύει ακόμη ικανοποιητικά τα δικαιώματα ξένης πνευματικής ιδιοκτησίας. (Χριστόπουλος, 2006, p.91)

Επίσης, αν και τα δίκτυα υποδομών στην Κίνα βρίσκονται σε καθεστώς συνεχούς βελτίωσης συχνά αναφέρονται προβλήματα που προέρχονται από ελλείψεις και κορεσμένες υποδομές. Στις περιοχές της Νότιας Κίνας, όπου έχει συγκεντρωθεί σημαντικό τμήμα των ξένων βιομηχανιών, οι Αρχές αναγκάζονται να διακόπτουν στις κατοικημένες περιοχές το ρεύμα για 2-3 ημέρες προκειμένου να αντεπεξέλθουν στις ανάγκες των επιχειρήσεων. Σήμερα η Κίνα διαθέτει μόνο το 80% της ενέργειας που απαιτεί η ομαλή λειτουργία της. Κατά την διάρκεια μιας παρατεταμένης κρίσης το 2004, η Guangzhou και άλλες πόλεις μετέθεσαν εκατοντάδες εργατών στις νυχτερινές

βάρδιες προκειμένου να εξομαλύνουν την ζήτηση για ηλεκτρική ενέργεια κατά την διάρκεια της ημέρας.

Ένα επίσης σημαντικό πρόβλημα αφορά τις περιορισμένες δυνατότητες και την μικρή παραγωγική δυναμικότητα των ελληνικών επιχειρήσεων. Η αλήθεια είναι ότι οι ελληνικές επιχειρήσεις μειονεκτούν σε δύο βασικά σημεία: στην πλειονότητά τους δεν έχουν την απαραίτητη παραγωγική δυναμικότητα ώστε να καλύψουν τις ανάγκες μιας μεγάλης παραγγελίας εξαγωγών, και δεν είναι επώνυμες, κάτι που τα τελευταία χρόνια ζητούν όλο και περισσότερο οι Κινέζοι καταναλωτές.

Επιπλέον θα πρέπει να αναφερθεί ότι για μια χώρα σαν την Ελλάδα, της οποίας οι επιχειρήσεις είναι κατά βάση μικρού μεγέθους συγκρινόμενες με τις βορειοευρωπαϊκές ή τις προερχόμενες από τις ΗΠΑ, ακόμη και η εγκατάσταση και διατήρηση ενός απλού γραφείου αντιπροσώπευσης είναι μια πολυδάπανη διαδικασία. (Δερμετζόγλου, 1997 p.116)

Στο σημείο αυτό θα πρέπει να επισημανθεί και η έλλειψη σχετικής πολιτικής και η αποσπασματικού χαρακτήρα ανάπτυξη εμπορικών και επενδυτικών σχέσεων μεταξύ Ελλάδας και Κίνας. Παρά τις όποιες προσπάθειες προσέγγισης δεν εφαρμόζεται κάποια συγκεκριμένη πολιτική και οι επενδύσεις στηρίζονται κυρίως στην ατομική πρωτοβουλία των Ελλήνων επιχειρηματιών.

Τέλος, η μέχρι στιγμής εμπειρία οδηγεί στο συμπέρασμα ότι η Κίνα δεν αποτελεί έναν σταθερό αγοραστή ελληνικών προϊόντων αλλά ευκαιριακό. Για τον λόγο αυτό πολλοί Έλληνες επιχειρηματίες αποφεύγουν να επενδύσουν υψηλά κεφάλαια στην κινεζική αγορά.

Η.Η ΓΕΩΓΡΑΦΙΑ ΤΩΝ ΕΛΛΗΝΙΚΩΝ ΑΞΕ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Η γεωγραφία των ελληνικών ΑΞΕ χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση στις ευρύτερες περιοχές της Σαγκάης και του Πεκίνο και των γειτονικών επαρχιών τους (Shandong-Jiangsu-Zhejiang) οι οποίοι αποτελούν τους δημοφιλέστερους προορισμούς εγκατάστασης των ελληνικών ΑΞΕ. Εξίσου σημαντικός προορισμός παρουσιάζονται και οι ΒΑ επαρχίες (Heilongjiang-Jilin-Liaoning). (βλ. Χάρτης 1)

Χάρτης 1. Οι επαρχίες εγκατάστασης των σημαντικότερων ελληνικών ΑΞΕ στην Κίνα.

Πιο αναλυτικά ο κλάδος της εξόρυξης και επεξεργασίας μαρμάρων κατευθύνεται κατά κύριο λόγο στην πόλη της Σαγκάη (βλ. **Χάρτης 2**). Η Σαγκάη είναι η έδρα δυο εκ των τριών παραγωγικών μονάδων του κλάδου και γραφείων αντιπροσώπευσης στην Κίνα. Οι ελληνικές ΑΞΕ του κλάδου εισάγουν κατά κύριο λόγο τα μάρμαρα ως ακατέργαστη πρώτη ύλη είτε από τα εργοστάσια της Ελλάδας είτε από τις μονάδες των θυγατρικών που βρίσκονται σε γειτονικές χώρες (Σκόπια- Τουρκία). Τα μάρμαρα αυτά επεξεργάζονται στα εργοστάσια της Κίνας για να προκύψει το τελικό προϊόν. Εξαιρεση αποτελεί η εταιρία Λαζαρίδης Μάρμαρα Δράμας Α.Ε. η οποία διαθέτει ιδιόκτητο λατομείο γρανίτη στην Κίνα. Ωστόσο και αυτή εταιρία εισάγει τμήμα των πρώτων υλών της. Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν σε μεγάλο βαθμό στόχο την κινεζική αγορά καθώς θέλουν να επωφεληθούν από την συνεχώς αυξανόμενη ανοικοδόμηση και ζήτηση για οικοδομικά υλικά που χαρακτηρίζει την Κίνα τα τελευταία χρόνια. Η πιο συνηθισμένη μορφή εισόδου στην χώρα είναι ο σχηματισμός κοινοπρακτικών επιχειρήσεων με τοπικούς επιχειρηματίες. Με τον τρόπο αυτό η ελληνική πλευρά εισάγει εκτός από το

κεφάλαιο και την σημαντική τεχνογνωσία της, προϊόν της πολυετούς εμπειρίας που διαθέτει.

Στην περίπτωση του κλάδου της εξόρυξης ορυκτών οι πρώτες ύλες εξορίζονται επιτόπου στην Κίνα και δεν εισάγονται από την Ελλάδα. Όπως παρατηρούμε στον **Χάρτη 2** τα εργοστάσια βρίσκονται σε περιφερειακές επαρχίες, στην πηγή των πρώτων υλών και τα κεντρικά γραφεία, οι αποθήκες και τα τμήματα εισαγωγών και εξαγωγών στην Σαγκάη και το Πεκίνο. Η S&B η οποία είναι η μοναδική εκπρόσωπος έχει εισαχθεί στην αγορά των οικοδομικών υλικών της Κίνας για αντίστοιχους με τον κλάδο των μαρμάρων λόγους. Η ζήτηση για οικοδομικά υλικά αποτελεί σημαντικό κίνητρο για κλάδους που δραστηριοποιούνται σε σχετικούς τομείς. Επιπλέον όπως επισημαίνεται η Κίνα διαθέτει σημαντικές ποσότητες και ποικιλία αναξιοποίητων ορυκτών πόρων και η χρησιμοποιούμενη τεχνολογία δεν είναι σύγχρονη. Η S&B έχει εισαχθεί στην αγορά της Κίνας μέσω κοινοπρακτικών επιχειρήσεων και εξαγορών τοπικών επιχειρήσεων είτε από την ίδια είτε από θυγατρικές της.

Χάρτης 2. Παρουσία των σημαντικότερων Ελληνικών ΑΞΕ στην Κίνα κατά κλάδο

Οι επιχειρήσεις του κλάδου των πλαστικών βρίσκονται χωροθετημένες στην Σαγκάη και την κοντινή ανατολική επαρχία Shandong. Οι επιχειρήσεις αυτές έχουν εισαχθεί στην Κίνα για να ικανοποιήσουν τις συνεχώς αυξανόμενες ανάγκες για προϊόντα που χρησιμοποιούνται σε εργασίες αγροτικής φύσεως. Ο τομέας αυτός αναπτύσσεται συνεχώς στην Κίνα και προϊόντα όπως οι πλαστικοί σωλήνες, τα πλαστικά φύλλα για θερμοκήπια και τα σχετικά με αρδευτικές εφαρμογές προϊόντα είναι άκρως απαραίτητα. Ήδη δραστηριοποιούνται δυο από τις σημαντικότερες επιχειρήσεις και άλλες δυο κάνουν σκέψεις για μελλοντική επέκταση. Οι κοινοπρακτικές επιχειρήσεις είναι και σε αυτήν την περίπτωση ο δημοφιλέστερος τρόπος εισόδου.

Η πιο σημαντική επένδυση του κλάδου της κλωστοϋφαντουργίας είναι της εταιρίας ETMA Α.Ε. Η εταιρία αυτή διέκοψε ολοκληρωτικά την παραγωγική της διαδικασία στην Ελλάδα, διακόπτοντας την λειτουργία ενός εργοστασίου όπου απασχολούνταν περίπου 480 εργαζόμενοι, και μεταφέρθηκε στην Κίνα, στην ΒΑ επαρχία Heilongjiang.

Πρωταρχικός της στόχος ήταν η διατήρηση της ανταγωνιστικότητας της μέσω της μείωσης του λειτουργικού της κόστους. Με άλλα λόγια η είσοδος της εταιρίας στην Κίνα είχε ως σκοπό να επωφεληθεί άμεσα από το χαμηλό μισθολογικό καθεστώς της χώρας. Είναι η μοναδική περίπτωση επιχείρησης που αναφέρεται σε αυτήν την εργασία, η οποία διέκοψε εντελώς την παραγωγική της δραστηριότητα στην Ελλάδα.

Η εταιρία κατασκευής επίπλων Coco-Mat εισήχθη στην Κίνα για να επωφεληθεί από την ανερχόμενη κινεζική μεσοαστική τάξη η οποία όπως δηλώνει ένας εκ των ιδιοκτητών της, ήδη διαθέτει ικανοποιητικά εισοδήματα και μεγάλη καταναλωτική δύναμη. Για τον λόγο αυτό το εργοστάσιο αλλά και τα καταστήματα της επιχείρησης βρίσκονται στην καρδιά της κινεζικής αγοράς, στην ευρύτερη περιοχή της Σαγκάη και της Hangzhou, όπου τα εισοδήματα είναι υψηλά και η κατανάλωση μεγαλύτερη.

Παράλληλα η εταιρία επωφελείται και από τα χαμηλά μισθολογικά επίπεδα της Κίνας. Για παρόμοιους λόγους έχει εισαχθεί και η εταιρία παραγωγής κοσμημάτων Folli Follie στην Κίνα. Η ακριβής τοποθεσία του συνεταιίρου που παράγει για λογαριασμό της στην Κίνα δεν είναι γνωστή, τα καταστήματα της όμως βρίσκονται στις μεγαλύτερες και σημαντικότερες κινεζικές πόλεις.

Τέλος όσον αφορά τους άλλους κλάδους άξια αναφοράς είναι η περίπτωση της εταιρίας κατασκευής επαγγελματικών ψυγείων Frigoglass. Η Frigoglass επέλεξε να δημιουργήσει το εργοστάσιο της νότια, στην επαρχία Guangdong. Η εταιρία αυτή συνεργάζεται για πολλά χρόνια με σημαντικές πολυεθνικές του κλάδου των ποτών. Η νέα επένδυση θα τις επιτρέψει να εξυπηρετεί καλύτερα τους πελάτες στις στην αγορά ποτών της Κίνας, της οποίας κάποιες κατηγορίες αναπτύσσονται ταχύτατα. Η Frigoglass θα δημιουργήσει μια επιχείρηση πλήρους ιδιοκτησίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 8:ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Α.ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συνοψίζοντας όσα αναφέρθηκαν στα προηγούμενα κεφάλαια διαπιστώνουμε ότι αφότου οι οικονομικές μεταρρυθμίσεις άρχισαν να λαμβάνουν μέρος μετά το 1979, η Κίνα άρχισε να δέχεται ένα μεγάλο μέρος άμεσων ξένων επενδύσεων. Η χώρα αποτελεί πλέον το δεύτερο δημοφιλέστερο προορισμό ως αποδέκτης Α.Ξ.Ε. μετά τις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής.

Η επιτυχία αυτή οφείλεται σε ορισμένους προσδιοριστικούς παράγοντες οι οποίοι προσελκύουν όλο και περισσότερους επενδυτές. Ορισμένοι από αυτούς είναι το μέγεθος αγοράς της χώρας και ο ρυθμός ανάπτυξης, τα φθηνά εργατικά χέρια, η διαθεσιμότητα φυσικών και τεχνολογικών υποδομών, η γεωγραφική της θέση και το νομικό της περιβάλλον που μειώνει τους κρατικούς παρεμβατισμούς.

Οι πηγές προέλευσης των Α.Ξ.Ε. προέρχονται κυρίως από το Χονγκ Κονγκ, τους Παρθένους Νήσους και την Ιαπωνία. Επίσης, οι Ηνωμένες Πολιτείες και η Γερμανία βρίσκονται στις δέκα κορυφαίες χώρες που πραγματοποιούν επενδύσεις στην Κίνα.

Ωστόσο, παρατηρείται μια άνιση κατανομή των Α.Ξ.Ε. στις επαρχίες της χώρας, γεγονός που ευνοεί τις περιφερειακές ανισότητες. Οι εισερχόμενες Α.Ξ.Ε. κατευθύνονταν στις νοτιοανατολικές επαρχίες της Κίνας, ενώ στις επαρχίες της ενδοχώρας οι ποσότητες των εισερχομένων Α.Ξ.Ε. ήταν ελάχιστες. Οι επαρχίες που δέχονται τις περισσότερες επενδύσεις είναι η Jiangsu και η Guangdong, με τις δύο αυτές επαρχίες να διαθέτουν έναν ισχυρό ιδιωτικό τομέα και το μεγαλύτερο ποσοστό επενδύσεων να αφορά το μεταποιητικό τομέα.

Οι κλάδοι του manufacturing(μεταποίηση) και του real estate(ακίνητη περιουσία), είναι αυτοί με τα μεγαλύτερα ποσοστά Α.Ξ.Ε. με τον πρώτο να αφορά κυρίως την επεξεργασία τροφίμων, τον κλάδο του έτοιμου ενδύματος, των κλάδο των υποδημάτων, δερμάτινων ειδών, παιχνιδιών, επίπλων και άλλων.

Όσον αφορά στον κλάδο του real estate οι κυριότεροι λόγοι που οδηγούν σε τέτοιου είδους επενδύσεις είναι η ταχύτητα αναπτυσσόμενη οικονομία της Κίνας, η δημιουργία του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου, οι χαμηλές τιμές των ακινήτων συγκριτικά με άλλες μεγάλες χώρες και τα χαμηλά ποσοστά εγκληματικότητας στη χώρα.

Οι ελληνική επενδυτική δραστηριότητα στην Κίνα γίνεται ολοένα και ισχυρότερη. Πολλές επιχειρήσεις έχουν δημιουργήσει παραγωγικές μονάδες στη χώρα και άλλες έχουν αναπτύξει συνεργασία με κινεζικά εργοστάσια. Οι σημαντικότεροι κλάδοι

ελληνικού επενδυτικού ενδιαφέροντος αφορούν στην εξόρυξη και επεξεργασία μαρμάρων, πρώτων υλών και πλαστικών. Η γεωγραφία των ελληνικών Α.Ξ.Ε. χαρακτηρίζεται από υψηλή συγκέντρωση στις ευρύτερες περιοχές της Σαγκάης και του Πεκίνο και των γειτονικών επαρχιών τους (Shandong-Jiangsu-Zhejiang), οι οποίοι αποτελούν τους δημοφιλέστερους προορισμούς των εγκατάστασης των ελληνικών Α.Ξ.Ε.

Β. ΠΩΣ Η ΠΑΡΟΥΣΑ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΡΙΣΗ ΕΠΗΡΕΑΖΕΙ ΤΙΣ ΑΜΕΣΕΣ ΞΕΝΕΣ ΕΠΕΝΔΥΣΕΙΣ ΣΤΗΝ ΚΙΝΑ

Οι άμεσες ξένες επενδύσεις στην Κίνα μειώθηκαν κατά 34% τον Ιανουάριο του 2009 σε σύγκριση με αυτές του προηγούμενου μήνα, σύμφωνα με ανακοίνωση του υπουργείου Εμπορίου της χώρας. Τον Ιανουάριο έφτασαν στα 7,54 δισ. δολάρια μόνο, ως αποτέλεσμα της αβεβαιότητας που προκαλεί η τωρινή παγκόσμια οικονομική κρίση. Έτσι, λόγω της επιφυλακτικότητας που δείχνουν οι μεγάλοι επενδυτές, χάσανε τα προηγούμενα υπέρογκα κέρδη τους και τώρα κρατάνε το πουγκί τους κλειδωμένο. Στην αρχή της κρίσης, και συγκεκριμένα το πρώτο εξάμηνο του 2008, οι ξένες επενδύσεις στην Κίνα παρουσίασαν «τρελούς» ρυθμούς αύξησης, καθώς οι επενδυτές διατηρούσαν την προσδοκία ότι η κρίση δεν θα χτύπαγε την κινέζικη οικονομία, η οποία παρουσίαζε ισχυρούς ρυθμούς ανάπτυξης, με δεδομένο μάλιστα ότι η αύξηση του ΑΕΠ υπερέβαινε το 10% ετησίως. Και επιπλέον υπήρχε και η προσδοκία ότι τελικά η κυβέρνηση της Κίνας θα υπέκυπτε στις πιέσεις των ΗΠΑ για ανατίμηση του εθνικού νομίσματος, του γουάν. Όμως η κινεζική ηγεσία δεν υπέκυψε και δεν ανατίμησε το γουάν, για να διατηρήσει το προβάδισμα στις εξαγωγές των προϊόντων της. Αυτό προκάλεσε απογοήτευση στους ξένους επενδυτές, σε συνδυασμό και με την ελαφρά επιβράδυνση της ανάπτυξης της χώρας (για φέτος ο ρυθμός αύξησης του ΑΕΠ τοποθετείται στο 7-7,5%).

Γ. Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΤΗΣ ΚΙΝΑΣ ΚΑΙ Η ΧΡΗΜΑΤΟΠΙΣΤΩΤΙΚΗ ΚΡΙΣΗ

Η Κίνα κατάφερε το 2008 να ξεπεράσει, σχεδόν ανώδυνα, τις επιπτώσεις από μεγάλες φυσικές καταστροφές που έπληξαν τη χώρα καθώς και άντεξε τις πρώτες συνέπειες που προκλήθηκαν από την διεθνή χρηματοπιστωτική κρίση. Η εικόνα που επικρατεί όσον αφορά τους ρυθμούς ανάπτυξης, την εξέλιξη των τιμών, την απασχόληση και τους όρους διεθνών συναλλαγών, δείχνει, ότι η οικονομία της Κίνας δεν κινδυνεύει άμεσα

από απότομους κλυδωνισμούς. Βέβαια, ορισμένα μακροοικονομικά μεγέθη βρίσκονται σε φάση φθίνουσας πορείας, όμως, αυτά εξακολουθούν να βρίσκονται σε υψηλά επίπεδα, εάν αυτά, μάλιστα, συγκριθούν και με τα αντίστοιχα μεγέθη των δυτικών οικονομιών στην παρούσα συγκυρία.

Οι επιπτώσεις της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στο τραπεζικό σύστημα της Κίνας παρέμειναν πολύ περιορισμένες, το οποίο οφείλεται αφενός στη χαμηλή προσφορά εξελιγμένων τραπεζικών προϊόντων και αφετέρου στην ύπαρξη ελέγχων στη ροή κεφαλαίων, γεγονός που περιορίζει σημαντικά τη δυνατότητα κίνησής τους από και προς το εξωτερικό. Έτσι, οι κινεζικές τράπεζες είχαν επενδύσει μόνο το 3,7% των συνολικών τους περιουσιακών στοιχείων στο εξωτερικό, ενώ και οι προβλέψεις τους για πιθανές ζημίες είχαν κινηθεί σε υψηλά επίπεδα. Εξάλλου, τα πολύ υψηλά συναλλαγματικά αποθέματα της χώρας απέτρεψαν την έλλειψη ρευστότητας στο χρηματοπιστωτικό σύστημα της χώρας. Αυτό που επισημαίνεται, ωστόσο, είναι ότι οι τράπεζες θα επηρεασθούν από τον αντίκτυπο της παγκόσμιας χρηματοπιστωτικής κρίσης στην πραγματική οικονομία της χώρας, στις εξαγωγές και στις επενδύσεις.

Ο ρυθμός ανάπτυξης του ΑΕΠ ανήλθε κατά τους πρώτους εννέα μήνες του έτους 2008 στο 9,9% που αποτελεί μεν το χαμηλότερο και το πρώτο μονοψήφιο ποσοστό της τελευταίας πενταετίας, είναι, όμως, ελαφρώς υψηλότερο από το μέσο ποσοστό ανάπτυξης από το 1978, που ανοίχτηκε η αγορά της Κίνας, μέχρι τώρα. Για το 2009, ο ΟΟΣΑ εκτιμάει αύξηση του ΑΕΠ της Κίνας κατά 8% ενώ η Παγκόσμια Τράπεζα εμφανίζεται περισσότερο απαισιόδοξη και κατεβάζει το ποσοστό στο 7,5%. Στους κυβερνητικούς κύκλους της Κίνας οι εκτιμήσεις κινούνται ανάμεσα σε 8% και 9,3%.

Δ.ΔΡΑΜΑΤΙΚΗ ΜΕΙΩΣΗ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ-ΕΞΑΡΣΗ ΤΗΣ ΑΝΕΡΓΙΑΣ

Η οικονομική ανάπτυξη της Κίνας βασίζεται ως ένα βαθμό στις εξαγωγές της, οι οποίες τον τελευταίο καιρό έχουν μειωθεί αισθητά. Η κατάσταση αυτή δεν οφείλεται μόνο στη μείωση της ζήτησης εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής ύφεσης αλλά και στην κακή φήμη που έχει δημιουργηθεί αναφορικά με την ποιότητα των κινεζικών προϊόντων που χάνουν έτσι μέρος της ανταγωνιστικότητάς τους. Επιπρόσθετα, η προοπτική επιστροφής της Δύσης σε μέτρα κρατικού προστατευτισμού (π.χ. να περιοριστεί η «εξαγωγή» των εργασιών αμερικανικών πολυεθνικών στην Κίνα) θα επιτείνει το πρόβλημα, αναιρώντας και το πλεονέκτημα των πολυάριθμων και φθηνών εργατικών χεριών. Το στοίχημα για την Κίνα πλέον είναι να συγκρατήσει τις επιπτώσεις των

αρνητικών πτυχών του οικονομικού της μοντέλου ώστε να μην μειώσουν το ρυθμό ανάπτυξης της κάτω από το 8% (λίγο πάνω από το 7,5% η εκτίμηση της Παγκόσμιας Τράπεζας για το 2009), καθώς μια τέτοια εξέλιξη θα εμπόδιζε την απορρόφηση του νέου εργατικού δυναμικού –περίπου 7 εκατ. κάθε χρόνο) διευρύνοντας τις κοινωνικές ανισότητες, πολλαπλασιάζοντας τον αριθμό των ανθρώπων που ζουν κάτω από το όριο της φτώχειας με συνέπεια να μην μπορεί να εξασφαλιστεί ο έλεγχος των επακόλουθων –ενδεχομένως και μαζικών- αντιδράσεων. Σε μία τέτοια περίπτωση θα πληγεί τόσο η διεθνής εικόνα της χώρας όσο και η εσωτερική νομιμοποίηση της κυβέρνησης.

Η Κίνα έχει υποστεί ισχυρό πλήγμα στο πεδίο των εξαγωγών και εισαγωγών. Οι εξαγωγές της απευθύνονται κυρίως στις βιομηχανικές χώρες. Στην παρούσα φάση, κατά την οποία μειώνεται η ζήτηση στις βιομηχανικές χώρες, σημειώνεται μείωση των κινεζικών εξαγωγών. Αυτό με τη σειρά του σημαίνει το τέλος πολλών κινεζικών επιχειρήσεων και αύξηση της ανεργίας. Η Κίνα ανησυχεί για το ενδεχόμενο έξαρσης των κοινωνικών και πολιτικών προβλημάτων, καθώς η σταθερότητα του πολιτικού της συστήματος εξαρτάται από την οικονομική επιτυχία.

Εδώ και τέσσερις μήνες η πορεία των κινεζικών εξαγωγών είναι πτωτική. Τον Ιανουάριο η μείωση έφτασε το 17%. Τα πρώτα θύματα της κρίσης είναι οι μετακινούμενοι εργαζόμενοι. Επίσημως υπολογίζεται ότι περισσότεροι από 20 εκατομμύρια εργαζόμενοι έχουν χάσει τη δουλειά τους ενώ οι πραγματικοί αριθμοί είναι υψηλότεροι.

Σε αντίθεση ωστόσο με τις χώρες της Δύσης, η Κίνα δεν αντιμετωπίζει δημοσιονομικά προβλήματα ή προβλήματα ρευστότητας. Ο προϋπολογισμός της δεν εμφανίζει ελλείμματα και τα συναλλαγματικά της αποθέματα είναι αρκετά. Υπολογίζονται στα 2 τρισεκατομμύρια δολάρια. Έτσι έχει πολλά περιθώρια τόνωσης της οικονομίας με κρατικά προγράμματα. Η κυβέρνηση ωστόσο προτιμά να διαθέτει προς το παρόν τα συναλλαγματικά της αποθέματα σε στρατηγικές κινήσεις, όπως την εξαγορά μεριδίων σε δυτικές επιχειρήσεις.

Ε.ΑΙΤΙΑ ΤΗΣ ΚΡΙΣΗΣ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΚΕΣ ΑΝΤΙΜΕΤΩΠΙΣΗΣ ΤΗΣ

Αναμφίβολα, η παγκόσμια οικονομική κρίση άγγιξε γρήγορα την ανάπτυξη της Κίνας που τα τελευταία πέντε χρόνια έφτανε κατά μέσο όρο το 10%. Την τελευταία περίοδο όλες οι εταιρίες χάλυβα, κατασκευαστικές, αεροπορικές, αυτοκινητοβιομηχανίες και ηλεκτρικής ενέργειας έχουν υποστεί μεγάλες απώλειες. Οι τιμές των μετοχών έχασαν

το 70% της αξίας τους, ενώ οι τιμές των ακινήτων βρίσκονται σε επίπεδα 40-50% χαμηλότερα σε σχέση με πέρυσι.

Τα αίτια αυτής της ύφεσης εντοπίζονται μόνο εν μέρει στη μείωση των εξαγωγών εξαιτίας της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης. Υπάρχουν αρκετά «made in china» προβλήματα που θα πρέπει να αντιμετωπιστούν ώστε η χώρα να μπορέσει να κρατήσει τον πολυπόθητο ρυθμό ανάπτυξης του 8%, απαραίτητο για την αντιμετώπιση της ήδη αυξανόμενης ανεργίας και των κοινωνικών ανισοτήτων που υπάρχουν στο εσωτερικό της χώρας.

Συγκεκριμένα, τα εσωτερικά αίτια της οικονομικής ύφεσης έχουν τις ρίζες τους στην αυστηρή νομισματική πολιτική που ακολουθεί η κυβέρνηση για τη χαλιναγώγηση του πληθωρισμού, στην υπερθέρμανση της αγοράς ακινήτων, στις μεταρρυθμίσεις του εργατικού δικαίου καθώς και στα σκάνδαλα για τα χαμηλής ποιότητας προϊόντα της.

Η κινεζική κυβέρνηση προσπαθεί να αντιμετωπίσει τα προβλήματα αυτά με αλλαγές στη νομισματική της πολιτική. Συγκεκριμένα, έπειτα από τη χαλάρωση των πληθωριστικών πιέσεων από τη μείωση των τιμών του πετρελαίου, η Λαϊκή Τράπεζα της Κίνας προχώρησε τον περασμένο μήνα στη μεγαλύτερη μείωση επιτοκίων των τελευταίων 11 ετών, κατά 1%, για να τονώσει την ανάπτυξη, ενώ η κυβέρνηση δρομολογεί την υποτίμηση του γουάν έναντι του δολαρίου με σκοπό την αναθέρμανση των εξαγωγών. (Capital,31/12/2008)

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΠΙΝΑΚΕΣ

<i>Sector/Industry</i>	<i>No of projects</i>	<i>Share%</i>	<i>Contractual FDI Value</i>	<i>Share%</i>	<i>Realized FDI Value</i>	<i>Share%</i>
Total	44019	100	1890.68	100	724.06	100
Agriculture, Forestry, Animal Husbandry & Fishery	1058	2.40	38.38	2.03	7.18	0.99
Mining	252	0.57	10.16	0.54	3.55	0.49
Manufacturing	28928	65.72	1273.57	67.36	424.53	58.63
Production and Supply of Power and Gas	390	0.89	35.03	1.85	13.94	1.93
Construction	457	1.04	25.67	1.36	4.9	0.68
Transport, Warehousing and Post	734	1.67	52.24	2.76	18.12	2.50
Computer and Software	1493	3.39	45.12	2.39	10.15	1.40
Wholesale, Retailing	2602	5.91	43.45	2.3	10.39	1.43
Hotel & Restaurant	1207	2.74	27.37	1.45	5.6	0.77
Finance	58	0.13	5.51	0.29	123.01	16.99
Real Estate	2120	4.82	194.01	10.26	54.18	7.48
Lease and Business Service	2981	6.77	85.80	4.54	34.45	5.17
Scientific Research, Technological Service	926	2.1	17.55	0.93	3.4	0.47
Management of water conservancy	139	0.32	9.22	0.49	1.39	0.19
Resident Service and other Services	329	0.75	13.66	0.72	2.6	0.36
Education	51	0.12	1.6	0.08	0.18	0.02
Health Care, Social Security and Social Welfare	22	0.05	1.65	0.09	0.39	0.05
Culture and Entertainment	272	0.62	10.69	0.57	3.05	0.42
Public management and Social organization					0.04	0.01

<i>Coastal Region</i>	<i>Central Region</i>	<i>West Region</i>
Beijing	Shanxi	Chongqing
Tianjin	Inner Mongolia	Sichuan
Hebei	Jilin	Guizhou
Liaoning	Heilongjiang	Yunnan
Shanghai	Anhui	Shaanxi
Jiangsu	Jiangxi	Gansu
Zhejiang	Henan	Qinghai
Fujian	Hubei	Ningxia
Shandong	Hunan	Xinjiang
Guangdong		
Guangxi		
Hainan		

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

Locality	No of projects	Share %	Contractual Value	Share %	Realized Value	Share %
Coastal Region						
Beijing	1539	3,75	319959	2,78	219126	4,1
Tianjin	957	2,33	305338	2,65	153473	2,87
Hebei	610	1,48	167253	1,45	96405	1,8
Liaoning	2231	5,43	647232	5,62	282410	5,28
Shanghai	4462	10,86	1075115	9,34	546849	10,22
Jiangsu	7182	17,48	2978130	25,88	1056365	19,74
Zhejiang	4460	10,86	1228386	10,68	498055	9,31
Fujian	2272	5,53	428105	3,72	259903	4,86
Shandong	5208	12,68	1243013	10,8	601617	11,24
Guangdong	7039	17,13	1348518	11,72	782994	14,63
Guangxi	334	0,81	64313	0,56	41856	0,78
Hainan	166	0,4	23267	0,2	42125	0,79
Sub Total	36460	88,75	9828629	85,41	4581178	85,62

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

Locality	No of projects	Share %	Contractual Value	Share %	Realized Value	Share %
Central region						
Shanxi	89	0,22	39596	0,34	21361	0,4
Inner Mongolia	138	0,34	39074	0,34	8854	0,17
Jilin	340	0,83	65840	0,57	19059	0,36
Heilongjiang	239	0,58	48785	0,42	32180	0,6
Anhui	425	1,03	96762	0,84	36720	0,69
Jiangxi	761	1,85	231825	2,01	161202	3,01
Henan	304	0,74	105550	0,92	53903	1,01
Hubei	510	1,24	232966	2,02	156886	2,93
Hunan	509	1,24	133884	1,16	101835	1,9
Sub Total	3315	8,07	994282	8,64	592000	11,06

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

Locality	No of projects	Share %	Contractual Value	Share %	Realized Value	Share %
West region						
Chongqing	205	0,5	42357	0,37	26083	0,49
Sichuan	326	0,79	89380	0,78	41231	0,77
Guizhou	66	0,16	19916	0,17	4521	0,08
Yunnan	165	0,4	44583	0,39	8384	0,16
Shaanxi	242	0,59	76002	0,66	33190	0,62
Gansu	59	0,14	25221	0,22	2342	0,04
Qinghai	47	0,11	19142	0,17	2522	0,05
Ningxia	28	0,07	53759	0,47	1743	0,03
Xinjiang	86	0,21	20282	0,18	1534	0,03
Sub Total	1224	2,98	390642	3,39	121550	2,27

Πηγή: <http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

Realized FDI Value	Jan to Dec 2008	Jan to Dec 2007	Up	Percentage in 2008	Percentage in 2007	Up or down
Total	9239544	7476789	1762755			
Ten Asian nations	5540994	4138335	1402659	59.97%	55.35%	4.62%
E.U.	499451	383838	115613	5.41%	5.13%	0.28%
North America	348762	301281	47481	3.77%	4.03%	-0.26%
Free ports	2314227	2262560	51667	25.05%	30.26%	-5.21%
Else	536110	390775	145335	5.8%	5.23%	0.57%
Number of Projects	Jan to Dec 2008	Jan to Dec 2007	Up	Percentage in 2008	Percentage in 2007	Up or down
Total	27514	37871	-10317			
Ten Asian nations	20444	27363	-6919	72.85%	70.86%	1.99%
E.U.	1844	2384	-540	6.57%	6.17%	0.4%
North America	2182	3320	-1138	7.78%	8.6%	-0.82%
Free ports	1670	3233	-1563	5.95%	8.37%	-2.42%
Else	1922	2314	-392	6.85%	5.99%	0.86%

Πηγή: fdi.gov.cn

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

ΒΙΒΛΙΑ

Cheung K. and P. Lin (2004). “Spillover effects of FDI on innovation in China: Evidence from the provincial data”, *China Economic Review*, 15, 25-44.

Dimitrios Kyrkilis, Pantelis Pantelidis & Taxiardis Delis (2008) *Determinants of inward foreign direct investment: The case of China*

UNCTAD (2006). *World Investment Report 2006. FDI from Developing and Transition Economies: Implications for Development* (New York and Geneva: United Nations).

Izraelewicz, E. (2005), *Όταν η Κίνα αλλάζει τον κόσμο* [μτφρ. Γ. Καρανάσιος]. Αθήνα: εκδόσεις Καστάλια.

Chunlai, C. (1997), *Comparison of Investment Behaviour of Source Countries in China*.

Song, S. and Zhang, K. (2000) ‘Promoting exports, the role of FDI in China’, *China Economic Review* 1, pp. 385-396.

Fishman, T, (2006), *Κίνα Α.Ε.* [μτφρ. Ν. Ρούσσο]. Αθήνα: Εκδόσεις Κλειδάριθμος

Δερμετζόγλου, Π. (1997), «Οι Οικονομικές Σχέσεις Ελλάδας-Κίνας», *Αγορά Χωρίς Σύνορα* 3 (2), σελ. 112-123.

Νικολακόπουλος, Σ. (2005), *Πώς να κάνετε μπίζνες με την Κίνα* (β' έκδοση). Αθήνα: Eurasian Link.

Χριστόπουλος, Α. (2006), *Η Ραγδαία Πολιτική και Οικονομική Άνοδος της Κίνας και οι Επιπτώσεις για την Παγκόσμια Οικονομική και Πολιτική Σκηνή*, Ελληνικό Ίδρυμα Ευρωπαϊκής και Εξωτερικής Πολιτικής.

Dunning, J. H. (1993) *Multinational Enterprises and Global Economy*, Addison Welsey Publishing Company

ΙΣΤΟΣΕΛΙΔΕΣ ΑΠΟ ΔΙΑΔΙΚΤΥΟ

http://news.xinhuanet.com/english/2009-01/20/content_10686201.htm

<http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=gr-chinainfo&lang=gr>

<http://www.chinese-chamber.gr/php/page.php?type=semistatic&content=en-chinaprovinces&lang=en>

http://en.wikipedia.org/wiki/Communist_Party_of_China

<http://www.chinatoday.com/org/cpc/>

http://en.wikipedia.org/wiki/Sino-American_relations

http://www.moe.edu.cn/english/basic_b.htm

http://www.moe.edu.cn/english/higher_h.htm

http://www.indexmundi.com/china/unemployment_rate.html

<http://www.clb.org.hk/en/node/100060#part2>

http://en.wikipedia.org/wiki/Foreign_direct_investment

<http://neway.pixnet.net/blog/post/21832388>

fdi.gov.cn

http://milind.data360.org/graph_group.aspx?Graph_Group_Id=1163

www.china_guangdong.org

www.china_jiangsu.org

<http://www.greekinsight.com/?conID=14723>

http://portal.kathimerini.gr/4dcgi/w_articles_kathextra_100179_18/01/2006_143496

http://www.economia.gr/index.php?option=com_content&task=view&id=411&Itemid=28

www.mfa.gr/NR/rdonlyres/1E3F3873-8322-4A48-A8A2-38961163960F/0/κινα.doc

[http://www.tanea.gr/Article.aspx?d=20061104&nid=4478921_\(03/05/2007\)](http://www.tanea.gr/Article.aspx?d=20061104&nid=4478921_(03/05/2007))

www.capital.gr/NewsSave.asp?id=646940_7k

<http://www.paron.gr/v3/new.php?id=38753&colid=&catid=27&dt=2009-03-08%200:0:0>

www.kcci.gr/wp-content/uploads/2008/06/china.doc

<http://www.dw-world.de/dw/article/0,,4084331,00.html>

<http://www2.rizospastis.gr/wwwengine/story.do?id=4168317>

ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

The Economist (20/03/2004), “Behind the Mask: a Survey of Business in China”.

The Economist (11/01/2007), “The Problem with Made in China”,
http://www.economist.com/business/displaystory.cfm?story_id=8515811,
(26/06/2007).

Μάρκου, Α. «Οι Έλληνες στοχεύουν στον κινεζικό δράκο», *Το Βήμα*, 28/05/2006.
http://tovima.dolnet.gr/print_article.php?e=B&f=14773&m=D16&aa=1
(18/10/2006).

Στεργίου, Λ. (2006), «Διπλασιάστηκαν τα ελληνικά κεφάλαια στην Κίνα», *Η Καθημερινή*, 22/01/2006, http://news.kathimerini.gr/4Dcgi/4Dcgi/_w_articles_civ_1100001_22/01/2006_17082 (03/05/2007).

Χρυσολωρά, Ε. «Έλληνες επιχειρηματίες μαθαίνουν ... κινέζικα», *Τα Νέα*, 04/11/2006.